

UNIVERZITA KARLOVA

PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVNÍCH DĚJIN

Ústavní vývoj v Korejské republice po roce 1945

Vedoucí diplomové práce:

Doc. JUDr. Radim Seltenreich

Zpracoval:

Michal Šál

5. ročník

Píškova 1945/10, 155 00 Praha 5

září 2007

Prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Michal Šel

Poděkování:

Chtěl bych tímto poděkovat Doc. JUDr. Radimu Seltenreichovi z katedry právních dějin PrF UK za metodické vedení při zpracování této práce, Doc. Vladimíru Puckovi, Phd. z katedry koreanistiky FF UK a Prof. Kim Sin-kju z Hankuk University of Foreign Studies za podporu v mém úsilí o účast v programu Academy of Korean Studies v loňském roce, a panu Pak Min-u z Velvyslanectví Korejské republiky v Praze za pomoc v dohledání některých dokumentů potřebných pro tuto práci.

Obsah

1. Úvod, specifika korejského práva
2. Situace na Korejském poloostrově po osvobození v roce 1945
3. První republika
 - 3.1. Okolnosti vzniku Ústavy první republiky
 - 3.2. Ústava první Korejské republiky (1948)
 - 3.3. První ústavní dodatek (1952)
 - 3.4. Druhý ústavní dodatek (1954)
4. Druhá republika
 - 4.1. Okolnosti přijetí třetího ústavního dodatku
 - 4.2. Třetí ústavní dodatek (květen 1960)
 - 4.3. Čtvrtý ústavní dodatek (listopad 1960)
5. Třetí republika
 - 5.1. Státní převrat a vznik třetí republiky
 - 5.2. Pátý ústavní dodatek (1962)
 - 5.3. Šestý ústavní dodatek (1969) a okolnosti jeho přijetí
6. Čtvrtá republika
 - 6.1. Okolnosti přijetí sedmého ústavního dodatku
 - 6.2. Sedmý ústavní dodatek (1972)
7. Pátá republika
 - 7.1. Osmý ústavní dodatek (1980)
 - 7.2. Politický vývoj za páté republiky
8. Šestá republika
 - 8.1. Devátý ústavní dodatek (1987)
 - 8.2. Současná situace
9. Závěr
10. Seznam použité literatury
11. Přílohy

1. Úvod, specifika korejského práva

Cílem této práce je pojednat o nejdůležitějších momentech ústavního vývoje Korejské republiky od jejího vzniku v roce 1948 až do současnosti. Vzhledem k tomu, že ústavněprávní vývoj každého státu je vždy nerozlučně spjat s politicko-historickým pozadím na kterém probíhá, a také proto, že historie Korejské republiky není u nás běžně známá, se mi jeví nezbytným věnovat se v této práci také těmto souvislostem. Podrobná analýza všech politicko-historických událostí tohoto poměrně dlouhého období by ovšem jistě neúměrně zvětšila rozsah této práce. Abych se tomu vyhnul, zaměřím se v práci na analýzu ústavních změn, a politicko-historické události s nimi související se budu snažit pojímat pouze stručně, s odkazy na zdroje, ze kterých je možno získat podrobnější informace.

Ústavní vývoj Korejské republiky byl oproti ústavnímu vývoji našeho státu značně bouřlivější a složitější. První korejská ústava z roku 1948 byla sice poměrně liberální a demokratická, ale problém spočíval v tom, že korejská společnost po téměř pěti letech vlády dynastie I a na ní bezprostředně navazující 40-leté japonské okupaci mohla mít jen nevalné ponětí o tom, čím vůbec demokracie je. Pravděpodobně také proto netrvalo dlouho než se systém zvrhl v diktaturu.

Následná korejská ústavní historie je v podstatě historií ústavních dodatků, kterých bylo v letech 1948-1987 až 9, což smutně vypovídá o tom, že tento základní dokument byl v tomto období novelizován průměrně téměř každé čtyři roky. Jak bude ukázáno dále, ústavní „dodatek“ v případě tohoto státu často znamenal revizi ústavy od základů, a býval pouze doprovodným jevem násilných změn režimu.

Poznámky k metodologii:

Jednou z největších bariér se kterými se setkáme při studiu korejského práva je nepochybně nedostatek materiálů v angličtině. Anglické překlady korejských právních předpisů jsou velice řídké a těžko dohledatelné. Podobná je i situace s anglicky psanými učebnicemi a příručkami o korejském právu, což je v dnešní době globální ekonomiky, četných studentských výměn, atd., značně zarážející.

Dalším problémem je mnohost a nejednotnost přepisů korejského písma do latinky, což může být důvodem dalších nepřesností v přeložených textech. V zájmu odstranění těchto nepřesností a pro větší přehlednost budu v této práci postupovat podle následujících zásad:

- u korejských vlastních jmen budu používat české vědecké transkripce, s uvedením korejsky psaného jména kurzívou v závorce;
- z důvodu četných nepřesností v anglických překladech z korejštiny u důležitějších termínů uvádím kromě českého v závorce kurzívou psaný anglický i korejský název;
- v případě autorů v bibliografii a v poznámkách pod čarou uvádím jejich jména v přepisu v jakém jsou uvedeni latinkou na svých pracích, případně na jejich anglických překladech.

2. Situace na Korejském poloostrově po osvobození v roce 1945

V předvečer kapitulace Japonska byla politická situace v Koreji poměrně komplikovaná. Existovalo mnoho nacionalistických politických skupin a frakcí, domácích i zahraničních, z nichž v zásadě každá měla svůj vlastní program i cíle, a zásadně nebyla ochotna spolupracovat s ostatními.¹

15. srpna 1945 japonská koloniální správa, v souvislosti s kapitulací císařství, předala vládu levicově orientovanému politikovi Jō Un-hjōngovi (여운형). Jō rychle nato sestavil Přípravný výbor pro vytvoření Korejského státu (*angl. Committee for the Preparation of Korean Independence, kor. 조선건국준비위원회 - Čosŏn kŏnguk čunbi ūwŏnhŏ*), který měl být základem pro vytvoření nové národní vlády. Během následujících tří měsíců převzaly místní lidové výbory (*angl. People's Committees, kor. 인민위원회 - Inmin ūwŏnhŏ*) správu na všech úrovních bývalé koloniální správy. Na 6. září 1945 bylo do Sŏulu svoláno shromáždění delegátů výborů, které ve svém programu oznámilo vznik Korejské lidové republiky (*angl. Korean People's Republic, kor. 조선인민공화국 - Čosŏn inmin kŏnghwakuk, dále jen KLR*) a záměr provedení celonárodních voleb.²

Mezitím do Koreje dorazily také spojenecké armády SSSR a USA, které v souladu s dříve uzavřenou vzájemnou dohodou obsadily území pod bývalou japonskou koloniální správou, rozdělujíce tak poloostrov na dvě okupační zóny s hranicí podél 38. rovnoběžky. USA i SSSR narazily po svém příjezdu na existenci nedávno ustanovené KLR a lidových výborů.

¹ LEE, C.S. *The Politics of Korean Nationalism*. Berkeley a Los Angeles: University of Kalifornia Press, 1965, s. 214-256, 270-279.

² ECKERT, C.J. LEE, K.B.; YOUNG, I.L.; et. al. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001, s. 236-239.

V severní části země nebyla nikdy formálně ustavena okupační správa a do jisté míry byl ponechán volný průběh pokračující sociální revoluci, i když SSSR samozřejmě podporoval provádění reforem, které se jevíly jako vhodné z hlediska formování komunistického státu.³

Odlišná situace zavládla na jih od 38. rovnoběžky, kde americká okupační armáda pod velením generála Hodge'a ustavila Vojenskou správu armády Spojených států v Koreji (*United States Army Military Government in Korea – USAMGIK*). Exekutiva KLR nebyla americkými představiteli uznána za legitimní vládu, byla postavena mimo zákon a lidové výbory byly rozpuštěny nebo násilně zlikvidovány.⁴ Jejich činnost nahradila Američany obnovená a původně japonská koloniální struktura správní soustavy.

Otázka nezávislosti Koreje byla spojenci ještě před koncem války projednávána postupně na konferencích v Káhiře, Jaltě, Postupimi a Moskvě.⁵ Na Moskevské konferenci bylo rozhodnuto o vytvoření smíšené sovětsko-americké komise, která měla za úkol usilovat o vytvoření jednotné prozatímní vlády v Koreji.

Vzhledem k tomu, že ještě před prvním jednáním smíšené komise představitelé obou okupačních mocností učinili kroky k podpoře separátních administrativních orgánů v Soulu a Pchjŏngjangu, potýkala se její činnost od samého počátku se značnými problémy. Na sever od 38. rovnoběžky

³ Viz. např. pozemková reforma, při které byly znárodněny pozemky statkářů, znárodnění velkých průmyslových podniků, reformy pracovních podmínek.

⁴ V říjnu 1946 došlo k povstání v Těgu, které je často označováno za jeden z krizových incidentů období okupační správy USAMGIK. Obzvláště brutálně pak bylo vládními vojsky s pomocí amerických jednotek potlačeno komunistické povstání na ostrově Čedžudo, kde bylo podle odhadů během nepokojů zabito více než 30 000 lidí. Právě komunistická povstání se stala záminkou ke schválení Zákona o národní bezpečnosti v roce 1948, který byl zaměřen primárně na likvidaci levicově zaměřených spolků, ale v praxi byl později často zneužíván k likvidaci jakékoliv opozice.

⁵ Na Káhirské konferenci 22. listopadu 1943 se USA, Velká Británie a Čína shodly, že Korea by měla v patřičnou dobu (*in due course*) získat nezávislost. Později, v únoru 1945, na Jaltské konferenci zástupci SSSR, USA a Velké Británie diskutovali o možnosti dlouhodobé spojenecké správy Koreje.

představitelé SSSR veřejně podporovali generála Kim Il-sönga⁶, kdežto na jihu se nemenší podpory ze strany Američanů dostávalo silně pravicovému I Süng-manovi.⁷

V únoru 1946, po vzniku Sověty podporovaného Prozatímního lidového výboru (*angl. Interim People's Committee, 북조선임시인민위원회 - Bukčosön imsi inmin üwönhä*) na severu a Američany podporované I Süng-manovy Demokratické strany (*angl. Korean Democratic Party, kor. 민주당 - Mindžutang*) na jihu země, přestala smíšená komise prakticky fungovat.

USA se rozhodly krizi řešit přesunutím korejské otázky na půdu OSN, proti čemuž ovšem SSSR ostře protestoval. Nakonec byla i přes odpor SSSR vytvořena Prozatímní komise OSN pro Koreu (*United Nations Temporary Commission On Korea - UNTCOK*), která měla za úkol dohlédnout na řádné provedení všeobecných voleb a vytvoření samostatné vlády v Koreji. Severokorejsí představitelé však, podobně jako SSSR, zpochybnili autoritu OSN a odmítli pozorovatelům UNTCOK umožnit vstup na jimi kontrolované území. V květnu 1948 se proto volby konaly pouze na jihu země.⁸

3. První republika

3.1. Okolnosti vzniku Ústavy první republiky

První Ústava Korejské republiky byla vyhlášena Ústavodárným shromážděním 17. července 1948. Podle nové Ústavy byl nato 20. července prezidentem zvolen I Süng-man. I Süng-man okamžitě po svém nástupu do funkce sestavil Státní radu, aby tak 15. srpna 1948 umožnil vyhlášení Korejské

⁶ Kim Il-söng (1912-1994), u nás známý jako Kim Ir-sen; ruská transkripce jména.

⁷ I Süng-man, v angl. literatuře často uváděn jako Lee Syngman, nebo Rhee Sungman.

⁸ ECKERT, C.J., 2001, s. 236 a násl.

republiky. I Süng-manova vláda se následně prohlásila za jedinou legitimní vládu v Koreji a brzy na to byla za takovou uznána i Spojenými státy. Severokorejci v reakci na to 25. srpna 1948 zorganizovali vlastní volby a v září 1948 vyhlásili Korejskou lidově demokratickou republiku (*angl. Democratic People's Republic of Korea, kor. 조선민주주의인민공화국 - Čosön mindžudžuüi inmin konghwakuk*), jejíž vláda se také prohlásila za jedinou legitimní vládu na poloostrově.⁹

Ve všeobecných volbách zorganizovaných pod dohledem OSN v jižní části země 10. května 1948 bylo zvoleno 198 poslanců, kteří zformovali Ústavodárné shromáždění (*angl. Constituent National Assembly, kor. 제헌국회 - Čehón kukhø*). Ústavodárné shromáždění ustavilo ústavodárný výbor, který následně 23. června předložil Shromáždění návrh Ústavy. Návrh byl schválen 12. července a vyhlášen Presidentem I Süng-manem 17. července 1948. Projednání návrhu Ústavy zabralo tedy Ústavodárnému shromáždění méně než tři týdny. Nová ústava neodrážela politickou vůli voličů, ale byla výsledkem politického kompromisu několika zúčastněných skupin.

V Ústavodárném shromáždění probíhala rozsáhlá debata o tom, zda přijmout prezidentský státoprávní model po vzoru USA či parlamentní systém, po vzoru západoevropských států. V době sestavování návrhu ústavy převládal názor, že pro Koreu je vhodnější parlamentní systém, s dvoukomorovým parlamentem, ze kterého vycházel i původní návrh jednoho ze členů Ústavodárného výboru, profesora Ju Čin-o (*유진오*). Nakonec byl ale na I Süng-manův nátlak na poslední chvíli návrh přepracován a předložen návrh požadující prezidentský systém, s prvky parlamentního systému, jejichž účelem bylo omezit prezidentské pravomoci.¹⁰ Proti zavedení čistě

⁹ ECKERT, C.J., 2001, s. 236 a násl.

¹⁰ PARK, I.K. *Review of 14 years History of Korean Constitutional Government*. In: *Koreana Quarterly* Vol. 4, No.2, Winter 1962, s. 24 a násl.

parlamentního systému by ostatně svědčil i fakt, že v Koreji v té době nebyl rozvinutý systém politických stran, které by reprezentovaly politickou vůli lidu.¹¹

Z hlediska požadavků na legalitu lze procesu, jakým byla přijata první Ústava jistě mimo jiné vytknout, že členové Ústavodárného shromáždění si schválením Ústavy na dva roky zajistili členství v nově zřízeném Národním shromáždění (čl. 102). Na druhou stranu ale, vezmeme-li v úvahu tehdejší politickou situaci v Koreji, jiné řešení by bylo spíše obtížně realizovatelné.

3.2. Ústava první Korejské republiky (1948)

První korejská Ústava se skládala z preambule a následujících 10 hlav: Základní ustanovení, Práva a povinnosti občanů, Národní shromáždění, Vláda, Soudy, Hospodářství, Finance, Samospráva, Ústavní dodatky, Přejídná ustanovení.

Pravděpodobně především v souvislosti s tím, že tato Ústava byla připravena Ústavodárným shromážděním, jehož zástupci byli zvoleni ve volbách, které probíhaly pod dozorem OSN, tato Ústava jak ve své Preambuli, tak i v čl. 6 volá po míru a odmítá útočnou válku. Podle čl. 6 je posvátným posláním vojenských sil obrana státního území. Čl. 1 prohlašuje Koreu za demokratickou republikou a čl. 2 stanoví, že veškerá státní moc pochází z lidu.

Ve druhé hlavě Ústavy byl zahrnut široký výčet občanských práv a svobod. Mimo jiné je zaručena rovnost před zákonem, osobní svoboda, svoboda pohybu a pobytu, listovní tajemství, svoboda vyznání, svoboda slova a tisku, shromažďování a sdružování, vědeckého bádání, právo autorské, právo na rovné příležitosti při přístupu ke vzdělání, právo i povinnost pracovat, právo

¹¹ Tamtéž.

na vzdělání a ochrana manželství. Je stanoven zákaz diskriminace na základě pohlaví, náboženského vyznání nebo sociálního postavení.¹²

Z politických práv lze zmínit právo volit a být volen, a zastávat státní úřady, právo obracet se peticemi na státní orgány, právo domáhat se náhrady škody v případě protiprávního jednání veřejných činitelů. Zvláštností je právo žádat peticí odvolání veřejného činitele, který se dopustil protiprávního jednání.¹³

Dále jsou v rámci práva na soudní ochranu formulovány základní zásady moderního soudního procesu jako je zákaz retroaktivity trestního práva, ne bis in idem, presumpce neviny, právo na řádný proces, požadavek rychlosti a veřejnosti řízení.¹⁴

Důležité je ustanovení čl. 28 odst. 1, které stanovilo, že „svobody a práva občanů nesmí být opomíjeny s poukazem na to, že nejsou vyjmenovány v Ústavě“. Toto bylo ovšem omezeno hned v následujícím odst. 2, který stanovil, že „předpisy omezující svobody a práva občanů mohou být přijaty pouze je-li to nutné v zájmu udržení veřejného pořádku a veřejného blaha“.

Čl. 15 stanovil, že „vlastnické právo je zaručeno, přičemž jeho obsah a omezení mají být stanoveny zákonem. Výkon vlastnického práva musí být v souladu s veřejným zájmem.“

Hospodářským právům se pak speciálně věnovala Hlava VI, pod názvem Hospodářství. Ustanovení této hlavy stanovila mimo jiné, že hospodářské zřízení Korejské republiky je založeno na požadavku realizace sociální spravedlnosti při současné podpoře stabilního růstu národní ekonomiky. Ekonomická svoboda každého jednotlivce měla být garantována v tomto rozsahu. Dále bylo stanoveno státní vlastnictví nerostného bohatství,

¹² Čl. 8 Ústavy 1948.

¹³ Čl. 27 tamtéž.

¹⁴ Čl. 9 a čl. 22-24 Ústavy 1948.

důležitých finančních, síťových a komunikačních podniků. Ustanovení čl. 86 požadovalo rozdělení zemědělské půdy mezi zemědělce. Zahraniční obchod měl být pod kontrolou státu.

Kim Ki-bŏm toto zřízení nazývá revidovaným kapitalismem (*revised capitalism*), který byl podle něho nutným ústupkem komunistům, v té době ostře vystupujícím proti ustanovení vlády pouze v jižní části země.¹⁵

Hlava sedmá, věnovaná státním financím, stanovila, že daně mohou být ukládány jen na základě zákona, a dále upravovala základní zásady sestavení a schvalování státního rozpočtu. Zřizovala také Kontrolní komisi (*angl. Board of Audit, kor. 심계원 - Simkjewŏn*), která měla mít za úkol prověřování státního závěrečného účtu a účetnictví státu.

Z občanských povinností Ústava jmenovala zmíněnou povinnost pracovat, dále povinnost bránit vlast a povinnost platit daně.

Čl. 7 definuje postavení mezinárodního práva v Koreji. Podle tohoto ustanovení „řádně schválené a vyhlášené mezinárodní smlouvy a všeobecně uznávané normy mezinárodního práva mají stejnou sílu jako vnitrostátní právo Korejské republiky“.

Jak bylo zmíněno dříve, systém vlády v Korejské republice podle původní Ústavy byl prezidentským systémem ovšem s výraznými prvky systému parlamentního, které měly za úkol omezit Prezidentovy pravomoci. Například Tai Yun Han o tomto ústavním zřízení mluví jako o „metamorfovaném prezidentském systému“, který smísil prvky amerického a západoevropského stylu.¹⁶

¹⁵ KIM, K.B. *Revisions of the Korean Constitution I.* In: Korea Journal, July 1974, s. 6.

¹⁶ TAI, Y.H. *Constitutional Development in Korea.* In: Koreana Quarterly Vol. 5, No.1, Spring 1963, s. 45.

Podle čl. 51 byl Prezident hlavou Exekutivy. Mezi jeho pravomoci podle ustanovení hlavy IV, oddílu I Ústavy 1948, patřilo zastupování státu navenek, ratifikace mezinárodních smluv, vyhlášení války, uzavírání míru, pověřování, přijímání a vysílání vedoucích diplomatických misí, vydávání nařízení v rozsahu pravomocí přenesených na něj zákonem, činit nezbytná finanční opatření a vydávat nouzová nařízení se silou zákona v případě ohrožení státu, ekonomické či finanční krize, vyhlášení stanného práva (*angl. Martial Law, kor. 계엄령 - kjeŏmnjŏng*), vrchní velení ozbrojeným silám, jmenování veřejných funkcionářů, udělování milosti, zmírnění trestu a vyhlášení amnestie, udělování vyznamenání.

Podle čl. 55 příslušelo Prezidentovi právo účastnit se zasedání Národního shromáždění a ústně či písemně se na Národní shromáždění obracet. Jako šéf Exekutivy měl Prezident právo předsedat Státní radě, měl také právo vetovat zákony Národního shromáždění. K přijetí zákona v případě prezidentského veta se pak vyžadovala dvoutřetinová většina hlasů všech členů Národního shromáždění. Funkční období prezidenta bylo stanoveno na 4 roky, doba výkonu prezidentského úřadu omezena na dvě období.

Rysem typickým spíše pro parlamentní systémy bylo ustanovení čl. 66, které požadovalo, aby všechny dokumenty týkající se státních záležitostí podepsané Prezidentem byly kontrasignovány Předsedou Státní rady a příslušným členem vlády, a dále pak požadavek souhlasu Národního shromáždění se jmenováním Předsedy vlády. Konečně, členové Národního shromáždění mohli zastávat současně funkce ve vládě, což je také typické pro parlamentní systémy.

Další složkou Exekutivy byla Státní rada, která se skládala z Prezidenta, Předsedy vlády, a jednotlivých ministrů, a měla za úkol projednávat podstatné záležitosti vládní politiky. Členové Státní rady měli, podobně jako Prezident,

právo účastnit se zasedání Národního shromáždění, ústně či písemně se na Národní shromáždění obracet a předkládat zde návrhy zákonů.¹⁷

Zákonodárným orgánem bylo jednokomorové Národní shromáždění. Členové Národního shromáždění byli voleni ve všeobecných, rovných a přímých volbách na funkční období 4 let. Národní shromáždění mělo právo za stanovených podmínek podat žalobu pro velezradu na Prezidenta, Předsedu vlády a členy vlády.¹⁸

Soudní moc podle hlavy V Ústavy spočívala v Nejvyšším soudu a dalších soudech. Nejvyšší soud byl podle Ústavy také nejvyšší instancí ve správních věcech. Kromě obecných soudů Ústava ustanovila dva zvláštní soudy: Soud pro impeachment (*angl. Impeachment Court, kor. 탄핵재판소 – Tchanhāk čäpchanso*), který měl za úkol projednávat žaloby na veřejné činitele, a Ústavní výbor (*angl. Constitution Committee, kor. 헌법위원회 – Hönpöp wiwön hü*), ke kterému měly směřovat spory o ústavnost zákona. Ústavní výbor se skládal z tří soudců Nejvyššího soudu a tří poslanců Národního shromáždění.¹⁹

Požadavky na způsobilost soudců měly být stanoveny zákonem a funkční období soudců bylo stanoveno na 10 let s možností opětovného jmenování do funkce. Pro naplnění požadavku nezávislosti soudnictví bylo stanoveno, že soudci musí rozhodovat nezávisle, v souladu s Ústavou a zákony, nesmí být odvoláni nebo výkon jejich funkce pozastaven, nesmí jim být snížen plat, s výjimkou případu impeachmentu, obvinění z trestného činu nebo disciplinárního řízení.²⁰

Předseda nejvyššího soudu měl být podle Ústavy jmenován Prezidentem se souhlasem Národního shromáždění, soudci dalších soudů

¹⁷ Čl. 60 Ústavy 1948.

¹⁸ Čl. 31-50 tamtéž.

¹⁹ Čl. 76-83 tamtéž.

²⁰ Čl. 76-80 tamtéž.

Předsedou nejvyššího soudu se souhlasem kolegia soudců Nejvyššího soudu (*angl. Council of Justices, kor. 대법관위원회 – Tǎpǒpkwan üwǒnhö*).²¹

Podle hlavy VIII bylo zaručeno právo na samosprávu. Kromě samosprávných pravomocí měly orgány místní samosprávy vykonávat určité, zákonem svěřené přenesené pravomoci.²²

3.3. První dodatek k Ústavě (1952)

Největším problémem první Ústavy bylo podle Kim Ki-böma dosažení politické stability a sestavení odpovědné stabilní vlády v prostředí tohoto hybridního systému. I Süng-man, i když měl širokou podporu veřejnosti a byl zvolen Prezidentem za své zásluhy v boji o národní osvobození, neměl mnoho zastánců v Národním shromáždění. Konflikt mezi Prezidentem a Národním shromážděním se stal výrazným již při prvním pokusu o jmenování Předsedy vlády, kdy byl prezidentský kandidát Národním shromážděním odmítnut.²³

Korejská demokratická strana (*angl. Democratic Party, kor. 민주당 – Mindžu tang*), zpočátku největší strana v Národním shromáždění, která dříve prezidenta podporovala při prosazování Ústavy, se záhy přeměnila na Demokratickou národní stranu (*angl. Democratic Nationalist Party, kor. 민주국민당 – Mindžu kukmin tang*) a stala se opoziční silou. Výsledkem neshod mezi Prezidentem a opozicí byl v únoru 1950 návrh ústavního dodatku požadující přeměnu na parlamentní systém. Návrh neprošel.²⁴

²¹ Čl. 78 *tamtéž*.

²² Čl. 96-97 Ústavy 1948.

²³ KIM, K.B., July 1974, s. 5-13.

²⁴ KIM, K.B., July 1974, s. 5-13., KIM, H.J. *The Influence of American Constitution on South Korean Constitutional Development Since 1948*. In *Asian Perspective: A Journal of Regional And International Affairs*, Vol. 16, No.2, fall-winter 1992, s. 29.

Ve druhých volbách do Národního shromáždění v květnu 1950 utrpěli prezidentovi příznivci velkou porážku tím, že získali pouze čtvrtinu křesel v Národním shromáždění.²⁵

Protože si I Süng-man velmi dobře uvědomoval, že při takovémto rozložení politických sil v Národním shromáždění by neměl prakticky žádnou šanci být zvolen na další období, uchýlil se k jiné taktice. Jelikož mohl počítat se širokou podporou veřejnosti, která v něm stále viděla „otce korejského národa“, pokusil se v lednu 1952, několik měsíců před koncem svého volebního období, prosadit návrh ústavní změny, která by zavedla přímé prezidentské volby. Tento návrh byl ovšem v Národním shromáždění okamžitě zamítnut a opoziční poslanci nato v dubnu 1952 předložili další návrh, který opět volal po parlamentním systému.

I Süng-manova administrativa se vzniklou krizí rozhodla vyřešit tím, že připravila kompromisní tzv. „přepsaný návrh“ (*transcribed constitutional amendment bill*), který zahrnoval určité ústupky opozici. Tento návrh byl 4. července 1952 přijat, ale rozhodně zde nelze mluvit o regulérním postupu. Korea byla od 25. června 1950 zmítána občanskou válkou a v souvislosti s válečnými operacemi bylo i hlasování o návrhu přesunuto do prozatímního administrativního centra v Pusanu. Navíc I Süng-man, který vyhlásil nouzový stav, nechal falešně obvinít a zatknout 47 opozičních poslanců a tím nepochybně spolehlivě zastrašil ostatní. V takovéto atmosféře proběhlo v nočních hodinách 4. července hlasování o vládou předloženém návrhu. Návrh byl bez debaty jednomyslně schválen. O protiústavnosti tohoto postupu svědčí i skutečnost, že návrh nebyl - v rozporu s ustanovením čl. 98 Ústavy -

²⁵ KIM, K.B., July 1974, s. 5-13.

30 dnů předem zveřejněn.²⁶ Podle I Kyung Parka byly tyto události „prvním krokem k postupné deformaci ústavnosti v despotismus“.²⁷

První dodatek k Ústavě především, v souladu s vládním úsilím, změnil znění čl. 53 a zavedl tak přímou volbu prezidenta. Dále na naléhání opozice posílil prvky parlamentního systému. Konkrétně se jednalo o uzákonění dvoukomorového parlamentu se Sněmovnou reprezentantů (*angl. House of Representatives, kor. 하원 - Hawŏn*) a Senátem (*angl. House of Councillors, kor. 참의원 - Čchamŭiwŏn*). Členové obou komor měli být voleni ve všeobecných volbách. Volební období poslanců sněmovny reprezentantů bylo stanoveno na 4 roky, kdežto volební období senátorů na 6 let, při čemž každé dva roky se měla třetina horní sněmovny obnovovat. Návrhy zákonů měly být předkládány nejprve Sněmovně reprezentantů a po schválení odesílány do Senátu. Podle čl. 69 měl Prezident jmenovat Předsedu vlády se souhlasem Národního shromáždění. Ostatní ministři mohli být Prezidentem jmenováni pouze na návrh předsedy vlády. Novinkou bylo také zavedení institutu nedůvěry vládě změnou ustanovení čl. 70.

Lze tedy konstatovat, že s výjimkou zavedení institutu přímých prezidentských voleb byl tento ústavní dodatek zásadním krokem směrem k posílení pravomocí parlamentu a oslabení prezidentských pravomocí. Následující vývoj ale ukázal, že ústavní teorie měla mít hodně daleko k praxi. Vláda především dlouho odkládala provedení voleb do Senátu, s poukazem na to, že vztahy obou komor nejsou zákonem dostatečně jasně definovány.²⁸

²⁶ YOON, D.K. *The Constitutional Reforms in Korea*. In: *Korean Law in the Global Economy*. Sang-Hyun Song, Seoul: Bak Young Sa Publishing Co., 1996, s. 1-13.

²⁷ PARK, I.K., 1972, s. 25.

²⁸ KIM, K.B., July 1974, s. 8.

3.4. Druhý dodatek k Ústavě (1954)

Po volbách v červnu 1954 se situace v Národním shromáždění do značné míry změnila a vládní Liberální strana (*angl. Liberal Party, kor. 자유당 - Čaju tang*) se cítila natolik sebejistá, že se odhodlala k předložení dalšího návrhu ústavních změn. Navrhovaný ústavní zákon byl poslanci představen jako utvrzující demokracii a občanskou suverenitu, upevňující postavení prezidenta po americkém vzoru, odstraňující nedostatky předešlé novelizace Ústavy, a umocňující princip volného trhu. To vše bylo ovšem jen zástěrkou pro hlavní cíl tohoto návrhu. Tím bylo prosazení zrušení omezení doby trvání prezidentského úřadu na dvě po sobě jdoucí období, a tím zajištění I Süng-manovi možnosti setrvání ve funkci.

Návrh ústavního dodatku byl předložen 27. listopadu 1954. Návrh přes veškerou snahu vládní Liberální strany nezískal ústavou předepsanou dvoutřetinovou většinu nezbytnou ke schválení a byl zamítnut. Z 203 členů Národního shromáždění hlasovalo 135 pro, 60 proti, 7 se zdrželo hlasování a jeden nebyl přítomen. Ke schválení chyběl tedy pouze jeden hlas.

O dva dny později ale poslanci vládní Liberální strany učinili, k velkému překvapení opozičních poslanců, prohlášení, o tom že byl přijat druhý dodatek k Ústavě. Odůvodnili to tím, že při sčítání hlasů došlo k následující chybě v počtech. Potřebná dvoutřetinová většina z 203 hlasů je 135,33. Hlas je sice nedělitelný, ale jelikož zlomek 0,33 by se měl zaokrouhlovat dolů, bylo 135 hlasů postačujících a návrh se tudíž považuje za přijatý. Opoziční poslanci na protest tomuto prohlášení okamžitě opustili jednací sál. Druhý dodatek vstoupil do korejské ústavní historie jako „Ústavní dodatek Sa-sa-o-ip“ (*사사오입 개헌파동*), což v korejském jazyce znamená zaokrouhlení směrem dolů.²⁹

²⁹ PARK, I.K., 1962, s. 26 a násl.

Druhý ústavní dodatek v přechodných ustanoveních stanovil, že ustanovení čl. 55 odst. 1 zavádějící omezení doby trvání prezidentského úřadu na maximálně dvě funkční období, neplatí pro prezidenta úřadujícího v době přijetí tohoto dodatku. Tím se I Süng-manovi otevřely dveře ke kandidatuře na již třetí volební období.

Novelizované znění hlavy IX. O ústavních dodatcích stanovilo, že návrh na změnu Ústavy může podat jedna třetina členů kterékoliv z komor Národního shromáždění, nebo alespoň 500.000 oprávněných voličů. Po schválení Národním shromážděním měly být ústavní dodatky předkládány ke schválení v národním referendu. K platnosti ústavních dodatků a dalších „důležitých věcí, týkajících se omezení suverenity, či změn území republiky“ se podle nového znění čl. 98 a 7-II vyžadovaly hlasy alespoň dvou třetin hlasujících, při účasti minimálně dvou třetin oprávněných voličů. Dále bylo stanoveno, že ustanovení čl. 1, 2, a 7-II zaručující demokratické republikánské zřízení, suverenitu lidu a zmíněný požadavek předkládání určitých věcí ke schválení v národním referendu, nesmí být změněny nebo zrušeny.

Byly změněny pravomoci Národního shromáždění a Prezidenta, a to výrazně ve prospěch rozšíření prezidentských pravomocí. Byla zrušena funkce Předsedy vlády a jednotliví ministři tudíž měli být do budoucna jmenováni Prezidentem, podle jeho volného uvážení. Také byl zrušen institut kolektivní nedůvěry vládě a na jeho místo zavedena možnost vyslovení nedůvěry jednotlivým vládním ministrům. Podle nového čl. 55 měl v případě uprázdnění prezidentského úřadu jeho místo až dokonce volebního období zastávat Viceprezident, na rozdíl od původního znění, kde musel Prezident i Viceprezident skončit v úřadu v tutéž dobu.

Změny v hlavě Hospodářství zrušily některá ustanovení omezující princip volného trhu. Novelizovaný čl. 85 již nestanovil, že nerostné bohatství,

a jiné důležité zdroje patří státu, ale že stát má k jejich vydobývání a použití udělovat licence na omezenou dobu a v souladu se zákonem. Z čl. 87 byla vypuštěna ustanovení o tom, že důležité finanční, síťové a komunikační podniky mají být ve vlastnictví státu.

4. Druhá republika

4.1. Okolnosti přijetí třetího ústavního dodatku

Do dalších prezidentských voleb, které se měly konat v květnu 1956, kromě I Süng-mana, který, jak se dalo očekávat, kandidoval na prezidenta a jeho straníka I Kim-punga (이김붕), ucházejícího se o úřad viceprezidenta, nominovaly své kandidáty i dvě opoziční politické strany.

Demokratická strana navrhla Sin Ik-hüiho (신익희) a Čang Mjõna (장면) jako své kandidáty na prezidenta a viceprezidenta. Nově vzniklá Progresivní strana (*angl. Progressive Party, kor. 진보당 – Činbo tang*) pak navrhla jako prezidentského kandidáta Čo Pong-ama (조봉암).

Podivnou shodou okolností pouhý týden před plánovanými volbami zemřel, údajně na infarkt, I Süng-manův jediný významný protivník a kandidát Demokratické strany Sin Ik-hüi. Jeho smrt za těchto okolností vyvolala protivládní protesty ve většině velkoměst. Volby nicméně proběhly podle plánu 15. května 1956.

Výsledky voleb byly následující: I Süng-man obdržel většinu 55% odevzdaných hlasů, opoziční kandidát Čo Pong-am 23%, ostatní odevzdané hlasy byly prohlášeny za neplatné. Sčítání hlasů, ale také ukázalo, že v případě naprosté většiny neplatných hlasů se jednalo o hlasy, které voliči na protest odevzdali zesnulému Sin Ik-hüi, i když si museli být vědomi, že takto

označené volební lístky budou prohlášeny za neplatné. Na post viceprezidenta byl zvolen opoziční kandidát Čang, který tentokrát s přehledem zvítězil nad vládním I Kim-pungem³⁰ Toto, alespoň částečné vítězství opozice, nepochybně signalizovalo narůstající nespokojenost občanů s praktikami bezpráví, které zaváděl úřadující I Sŭng-man.³¹

Vyvrcholením I Sŭng-manových tendencí k samovládě bylo zmanipulování dalších prezidentských voleb v březnu 1960, které mělo za následek zvolení I Sŭng-mana na již čtvrté po sobě jdoucí volební období a jeho spolustraníka I Kim-punga na post viceprezidenta. I Sŭng-manův hlavní soupeř, kandidát Demokratické strany Čo Pjŏng-ok, krátce před volbami zemřel, podobně jako v roce 1956 Sin Ik-hŭi. Vyhlášení výsledků voleb v březnu 1960 vedlo k vlně protestů po celé zemi.

Konečný pád I Sŭng-manova režimu přišel o necelé dva měsíce později, kdy 26. dubna 1960 byl prezident pod tlakem celonárodních masových protestů přinucen rezignovat a odevzdat vládu do rukou ministra zahraničních věcí Hŏ Čŏnga (허정) z opoziční Demokratické strany.³² Podle Dae Kyun Yoona byl I Sŭng-manův pád prvním krokem k demokratizaci Koreje.³³

Ho Čŏngův prozatímní kabinet pak v Národním shromáždění prosadil politickou rezoluci, která požadovala novelizaci Ústavy ve smyslu přeměny na parlamentní systém, a za tím účelem ustavení Výboru pro novelizaci Ústavy

³⁰ PAK, R.W. *Presidential Elections in the Republic of Korea*. In: *Koreana Quarterly* Vol. 1, No.1, Summer 1959, s. 11-14.

³¹ Kromě zmíněných případů porušování samotné Ústavy pak také např. získávání fondů na financování kampaně vládní Liberální strany ilegálním prodejem armádních zásob, později zveřejněné rozsáhlé korupční aféry, kdy vládní strana získávala prostředky od soukromých koncernů příslibem výhodných půjček od státu, dále pak dalekosáhlé zásahy exekutivy do moci soudní a četné zneužívání ustanovení Zákona o národní bezpečnosti a Antikomunistického zákona k likvidaci nepohodlných politických protivníků prostřednictvím vykonstruovaných soudních procesů.

³² Vlna protestů začala 11. dubna 1960, a vyvolal ji nález těla policií zabitého studenta ve městě Masan, v provincii Jižní Kjŏngsang. 19. dubna se podle odhadů asi 30 000 studentů zúčastnilo demonstrací v hlavním městě Sŏulu. Při srážkách s policií bylo 130 demonstrantů zabito a přes 1000 dalších zraněno. Události 19. dubna se zapsaly do historie jako „dubnová revoluce“, a odkaz na ně nalezneme i v preambuli současné Ústavy Korejské republiky.

³³ YOON, D.K., 1996, s. 200.

(angl. *Constitutional Amendment Committee*, kor. 헌법수정위원회 – Hōnpōp sudžōng ūwōnhō), a po schválení ústavních změn rozpuštění Národního shromáždění a vyhlášení voleb. Ústavní dodatek zavádějící parlamentní systém byl přijat 10. května a volby do nové Sněmovny reprezentantů Národního shromáždění se pak konaly 29. července 1960.³⁴

4.2. Třetí ústavní dodatek (květen 1960)

Ústava Korejské republiky po této poměrně rozsáhlé novele obsahovala kromě preambule již 12 hlav. Názvy jednotlivých hlav byly následující: Základní ustanovení, Práva a povinnosti občanů, Národní shromáždění, Prezident, Exekutiva, Ústřední volební komise, Soudy, Ústavní soud, Hospodářství, Finance, Územní samospráva, Ústavní dodatky.

Třetí dodatek k Ústavě přinesl velmi rozsáhlé změny ve státoprávním uspořádání Korejské republiky. Především to byla výše zmíněná změna formy vlády z dosavadního prezidentského systému na systém parlamentní.

Změnou většiny ustanovení hlavy V. Ústavy, pojednávající o Exekutivě, bylo prezidentovi ponecháno jen minimum pravomocí, čímž se jeho postavení přiblížilo postavení hlav států evropských parlamentních republik. Podle nového znění čl. 51 měl být prezident hlavou státu a reprezentovat stát navenek. Nestál již tedy v čele výkonné moci, jak tomu bylo podle dřívější Ústavy.

Prezidentovi dále příslušelo se souhlasem Sněmovny reprezentantů jmenovat Předsedu vlády, podle usnesení Státní rady vyhlásit stanné právo, popřípadě stanné právo i přes usnesení Státní rady nevyhlásit. Dále měl právo udělovat vládě souhlas k impeachmentu politické strany.³⁵

V souladu s novým zněním čl. 52, v případě uprázdnění prezidentského úřadu či nemožnosti výkonu prezidentských pravomocí měli jeho pravomoci

³⁴ PARK, I.K., 1962, s.27-28, Tai, Y.H., 1963, s. 49-51., ECKERT, C.J., 2001, s. 254-257.

³⁵ Ústava 1960, Čl. 51 a násl.

převzít v uvedeném pořadí Předseda senátu, Předseda sněmovny reprezentantů, a Předseda vlády.

Čl. 53 byla opět zavedena nepřímá volba Prezidenta. Prezident měl volen na společné schůzi obou komor Národního shromáždění a pro platnou volbu se vyžadovala dvoutřetinová většina hlasů všech členů obou komor. Čl. 55 prodloužil volební období prezidenta ze čtyř na pět let, s možností jednoho znovuzvolení.

Podle čl. 68 a následujících se Státní rada měla skládat z Předsedy vlády a jím jmenovaných ministrů. Ústavním dodatkem byl také obnoven a rozšířen institut kolektivní odpovědnosti Státní rady Sněmovně reprezentantů. Napříště mělo platit, že pokud Sněmovna reprezentantů většinou hlasů svých členů vysloví nedůvěru Státní radě, musí Státní rada jako celek odstoupit.

Významnou změnou, mající za cíl do budoucna zajistit ochranu lidských práv, která byla za I Süng-manova režimu často porušována, bylo zrušení zákonných omezení svobody slova, tisku, sdružování a shromažďování prostřednictvím modifikace čl. 13 a 28. Novelizovaná Ústava výslovně stanovila, že tyto svobody nemají být omezeny ani za výjimečných situací, kdy se za účelem udržení veřejného pořádku připouštěla určitá omezení práv a svobod.

Čl. 13 dále stanovil, že politické strany jsou pod ochranou státu a upravil postup pro impeachment a rozpuštění politické strany, která by se svými cíli nebo činnostmi dostala do rozporu s demokratickými zásadami, na kterých spočívá tato Ústava.

Podle novelizovaného čl. 25 byla věková hranice pro aktivní volební právo občanů snížena z původních 21 na 20 let.

Podle ustanovení čl. 75-II nové hlavy VI. s názvem Ústřední volební komise měla být zřízena Ústřední volební komise, která měla za úkol dohlížet na řádný průběh voleb. Komise se měla skládat ze tří soudců Nejvyššího soudu

a 6 členů delegovaných politickými stranami a za předsedu si měla sama zvolit jednoho z výše zmíněných soudců. Cílem tohoto ustanovení bylo zabránit opakování manipulací s volbami, ke kterým docházelo za vlády I Süng-mana.

Podle novelizovaného čl. 78 měli být napříště předseda Nejvyššího soudu i jeho soudci voleni speciálním volebním orgánem složeným ze soudců, a pak jen formálně jmenováni do funkce Prezidentem. Další soudci měli být jmenováni předsedou Nejvyššího soudu na návrh kolegia soudců Nejvyššího soudu. Tím měla být upevněna nezávislost soudní moci, která byla za dřívějšího režimu do určité míry vázána na exekutivu.

Nová hlava VIII byla věnována Ústavnímu soudu, jehož zřízení se předpokládalo. Ústavní soud měl mít pravomoc ve věcech:

- 1) přezkumu ústavnosti zákona,
- 2) konečného výkladu Ústavy,
- 3) kompetenčních sporů mezi státními orgány,
- 4) rozhodnutí ve věci rozpuštění politické strany,
- 5) impeachmentu,
- 6) sporech o platnost volby Prezidenta, předsedy Národního shromáždění, a soudců Nejvyššího soudu.

Ústavní soud se měl skládat z 9 soudců. Po třech z nich měli jmenovat Prezident, Sněmovna reprezentantů a Senát. Funkční období soudců Ústavního soudu bylo stanoveno na 6 let s tím, že každé dva roky se měla třetina soudců obměňovat.

Konečně, v přechodných ustanoveních bylo stanoveno, že první volby do Sněmovny reprezentantů musí být uspořádány do 45 dnů a volby do Senátu do tří měsíců od přijetí tohoto Ústavního zákona.

4.3. Čtvrtý ústavní dodatek (listopad 1960)

Krátce po pádu I Süng-manova režimu se začaly ozývat hlasy volající po spravedlivém potrestání těch, kteří byli zapleteni do volebních podvodů a dalších nezákonných praktik minulého režimu. Když pak 8. října 1960 městský soud v Söulu, s poukazem na nedostatek zákonných ustanovení odsoudil část obviněných pouze k mírným trestům, vyvolalo to vlnu nevole veřejnosti.³⁶

Pod nátlakem veřejnosti pak poslanci Národního shromáždění přistoupili k vypracování návrhu dalšího ústavního dodatku, který by umožnil výjimku ze zákazu retroaktivity trestního práva za účelem potrestání těchto osob.

V pořadí již čtvrtý ústavní dodatek byl tentokrát zařazen do přechodných ustanovení Ústavy. Požadoval přijetí zákona, podle kterého by byli potrestáni především ti, kteří se podíleli na volebních podvodech a ti jež byli zodpovědní za střelbu do demonstrantů 19. května 1960. Dále měli být zbaveni politických práv ti, kteří se za minulého režimu dopouštěli jednání neslučitelného s demokratickým pořádkem, a majetek nezákonně nabytý za minulého režimu měl připadnout státu. Předpokládalo se také zřízení zvláštního soudu a státního zastupitelství pro tyto věci.³⁷

Ve volbách do Národního shromáždění v létě 1960 obsadili většinu křesel ve Sněmovně reprezentantů i v Senátu kandidáti Demokratické strany. V prezidentských volbách, které se konaly 13. srpna 1960 zvítězil kandidát Demokratické strany Jun Posön (윤보선). Následně prezidentem jmenovaný předseda vlády Čang Mjõn (장편) sestavil vládu.

³⁶ Skupina účastníků květnových demonstrací 11. října 1960 dokonce násilně vtrhla do budovy Národního shromáždění a domáhala se přísnějšího potrestání viníků. PARK, I.K., 1962, s. 27-28, YOON, H.J. *Impact of the Student Demonstrations on the Constitutional Practice and Laws in Korea 1960-1970*. Chicago, Illinois, 1972, s. 57-58.

³⁷ Přechodná a závěrečná ustanovení Ústavy po této novele.

Nová vláda se bohužel v dané situaci ukázala jako značně nestabilní a nekompetentní. Na tom se podílelo několik faktorů.

Jednou z příčin bylo nepochybně frakcionářství vládní Demokratické strany, které se začalo projevovat záhy poté co se dostala k moci. Hned v únoru 1961 se totiž jedno křídlo Demokratické strany oddělilo a zformovalo Novou demokratickou stranu (*angl. New Democratic Party, kor. 신민당 – Sin min tang*). Výsledkem toho bylo, že Demokratická strana nadále již nedisponovala většinou v Národním shromáždění.³⁸

Nová vláda také nebyla schopna udržet pořádek v zemi. Souviselo to nepochybně s náhlým uvolněním atmosféry po pádu I Süng-manova režimu a odstraněním zákonných mezí občanských práv a svobod.

Podle údajů, které uvádí Hoo Jung Yoon, se krátce po změně režimu počet vydávaných novin a periodik téměř ztrojnásobil.³⁹ Vzniklo také velké množství různých spolků a sdružení, z nichž byla část výrazně levicově orientovaná⁴⁰, a které téměř denně organizovaly demonstrace.

Problémem bylo také zredukování pořádkových jednotek policie, ke kterému přistoupila Čangova vláda s poukazem na to, zpolitizovaná policie byla jedním z hlavních nástrojů moci I Süng-manova režimu.⁴¹

Čangově vládě také nepochybně nepřidaly na popularitě korupční skandály, které vyšly najevo již koncem roku 1960.⁴²

Dalším nepříznivým faktorem pak byla krize korejské ekonomiky a inflace, se kterými se nová vláda nedokázala vypořádat.

³⁸ KIM, K.B., July 1974, s.13.

³⁹ YOON, H.J., 1972, s. 88

⁴⁰ Např. Národní studentská federace pro sjednocení (*Mimong*), která otevřeně požadovala sjednocení s komunistickým severem.

⁴¹ ECKERT, C.J., 2001, s. 258.

⁴² YOON, H.J., 1972, s. 72-73.

5. 3. republika

5.1. Státní převrat a vznik třetí republiky

Konec druhé republiky nastal ani ne po roce její existence, když došlo k jejímu svržení vojenským pučem. 16. května 1961 armáda pod velením generálmajora Pak Čöng-hüiho (박정희)⁴³ ve státním převratu, který se odehrál téměř bez krveprolití, svrhla civilní vládu a zavedla vojenský totalitní režim. Byl ustanoven Vojenský revoluční výbor (*angl. Military Revolutionary Committee, kor. 군사혁명위원회 - Kunsu hjökmjöng üwönhö*), později přejmenovaný na Nejvyšší radu pro přestavbu státu (*angl. Supreme Council for National Reconstruction, kor. 국가재건최고회의 - Kukga čägön kohöüi*), který převzal veškerou moc ve státě. Zároveň bylo rozpuštěno Národní shromáždění, zakázány politické strany a vyhlášeno stanné právo, které trvalo až do 6. prosince 1962. Pakův Vojenský revoluční výbor vyhlásil několikabodový politický program, ve kterém mimo jiné sliboval antikomunistický postoj, vymýcení korupce ze státní správy a ozdravení státní ekonomiky. Po dosažení stanovených cílů měla být správa opět předána civilní vládě.⁴⁴

6. června 1961 Nejvyšší rada pro přestavbu státu schválila Zákon o mimořádných opatřeních pro přestavbu státu (*angl. Law on Extraordinary Measures for National Reconstruction, kor. 국가재건비상조치법 - Kukga čägön pisang čočchi pöp*), který nyní už i formálně pozastavoval účinnost Ústavy a svěfoval veškerou moc Radě. Prezidentu Jun Posonovi bylo dovoleno

⁴³ Také známý jako Pak Čöng-hi, nebo Park Chung Hee.

⁴⁴ PARK, C. H. *What Has Made Military Revolution Successful*. In. *Koreana Quarterly* Vol. 3, No. 1, Summer 1961, s. 20., YOON, H.J., 1972, s. 53-60.

setrvat ve funkci nejspíš pouze za účelem vzbuzení dojmu legitimacy převratu. Ten však přesto 24. března 1962 rezignoval.⁴⁵

10. června 1961 pak byla zákonem zřízena Korejská ústřední zpravodajská služba (*angl. Korean Central Intelligence Agency, kor. 중앙정보부 – Čunang čöng pobu*), v čele s plukovníkem Kim Čong-pchilem (*김종필*), která se později stala jedním z hlavních mocenských nástrojů Pak Čong-hüiova režimu.⁴⁶ Nově zřízená Ústřední zpravodajská služba již v prvním období své existence manipulacemi na kapitálovém trhu a další ilegální činností získala obrovské prostředky; část z nichž byla následně použita k vytvoření zázemí vládní Demokratické republikánské strany.⁴⁷ Především právě prostřednictvím Ústřední zpravodajské služby se Pak v následujícím období zbavoval svých politických protivníků, byl schopen efektivně ovládat Nejvyšší radu pro přestavbu státu a vybudovat silné zázemí zmíněné vládní Demokratické republikánské strany. Lze tedy konstatovat, že právě díky této instituci se Pakův režim nakonec vykazoval podstatně propracovanějším a rafinovanějším způsobem útlaku a kontroly v porovnání s I Süng-manovým režimem.⁴⁸

Koncem června 1961 byl také schválen Zvláštní zákon o potrestání některých zločinů (*angl. Special Law Concerning the Punishment of Specific Offenses, kor. 특수범죄에 관한 특별법 – Tchüksu põmčöe kwanhan tchükpjöl pöp*) a zřízen speciální Revoluční soud. Na základě ustanovení těchto dvou zákonů byly do konce léta zatčeny nebo propuštěny ze služby tisíce úředníků státní správy.⁴⁹

⁴⁵ YOON, H.J., 1972, s. 66

⁴⁶ Tamtéž, s. 66-68.

⁴⁷ YOON, H.J., 1972, s. 73, viz také dále.

⁴⁸ YOON, H.J., 1972, s. 66-69.

⁴⁹ Tamtéž, s. 91.

Dalším významným zákonem tohoto období byl Antikomunistický zákon (*angl. Anti-Communist Law, kor. 반공법 – Pankong pŏp*) z července 1961, na základě jehož ustanovení bylo během následujících měsíců zatčeno přes 35 000 osob obviněných ze sympatizování s komunisty.⁵⁰

Konečně podle Purifikačního zákona (*angl. Political Purification Law, kor. 정치활동정화법 – Čöngčchi hualtong čonghwa pŏp*) z 16. března 1962 byla zakázána činnost několika tisícům dřívějších politiků.⁵¹

Tyto zákony umožnily Pakovi provedení důkladných čistek v orgánech státní správy jakož i odstranění nepohodlných osob v armádě a politických protivníků.

Pakova vojenská administrativa také zrušila volby do orgánů místní samosprávy. Do budoucna měli být zastupitelé místní samosprávy jmenováni exekutivou.⁵²

4.2. Pátý ústavní dodatek (1962)

Návrh pátého dodatku k Ústavě byl vypracován za tímto účelem speciálně ustaveným výborem Nejvyšší rady pro obnovu státu a schválen v národním referendu 17. prosince 1962.

I když formálně šlo o dodatek k Ústavě, s ohledem na rozsah změn lze říci, že se ve skutečnosti jednalo o Ústavu novou. Tentokrát měla Ústava preambuli a následujících pět hlav: Obecná ustanovení, Práva a povinnosti občanů, Orgány státu (tato hlava zahrnovala oddíly Národní shromáždění, Exekutiva, Soudy, Organizace voleb, Místní samospráva), Hospodářství, Ústavní dodatky. Orgány legislativní, exekutivní i soudní moci byly tedy

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ Tamtéž.

⁵² YOON, H.J., 1972, s. 92.

zařazeny pod jednu hlavou, což se může z hlediska ústavní teorie jevit jako značně nesystémové.

Nejvýraznější změnou byla změna uspořádání ústavněprávních orgánů zpět směrem k prezidentskému systému vlády.⁵³ Podle ustanovení oddílu druhého hlavy III. měl stát Prezident v čele Exekutivy. Prezident měl být volen ve všeobecných, rovných, tajných a přímých volbách občany na čtyřleté funkční období. Čl. 64 dále stanovil požadavky na prezidentské kandidáty, kteří podle Ústavy museli být nominováni k volbám politickou stranou, ke které náleželi.

Dále byl upraven postup pro případ, že by dva nebo více kandidátů obdrželo stejný nejvyšší počet hlasů. V takovém případě měl být vítěz vybrán prostřednictvím hlasování v Národním shromáždění.⁵⁴ Čl. 69 byla omezena délka výkonu funkce prezidenta na maximálně dvě volební období.

Nové znění Ústavy nepočítalo s funkcí Viceprezidenta a pro případ uvolnění prezidentského úřadu nebo nemožnosti výkonu prezidentských pravomocí svěřovala jeho pravomoci předsedovi vlády.⁵⁵

Podle ustanovení čl. 73 v případě občanské války, nebezpečí ohrožení státu, živelných pohrom nebo vážné hospodářské či finanční krize, v zájmu udržení veřejné bezpečnosti a pořádku a za předpokladu, že nebylo možné včas svolat zasedání Národního shromáždění, měl mít prezident pravomoc činit nezbytná finanční a ekonomická opatření a vydávat nařízení se silou zákona. Opatření a nařízení Prezidenta podle těchto ustanovení musela být bez odkladu oznámena Národnímu shromáždění a v případě neschválení Národním shromážděním pozbývala další platnosti.

⁵³ Čl. 35 a násl. Ústavy 1962.

⁵⁴ Čl. 65 tamtéž.

⁵⁵ Čl. 70 tamtéž.

Podle čl. 75 měl Prezident v případě války, ozbrojeného konfliktu a v jiných případech národního ohrožení, kdy je nezbytné zajistit veřejnou bezpečnost a pořádek mobilizací vojenských sil, pravomoc vyhlásit stanné právo. Na rozdíl od staré úpravy vyhlášení stanného práva nevyžadovalo součinnost Národního shromáždění, ale na druhou stranu Národní shromáždění mohlo prezidenta závazně požádat o odvolání vyhlášeného stanného práva.

Prezident měl také právo vetovat zákony schválené Národním shromážděním. K přehlasování prezidentského veta se vyžadovala dvoutřetinová většina hlasů, za přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců.

Podobně jako v případě Ústavy z roku 1960 byl stanoven požadavek kontrasignace prezidentových rozhodnutí Předsedou vlády a příslušným ministrem. Lze ale konstatovat, že za situace, kdy byla role předsedy vlády a státní rady redukována na roli poradního orgánu Prezidenta, toto ustanovení do značné míry postrádalo smysl.⁵⁶

Podle ustanovení čl. 89 a následujících se Státní rada skládala z Prezidenta, Předsedy vlády a dalších členů. Předseda vlády měl být jmenován Prezidentem, s tím, že oproti dřívější ústavě bylo upuštěno od požadavku jmenování se souhlasem Národního shromáždění.⁵⁷

Státní rada měla, na rozdíl od dřívějšího znění Ústavy, pouze pravomoc projednávat vyjmenované státní záležitosti, nikoliv o nich rozhodovat. Rozhodování bylo vyhrazeno hlavě státu.⁵⁸

Podle novelizovaného znění Ústavy byly také zřízeny dva specializované poradní orgány, kterým předsedal Prezident a které měly za úkol pomáhat Prezidentovi utvářet politiku v daných oblastech. Jednalo se o Národní bezpečnostní radu, která se měla zabývat záležitostmi politiky národní

⁵⁶ Čl. 80, 83, 84, 85 Ústavy 1962.

⁵⁷ Srov. čl. 69 Ústavy 1960 a čl. 84 nové Ústavy 1962.

⁵⁸ Čl. 63, 74, 83, 85 a 86 Ústavy 1962.

bezpečnosti a Hospodářskou a vědeckou radu, která byla zřízena za účelem projednávání záležitostí vývoje národní ekonomiky a státní podpory vědy.⁵⁹

Ustanovení hlavy III. oddílu I. stanovilo, že zákonodárným orgánem je jednokomorové Národní shromáždění. Všichni kandidáti do voleb do Národního shromáždění museli být nominováni politickou stranou, ke které náleželi, přičemž případné vystoupení ze strany nebo zánik strany (s výjimkou případu sloučení stran) v době výkonu poslaneckého mandátu znamenalo automaticky jeho zánik.⁶⁰ Hoo v této souvislosti mluví o „systému stranického státu“ (*Party State System*).⁶¹

Pod vlivem zkušeností s korupčními skandály předešlých režimů bylo ve čl. 40 novelizované Ústavy explicitně stanoveno, že členové Národního shromáždění nesmí zneužít svého postavení za účelem nabytí jakéhokoliv majetku, práv nebo výhod pro sebe či pro jiné.

Podle ustanovení této hlavy měla být také zřízena Rada pro impeachment (*angl. Impeachment Council, kor. 탄핵심판위원회 – Tchanhāk simpchan ūwōnhö*), která měla rozhodovat ve věcech impeachmentu ústavních činitelů. Radě měl předsedat předseda Nejvyššího soudu, a dále se měla skládat ze tří soudců tohoto soudu a pěti poslanců Národního shromáždění.

Nové znění Ústavy neobsahovalo ustanovení zakotvující existenci Ústavního soudu. Podle čl. 96 a následujících se soudní soustava skládala z Nejvyššího soudu, soustavy obecných soudů a speciálních vojenských soudů. Pravomoc rozhodovat ústavní spory a rozhodovat o rozpuštění politických stran byla svěřena Nejvyššímu soudu.⁶²

Došlo také ke změně ve způsobu ustavování do funkce Předsedy a soudců Nejvyššího soudu. Napříště měl být Předseda Nejvyššího soudu

⁵⁹ Čl. 87 a 118 tamtéž.

⁶⁰ Čl. 35 a násl., tamtéž.

⁶¹ YOON, H.J., 1972, s. 59.

⁶² Čl. 112 Ústavy 1962.

jmenován Prezidentem na návrh nově zřízené Rady pro navrhování soudců (*angl. Judge Recommendation Council, kor. 법관추천회의 - Pöpkwan čchučchön hüüi*) a se souhlasem Národního shromáždění.⁶³ Soudci Nejvyššího soudu měli být jmenováni na návrh Předsedy Nejvyššího soudu a se souhlasem Rady pro navrhování soudců. Zmíněná Rada pro navrhování soudců se měla skládat ze čtyř soudců, dvou právníků a jednoho profesora práv nominovaných Prezidentem, Ministrem spravedlnosti a Nejvyšším státním zástupcem. Soudci ostatních soudů měli být jmenováni Předsedou Národního shromáždění na doporučení kolegia soudců nejvyššího soudu.⁶⁴ Rovněž nově byl zakotven věkový limit výkonu funkce soudce, který byl stanoven na 65 let, a byla připuštěna možnost odvolání z funkce soudce pro mentální či fyzickou indispozici.⁶⁵

Oddíl IV. hlavy páté pod názvem Organizace voleb předpokládal ustavení Ústřední volební komise a volebních komisí, které by měly na starost organizaci zajištění řádného průběhu voleb. Ústřední volební komise se měla skládat z 9 členů, z nichž dva měl jmenovat Prezident, dva měli být zvoleni Národním shromážděním, a zbylých pět kolegiem soudců Nejvyššího soudu.⁶⁶

Ustanovení čl. 92 a následujících zachovávalo Kontrolní komisi, známou již z původní Ústavy. Její pravomoci byly ovšem oproti dřívějšímu období rozšířeny a její ústavní úprava podrobnější. Nová Kontrolní komise měla za úkol prověřovat státní závěrečný účet, účetnictví státu a zákonem určených organizací a činnost státních orgánů a veřejných činitelů. Předseda Komise měl být jmenován Prezidentem se souhlasem Národního shromáždění a její další členové Prezidentem na návrh předsedy komise. Komise měla

⁶³ Čl. 99 nové Ústavy, srov. s ustavováním Předsedy a soudců Nejvyššího soudu volbou podle ustanovení čl. 78 Ústavy 1960.

⁶⁴ Čl. 99 Ústavy 1962.

⁶⁵ Čl. 101, 102, tamtéž.

⁶⁶ Čl. 107, tamtéž.

každoročně prověřovat státní závěrečný účet a výsledky svého šetření v následujícím roce předkládat Prezidentovi a Národnímu shromáždění.

Hlava pátá Ústavy, věnovaná hospodářství, deklarovala svobodu podnikání, ovšem s podobnými omezeními, jaké byly stanoveny v předešlé Ústavě. Čl. 114 navíc stanovil, že stát může uložit omezení či povinnosti nezbytné v zájmu efektivního využití zemědělské půdy a lesních pozemků. Čl. 115 nově stanovil, že stát podporuje malé a střední podnikání a hospodářské sdružování zemědělců a rybářů.

Novelizovaná Ústava také upevnila některá občanská práva a svobody, a naopak zavedla zákonná omezení jiných.

Především nový čl. 8 stanovil, že všichni občané mají právo na lidskou důstojnost a je povinností státu garantovat základní lidská práva a svobody v největším možném rozsahu.

Čl. 10, upravující mimo jiné právo na spravedlivý proces, zakazoval mučení nebo donucování k doznání viny v jakékoliv formě, a také stanovil nepřipustnost vyslovení odsuzujícího rozsudku jen na základě doznání obviněného.

Podle čl. 18 byly zavedeny zákonné hranice svobody slova, tisku a sdružování. Podle nových ustanovení měla být přípustná cenzura filmu a divadelních her v zájmu ochrany veřejných mravů. Svoboda tisku byla omezena tím, že napříště nesměla zasahovat do osobní cti a práv jednotlivce nebo narušovat veřejné mravy.

Právo sdružování, kolektivního vyjednávání a právo na stávku byly do budoucna odepřeny státním zaměstnancům, kteří jsou současně veřejnými činiteli, s výjimkami stanovenými zákonem.⁶⁷

⁶⁷ Čl. 29 Ústavy 1962.

Konečně, v rámci závěrečných a přechodných opatření bylo stanoveno, že účinnost nové Ústavy má nastat dnem svolání prvního zasedání Národního shromáždění ustaveného v souladu s ustanoveními této Ústavy. Přitom ale bylo připouštěno, aby byly přijaty zákony nezbytné k provedení Ústavy, jakož i to, aby proběhly prezidentské volby a volby do Národního shromáždění podle ustanovení této Ústavy ještě před její účinností.⁶⁸

Prezidentské volby a volby do Národního shromáždění se měly konat do jednoho roku od vstoupení Ústavy v platnost.

Ustanovení Zákona o mimořádných opatřeních pro přestavbu státu měla zůstat účinná v rozsahu, v jakém byla kompatibilní s novou Ústavou. Zvláštní zákon o potrestání některých zločinů a Zákon o výnosech z nepoctivých zdrojů měly nadále zůstat v platnosti a jejich změny nebo zrušení se nepřipouštěly.⁶⁹

Jak bylo výše zmíněno, na konci prosince 1962 bylo odvoláno stanné právo a zákaz činnosti politických stran a tím byly opět umožněny politické aktivity v zemi. V lednu 1963 byl pak přijat nový Zákon o volbách do Národního shromáždění.

Ještě předtím, a to v prosinci 1962, Pak veřejně vyhlásil záměr založit vládní politickou stranu, odejít z armády a v následujících volbách kandidovat na prezidenta. Ve skutečnosti byly základy organizace vládní Demokratické republikánské strany položeny ještě před odvoláním stanného práva a tak tato strana měla oproti jiným politickým stranám určitou výhodu.⁷⁰ Konkrétní datum konání voleb bylo navíc Pakovou administrativou oznámeno poměrně

⁶⁸ Na základě těchto ustanovení byl např. v lednu 1963 přijat Zákon o volbách do Národního shromáždění.

⁶⁹ Čl. 1-5 Závěrečných a přechodných ustanovení Ústavy 1962.

⁷⁰ ECKERT, C.J., 2001, s. 262, KIM, H.J., 1992, s. 34-35.

pozdě, což mělo za následek, že politické strany měly na sestavení svých kandidátek pouhý měsíc.⁷¹

Výsledky voleb ukázaly, že nevládní stranou nominovaný Pak získal těsnou většinu 42,6% hlasů, čímž zvítězil nad svým hlavním soupeřem a kandidátem opozice, bývalým prezidentem Jun Posonem, který obdržel pouze 41,1% hlasů. V listopadových volbách do Národního shromáždění, díky novému systému poměrného zastoupení, který zvýhodňoval velké strany, a díky rozdrobenosti opozice získala vládní Demokratická republikánská strana 110 z tehdejších celkových 175 křesel v Národním shromáždění.⁷²

Vůdce nedávného vojenského převratu se tedy poměrně hladce stal hlavou civilní vlády a získal zároveň podporu většiny Národního shromáždění.

O čtyři roky později byl Pak v prezidentských volbách opět zvolen na své již druhé volební období a jeho strana si oproti minulému období ještě polepšila, když získala v Národním shromáždění většinu 130 křesel oproti 45 opozičním.⁷³

6. Čtvrtá republika

6.1. Šestý ústavní dodatek (1969)

V září 1969, když se začínalo schylovat ke konci Pakova druhého, a podle platné Ústavy z roku 1962 i posledního volebního období, se Demokratická republikánská strana rozhodla navrhnout další ústavní dodatek, který by umožnil Pakovu kandidaturu i v nadcházejících prezidentských volbách. Vládní strana svůj návrh odůvodnila tím, že Korea nutně potřebuje

⁷¹ ECKERT, C.J., 2001, s. 262.

⁷² ECKERT, C.J., 2001, s. 262, YOON, H.J., 1972, s. 93.

⁷³ KIM, K.Y., 1992, s. 34, YOON, H.J., 1972, s. 95.

silného vůdce, který svou politikou bude schopen zajistit národní obranu, hospodářskou prosperitu a modernizaci země.⁷⁴

To se ovšem nesešlo s pochopením opozice, která na protest zablokovala přístup do hlavního sálu budovy Národního shromáždění. Vládní strana v reakci na to svolala tajné zasedání do vedlejší budovy Národního shromáždění, kde v neděli 14. září 1969 okolo třetí hodiny ranní bez účasti opozice jednohlasně schválila návrh 6. dodatku k Ústavě.⁷⁵

I přes protesty a námitky ilegálnosti tohoto postupu činěné opozičními poslanci byl návrh následně předložen občanům a stvrzen národním referendem 17. října 1969.⁷⁶

Tentokrát se změny týkaly pouze několika článků Ústavy. Nové znění ustanovení čl. 69 odst. 3 stanovilo, že Prezident může vykonávat svou funkci maximálně po dobu tří volebních období.

Novelizované znění čl. 61 odst. 2 zvýšilo kvórum potřebné k odhlasování impeachmentu prezidenta. Oproti původnímu ustanovení, které vyžadovalo návrh podepsaný nejméně 30 poslanci a následné odhlasování nadpoloviční většinou všech poslanců byl nově stanoven požadavek nejméně 50 podpisů a následného odhlasování impeachmentu nejméně dvoutřetinovou většinou všech poslanců.⁷⁷ Tímto došlo tedy k dalšímu upevnění postavení prezidenta.

Změnou čl. 39 bylo upuštěno od dřívějšího zákazu současného výkonu poslaneckého mandátu a funkce ve Státní radě, což lze považovat za krok směrem k parlamentarismu, který však v daném kontextu neměl větší význam.

⁷⁴ YOON, D.K., 1972, s. 202.

⁷⁵ YOON, D.K., 1972, s. 202.

⁷⁶ KIM, K.B. *Revisions of the Korean Constitution II*. In: Korea Journal August 1974, s. 20, KIM, K.Y., 1992, s. 34-35.

⁷⁷ Srov. čl. 61 odst. 2 Ústavy 1962 a ustanovení stejného odstavce Ústavy 1969.

Další méně významnou změnou bylo zvýšení rozsahu možného počtu členů Národního shromáždění z původních 150-200 poslanců na 150-250.

Novelizovaná Ústava měla nabýt účinnosti dnem své promulgate, tedy 17. říjnem 1969.

6.2. Okolnosti přijetí sedmého dodatku k Ústavě

V následujících prezidentských volbách v roce 1971 se Pakovi podařilo opět jen těsnou většinou zvítězit, tentokrát nad opozičním kandidátem Kim Ta-džungem. Ve volbách do Národního shromáždění, ale vládní Demokratická republikánská strana již neměla takovou podporu jako před čtyřmi lety a ztratila dvoutřetinovou většinu v Národním shromáždění, potřebnou k prosazení případných dalších ústavních změn.⁷⁸

Mimo jiné v souvislosti s jistým uvolněním mezinárodní situace⁷⁹ začaly v 70. letech také pokusy o navázání dialogu mezi Korejskou republikou a Korejskou lidově demokratickou republikou. Již od 20. září 1970 probíhala jednání organizací Červeného kříže obou států a 4. července 1972 vydaly vlády obou států společné prohlášení, o tom, že budou usilovat o mírové sjednocení vlasti bez intervence jiných států. Bylo také dojednáno vytvoření Společného koordinačního výboru (*angl. North-South Coordinating Committee, kor. 남북조절위원회 – Nambuk čočöl ūwŏnhö*), jehož úkolem bylo zprostředkovávat jednání mezi vládami obou států.⁸⁰

17. října 1972 prezident Pak nečekaně vyhlásil stanné právo. Svůj krok odůvodnil tím, že v době jednání o znovusjednocení je třeba zvláštních opatření k posílení státu. Zvláštní opatření nařízená prezidentem v souvislosti s vyhlášením stanného práva zahrnovala rozpuštění Národního shromáždění,

⁷⁸ ECKERT, C.J., 2001, s. 263.

⁷⁹ Viz příměří ve Vietnamu, návštěva amerického prezidenta Nixona v Pekingu (1971), normalizace vztahů mezi Japonskem a komunistickou Čínou.

⁸⁰ Bluebook on Diplomatic Affairs, MOFA Japan, 1972.

zákaz veškerých politických aktivit a zavedení cenzury tisku. Účinnost Ústavy tím byla částečně pozastavena a byla zřízena Zvláštní státní rada (*angl. Extraordinary State Council*), která měla dočasně vykonávat pravomoci Národního shromáždění a jejímž úkolem bylo připravit další ústavní dodatek. Novelizovaná Ústava byla ještě koncem října předložena ke schválení v národním referendu a v listopadu 1972 národním referendem schválena. Ústava vešla v účinnost dnem 27. prosince 1972, čímž se také datuje vznik čtvrté republiky.⁸¹

Podobně jako v případě ústavního dodatku z roku 1962 se i tentokrát jednalo o natolik rozsáhlé změny, že lze mluvit o zcela nové ústavě, skrývající se pod formou ústavního dodatku. Tato Ústava, nazývaná Korejci často Ústavou jusin čchedže (유신체제 헌법), zavedla systém takzvané „korejské demokracie“, což v praxi znamenalo víceméně uzákonění Pakovy diktatury.⁸²

6.3. Sedmý ústavní dodatek (1972)

Nová Ústava se skládala z preambule a následujících 12 hlav: Obecná ustanovení, Práva a povinnosti občanů, Národní rada pro sjednocení, Prezident, Exekutiva (zahrnující oddíly Předseda vlády a členové Státní rady, Státní rada, Státní ministerstva, Kontrolní a vyšetřovací komise), Národní shromáždění, Soudy, Ústavní výbor, Organizace voleb, Místní samospráva, Hospodářství, Dodatky k ústavě.

Přijetím tohoto dodatku doznala menší změny i samotná preambule Ústavy, ke které byl přidán dovětek prohlašující, že korejský lid je na cestě k mírovému sjednocení vlasti.

⁸¹ KIM, K.B., August 1974, s. 21.

⁸² ECKERT, C.J., 2001, s. 264-265.

Nejvýznamnější změnou však bylo zřízení nového orgánu – Národní rady pro sjednocení (*angl. National Conference for Unification, kor. 통일주체국민회의 – Tchongil čučche kukmin hōūi*), posláním které mělo být mírové sjednocení vlasti, a které byla věnovaná celá třetí hlava Ústavy. Podle čl. 35 a následujících byla Národní rada pro sjednocení orgánem skládajícím se z 2000 až 5000 delegátů volených v přímých volbách. Pro členy rady byla Ústavou stanovena inkompatibilita s mandátem poslance Národního shromáždění a členstvím v politické straně. Radě měl předsedat Prezident.

Mezi nejdůležitější pravomoci Národní rady pro sjednocení patřila volba Prezidenta, volba jedné třetiny poslanců Národního shromáždění na základě návrhu předloženého prezidentem, a rozhodování o ústavních dodatcích, které byly předtím schváleny Národním shromážděním.⁸³ Podle čl. 38 měla rada také projednávat návrhy zásadních změn v politice sjednocení, pokud jí tyto Prezident k projednání předloží.

Ustanovení hlavy čtvrté značně rozšířila pravomoci Prezidenta. Podobně jako před touto revizí Ústavy měl být Prezident hlavou státu, reprezentovat stát navenek a být hlavou Exekutivy. Podle prvního článku hlavy čtvrté byla Prezidentovi navíc svěřena odpovědnost za ochranu nezávislosti, územní celistvosti a kontinuity státu i ústavy, a také uložena povinnost upřímně usilovat o mírové sjednocení vlasti.⁸⁴

Oproti čtyřletému funkčnímu období podle Ústavy 1969 a maximální době výkonu funkce omezené na tři volební období, novelizovaná Ústava stanovila funkční období šestileté a ustanovení o omezení doby výkonu funkce bylo úplně vypuštěno.⁸⁵

⁸³ Čl. 39, 40, 41 Ústavy 1972.

⁸⁴ Čl. 43 Ústavy 1972.

⁸⁵ Čl. 47 tamtéž.

Podle nového čl. 53 byla značně rozšířena Prezidentova pravomoc činit nouzová opatření (*emergency measures*) v případě živelní pohromy, vážné ekonomické krize nebo v případě ohrožení či očekávaného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Na rozdíl od staré Ústavy, kde bylo stanoveno, že nouzová opatření pozbývají další účinnosti pokud nebudou schválena Národním shromážděním, nová Ústava stanovila pouze, že Národní shromáždění může většinou hlasů všech svých členů navrhnout Prezidentovi, aby nouzová opatření zrušil, a ten je povinen je zrušit, pokud nebudou zvláštní důvody pro jejich ponechání v platnosti.⁸⁶

Podobně jako dříve, zůstala Prezidentovi zachována pravomoc vyhlásit stanné právo a po dobu jeho trvání činit zvláštní opatření, kterými mohla být omezena občanská práva a svobody, jakož i pravomoci exekutivy a moci soudní. Prezident měl povinnost odvolat stanné právo, pokud by o to požádalo Národní shromáždění většinou hlasů všech svých členů.⁸⁷

Dále Prezidentovi zůstaly zachovány dřívější pravomoci vydávat prezidentské dekrety ve věcech svěřených mu zákonem, přijímat a vysílat vedoucí diplomatických misí, jmenovat veřejné činitele podle Ústavy a zákona, udělovat vyznamenání, udělovat milost či zmírnění trestu, a se souhlasem Národního shromáždění amnestii, taktéž se souhlasem Národního shromáždění uzavírat a ratifikovat mezinárodní smlouvy, vyhlásit válku a uzavřít mír, a v souladu s ustanoveními Ústavy a zákona být vrchním velitelem ozbrojených sil.⁸⁸

Byl zachován požadavek kontrasignace rozhodnutí Prezidenta Předsedou vlády a příslušným ministrem, i když za podmínek, které stanovila nová Ústava to lze jen těžko považovat za jakékoliv omezení moci.⁸⁹

⁸⁶ Slov. č. 73 Ú. 1969 a čl. 53 Ústavy 1972.

⁸⁷ Čl. 54 tamtéž.

⁸⁸ Čl. 50-59 Ústavy 1972.

⁸⁹ Čl. 60 tamtéž.

Podle ustanovení čl. 65 se Státní rada měla skládat z Prezidenta, který ji měl předsedat, Předsedy vlády a dalších členů, a měla za úkol projednávat důležité otázky spadající do pravomoci Exekutivy. Předseda vlády měl být jmenován Prezidentem se souhlasem Národního shromáždění a ostatní členové rady měli být jmenováni Prezidentem, tentokrát na doporučení Předsedy vlády.⁹⁰

Hlava VI., nesoucí název Národní shromáždění, ve svém prvním článku stanovila, že zákonodárná moc náleží Národnímu shromáždění.⁹¹ Národní shromáždění se ze dvou třetin mělo skládat z členů zvolených ve všeobecných volbách občany a z jedné třetiny z členů zvolených Národní radou pro sjednocení z kandidátů navržených Prezidentem. Funkční období členů Národního shromáždění bylo stanoveno na 6 let u členů zvolených ve všeobecných volbách, a na 3 roky u členů zvolených Národní radou pro sjednocení.⁹²

Čl. 75 zachovával požadavek souhlasu Národního shromáždění s ratifikací mezinárodních smluv týkajících se vzájemné bezpečnosti a obrany, členství v mezinárodních organizacích a obchodních smluv, které by uvalovaly na stát nebo na občany finanční závazky, stejně jako s ratifikací smluv, týkajících se postavení cizích vojenských jednotek na území Korejské republiky nebo smluv týkajících se legislativních záležitostí. Národní shromáždění mělo také udělovat souhlas s vyhlášením války, vysláním vojenských jednotek na mise do cizích států nebo s pobytem cizích jednotek na území Korejské republiky.

Čl. 97 zakotvil pravomoc Národního shromáždění podat návrh na odvolání Předsedy vlády nebo člena Státní rady. Takovýto návrh musel být

⁹⁰ Čl. 63, 64 tamtéž.

⁹¹ Čl. 75 tamtéž.

⁹² Čl. 75-77 tamtéž.

iniciován nejméně jednou třetinou všech členů Národního shromáždění a schválen hlasy většiny členů Národního shromáždění. Pokud by byl návrh takto schválen měl Prezident povinnost dotyčného člena Státní rady odvolat, a v případě návrhu týkajícího se Předsedy vlády měl povinnost odvolat celý kabinet. Toto ustanovení by se mohlo jevit jako celkem spolehlivý nástroj kontroly legislativy nad exekutivou, kdyby ovšem Prezident neměl výše zmíněnou pravomoc rozpustit Národní shromáždění.⁹³

Nová Ústava ponechala v platnosti ustanovení o Bezpečnostní radě státu, která jakožto speciální orgán, kterému měl předsedat Prezident, měla projednávat otázky týkající se bezpečnosti státu.⁹⁴ Ustanovení o dalším poradním a konzultačním orgánu Prezidenta, známém z Ústavy 1969 – Hospodářské a vědecké radě – byla vypuštěna, ale zato nový čl. 123 stanovil, že Prezident může zřídit zvláštní poradní orgán pro tyto otázky.⁹⁵

Novelizací Ústavy došlo také k určitým omezením základních práv a svobod. Vypuštěním některých ustanovení pojednávajících o právu na soudní ochranu bylo například zrušeno dříve ústavně garantované právo na přezkum zákonnosti zatčení či zadržení a ustanovení o nepřípustnosti vyslovení viny pouze na základě doznání obžalovaného.⁹⁶

Podobně byly vypuštěny poslední čtyři odstavce čl. 18 věnovaného svobodě slova, tisku, shromažďování a sdružování. Nový čl. 18 stanovil pouze, že tyto svobody jsou zaručeny, s výjimkami stanovenými zákonem.

Nová Ústava již také neobsahovala ustanovení, která by vážala členy Národního shromáždění k jejich politickým stranám, jak tomu bylo podle Ústavy 1969.⁹⁷

⁹³ Čl. 59 tamtéž.

⁹⁴ Čl. 67 tamtéž.

⁹⁵ Srov. čl. 118 Ústavy 1969 a čl. 123 Ústavy 1972.

⁹⁶ Srov. čl. 10 Ústavy 1969 a čl. 10 Ústavy 1972.

⁹⁷ Viz. Čl. 36 a 38 Ústavy 1969.

Konečně, nová Ústava zavedla také změny v procesu přijímání ústavních dodatků. Návrh ústavního dodatku mohl být předložen Prezidentem nebo většinou všech členů Národního shromáždění. V případě prezidentského návrhu o něm mělo být rozhodováno v národním referendu, kdežto v případě návrhu předloženého Národním shromážděním, o něm mělo být po schválení v Národním shromáždění rozhodnuto v Národní radě pro sjednocení.

Byla také posílena Prezidentova pravomoc vůči moci soudní, když bylo nově stanoveno, že Předseda Nejvyššího soudu má být jmenován Prezidentem se souhlasem Národního shromáždění, tedy už bez doporučení Rady pro navrhování soudců, jak tomu bylo dříve. Ostatní soudci Nejvyššího soudu pak měli být jmenováni Prezidentem na návrh Předsedy nejvyššího soudu.⁹⁸

Nová Ústava Jusin obnovila také Ústavní výbor, který byl dříve zrušen pátým ústavním dodatkem. Podle ustanovení hlavy osmé měl Ústavní výbor pravomoc rozhodovat:

- 1) ve věcech ústavnosti zákona pokud o to požádal soud,
- 2) ve věcech impeachmentu,
- 3) ve věcech rozpuštění politické strany.

Ústavní výbor měl mít 9 členů jmenovaných Prezidentem, přičemž po třech z nich mělo nominovat Národní shromáždění a Předseda Nejvyššího soudu.⁹⁹

18 let trvající vládu Pak Čong-hiuho (1963-1979) umožnilo několik faktorů. Za prvé, po čistkách ve státní správě a armádě provedených v prvním období Pakovy vlády zůstali v těchto institucích pouze osoby loajální Pakovi. Za druhé, nově zřízená Ústřední zpravodajská služba se s časem natolik rozrostla, že jejím prostřednictvím bylo možné významně zasahovat do většiny dění v zemi. Za třetí, Pakova vláda si úspěšnými ekonomickými reformami,

⁹⁸ Srov. čl. 99 Ústavy 1969 a čl. 103 Ústavy 1972.

⁹⁹ Čl. 109-111 Ústavy 1972.

kteře vedly k podstatnému zvýšení životní úrovně získala velkou část tehdejší střední vrstvy.¹⁰⁰ Konečně za páté, Pakova vláda dokázala obratně manipulovat veřejným míněním, využívajíc strachu jihokorejské společnosti z nejistých vztahů s KLDŘ i řady incidentů s účastí KLDŘ, které se za Pakovy vlády odehrály.¹⁰¹

Pakova popularita ve společnosti začala upadat s tím jak se začaly stupňovat jeho diktátorské ambice. Poté, co vstoupila v platnost Ústava Jusin, prezident několikrát využil své pravomoci vydávat mimořádná opatření podle čl. 53 nové Ústavy. Mezi obzvlášť nepopulární patřilo nařizení č. 1 z roku 1974, které zakazovalo jakoukoliv kritiku nové Ústavy či systému vlády, a politické aktivity studentů podřizovalo režimu oficiálního schválení. Mimořádné opatření č. 9 z roku 1975 pak prohlásilo za nezákonné volání po revizi Ústavy, stejně tak jako její kritiku nebo kritiku samotného opatření.¹⁰²

To vše vedlo k posílení opozice, v jejímž čele stáli Kim Tã-džung a Kim Či-ha. Úřadující Pak Čong-hŭi nicméně nehodlal opozici tolerovat, a k jejímu potlačení, kromě represí, které umožnily jeho mimořádná opatření, neváhal použít i nezákonných prostředků.¹⁰³

Konec Pak Čong-hŭiova režimu urychlily ekonomické problémy způsobené především druhou ropnou krizí v roce 1979. Rychle se šířící stávky organizované hlavně dělníky a studenty v roce 1979 již otevřeně volaly po ukončení Pakovi diktatury a jeho rezignaci. Ve snaze čelit mimořádné situaci Pak vyhlásil v nepokojí nejvíc postižených oblastech, tedy městech Pusanu a

¹⁰⁰ ECKERT, C.J., 2001, s. 264-266., MOFA Japan Blue Book 1972.

¹⁰¹ Např. incident s americkou výzvědnou lodí Pueblo v územních vodách KLDŘ v roce 1968, sestřelení amerického průzkumného letadla nad KLDŘ v roce 1969, objevení severokorejských infiltračních tunelů v Demilitarizované zóně v roce 1974, či pokus o atentát na prezidenta Paka v srpnu 1974, při kterém byla zastřelena Pakova manželka Juk Jong-su.

¹⁰² KIM, H.J., 1992, s. 36-37.

¹⁰³ Např. Korejskou ústřední zpravodajskou službou zorganizovaný únos Kim Tã-džunga z japonského Tokia a následný pokus o jeho vraždu.

Masanu, stanné právo, a hodlal vyslat speciální vojenské jednotky, které měly nespokojené občany zpacifikovat. Proti takovému řešení byl ale i jeden z nejbližších Pakových spolupracovníků a ředitel Ústřední zpravodajské služby Kim Ča-kju. Krize vyvrcholila 26. října 1979 tím, že Kim Ča-kju prezidenta Pak Čong-hüiho zastřelil během soukromé večeře nedaleko prezidentského sídla.

7. Pátá republika

7.1. Osmý ústavní dodatek (1980)

Po Pakově smrti, v souladu s ustanovením čl. 48 Ústavy, převzal prezidentské pravomoci dosavadní Předseda vlády Čchö Kju-ha. Ve snaze čelit vzniklému chaosu Čchö okamžitě vyhlásil stanné právo. Následně 5. prosince 1979, byl Čchö Národní radou pro sjednocení zvolen prezidentem. Proti této volbě, která proběhla podle Pak Čong-hüim zavedených zásad, ostře protestovala opozice vedená Kim Tä-džungem. Nastalého zmatku využil velitel armádních bezpečnostních jednotek, generálmajor Čon Tu-hwan k provedení dalšího státního převratu.¹⁰⁴

Několik měsíců po převratu, kdy veškerá moc ve státě beztlak náležela Čon Tu-hwanovi, a jen formálně úřadujícímu prezidentovi, 16. srpna prezident

¹⁰⁴ Čon Tu-hwanův převrat měl několik etap. Počátkem bylo ovládnutí armády, kdy Čon nařídil mimo jiné zatčení velitele generálního štábu, velitele posádky hlavního města a dalších klíčových armádních důstojníků. 12. prosince 1979 po několika hodinách přestřelek mezi Čonovými a vládními jednotkami v budovách generálního štábu a ministerstva obrany získal Čon úplnou kontrolu nad armádou.

Tím, že měl pod kontrolou armádu, mohl Čon nyní vyvíjet nemalý tlak také na Čchö Kju-haovu civilní vládu. Navíc, v dubnu 1980 se Čon stal také ředitelem Ústřední zpravodajské služby. To vyvolalo další vlnu tvrdé kritiky Čona i Čchöovy administrativy. Vládní odpovědí bylo pozatýkáni čelních představitelů opozice, rozpuštění Národního shromáždění a zákaz jakýchkoliv politických aktivit.

Do města Kwangdžu v provincii Jižní Čolla, kde probíhaly nejrozsáhlejší protivládní demonstrace byly vyslány speciální armádní jednotky výsadkářů, které situaci ale také nezvládly a občanské nepokoje se proměnily v otevřenou protivládní povstání. Město bylo nakonec znovu ovládnuto armádou, ale za cenu stovek mrtvých civilistů. Více viz. ECKERT, C.J., 2001 s.264-265, MOFA Japan Blue Book 1972.

Čchö Kju-ha rezignoval. 27. srpna byl pak Čon, po svém odchodu z armády, zvolen prezidentem.¹⁰⁵ Krátce poté Čonem ustavený výbor pro přípravu ústavních změn navrhl 8. dodatek k Ústavě. Novelizovaná Ústava byla schválena v národním referendu 23. října 1980.¹⁰⁶

Ústava páté republiky svou strukturou do značné míry připomíná Ústavu 3. republiky z roku 1962. Oproti pěti hlavám Ústavy 1962 jsou však ustanovení nové Ústavy rozdělena do 10 hlav. Jsou jimi Obecná ustanovení, Práva a povinnosti občanů, Exekutiva (zahrnující oddíly Prezident, Státní rada, Vládní ministerstva, Kontrolní a vyšetřovací komise), Národní shromáždění, Soudy, Ústavní výbor, Organizace voleb, Místní samospráva, Hospodářství, a Ústavní dodatky. Na konci následují závěrečná ustanovení, která ale, jak bude vysvětleno dále, mají v případě Ústavy páté republiky zásadní význam.

Z preambule nové Ústavy byly vypuštěny odkazy na studentské povstání 19. dubna a převrat 16. května a byla ponechána pouze zmínka o Hnutí 1. března. Tvůrci Ústavy naopak přidali do preambule předsevzetí „vymýtit veškeré společenské zlo a nespravedlnost“.

Obecná ustanovení novelizované Ústavy se velmi podobají odpovídajícím ustanovením Ústavy 1962. Bylo ovšem přidáno několik nových ustanovení. Podle nového čl. 2 odst. 2 Ústavy mají být občané pobývající v zahraničí pod ochranou státu.

K čl. 4, pojednávajícímu o závazku usilovat o světový mír a zdržet se útočných válek, byl přidán druhý odstavec, který pověřuje ozbrojené složky posvátným úkolem obrany území státu.

¹⁰⁵ ECKERT, C.J., 2001, s. 271-272.

¹⁰⁶ YOO, H.J.A. *Constitutional Chronology 1978-1980*. In: *Constitutions of the Countries of the World*, New York: Oceana Publications Inc., 1981. s. 6.

Ustanovení čl. 7, věnované politickým stranám, bylo pozměněno v tom smyslu, že politickým stranám byl kromě ochrany státu, přiznán také nárok na příspěvky na činnost ze státní pokladny, za podmínek stanovených zákonem.

Zcela nový je také čl. 8 obecných ustanovení, který ukládá státu povinnost usilovat o zachování a rozvoj kulturního dědictví.

Ustanovení o právech a svobodách občanů podle hlavy II. byla oproti Jusinské Ústavě z roku 1972 značně rozšířena, a podobají se spíše odpovídajícím ustanovením Ústavy 3. republiky.¹⁰⁷

Nový čl. 9 podobně jako dříve ukládá státu povinnost garantovat základní lidská práva. Kromě práva na lidskou důstojnost je v úvodním článku této hlavy nově zakotveno právo usilovat o blahobyt.

Ustanovení čl. 11 a následujících, zaručující právo na spravedlivý proces, která byla v Jusinské Ústavě značně redukována byla novou Ústavou opět rozšířena. Konkrétně, podle nových čl. 11 a 5, bylo opět přiznáno právo na přezkum zákonnosti zatčení či zadržení a stanovena nepřípustnost vynesení odsuzujícího rozsudku pouze na základě přiznání. Tato ustanovení byla známá již z Ústavy 3. republiky, ale s přijetím Jusinské novely roku 1972 byla vypuštěna.¹⁰⁸

Nově byla přidána také ustanovení o presumpci nevinny a o zákazu jakéhokoliv znevýhodňování příbuzných pachatele z důvodu jím spáchaných trestných činů.¹⁰⁹

Nově vložený čl. 16 zaručil právo na soukromí občanů. Oproti Jusinské Ústavě byl také rozšířen rozsah svobody slova, tisku, shromažďování a sdružování. Napříště měla být svoboda slova a tisku omezena pouze právy jiných osob a kritériem veřejné mravnosti. Navíc bylo ústavně zakotveno právo

¹⁰⁷ Srov. čl. 9-37 Ústavy 1980 a čl. 8-34 Ústavy 1962.

¹⁰⁸ Srov. čl. 11 Ústavy 1980, čl. 11 Ústavy 1972 a čl. 10 Ústavy 1962.

¹⁰⁹ Čl. 26 odst. 4, čl. 12 odst. 3 Ústavy 1980.

domáhat se náhrady škody v případě výše zmíněného zásahu do práv jiných osob.¹¹⁰

Také ústavně zaručená sociální práva byla touto novelou rozšířena. Nově byla například stanovena povinnost státu usilovat o prosazování celoživotního vzdělávání.¹¹¹ Dále bylo novy garantováno právo na pracovní podmínky zaručující lidskou důstojnost a přednostní péče státu o zasloužené státní zaměstnance, zraněné válečné veterány a policisty a péče o jejich rodiny v případě zabití ve službě.¹¹²

Čl. 33 bylo nově zaručeno právo na čisté životní prostředí a jemu odpovídající povinnost státu i občanů chránit životní prostředí. Rovněž nově byl stanoven požadavek rovnosti obou pohlaví při vstupu do a za trvání manželství.¹¹³

Čl. 35, podobně jako v případě minulé Ústavy připouštějící určitá omezení práv a svobod za mimořádných situací, na rozdíl od staré Ústavy stanovil meze těchto omezení. Podle druhého odstavce tohoto článku při stanovování těchto omezení nesmělo dojít k narušení podstaty omezovaných práv a svobod.

K čl. 37, stanovícímu brannou povinnost občanů, byl přidán další odstavec zakazující jakoukoliv diskriminaci občanů na základě výkonu této povinnosti.

Ustanovení hlavy III. a IV. věnovaná exekutivě a legislativě doznala poměrně podstatných změn oproti Jusinské Ústavě. Nová Ústava především již nepočítala s Národní radou pro sjednocení, která měla vstupem nové Ústavy

¹¹⁰ Čl. 20 Ústavy 1980, srov. čl. 18 Ústavy 1972.

¹¹¹ Čl. 29 odst. 5 Ústavy 1980.

¹¹² Čl. 30 Ústavy 1980.

¹¹³ Čl. 34 tamtéž.

v platnost zaniknout.¹¹⁴ Nové státní zřízení se podobalo spíše systému třetí republiky, ovšem s určitými odchylkami.

Podle nové Ústavy měl být Prezident volen pro tento účel utvořeným volebním kolegiem (*angl. Presidential Electoral College, kor. 대통령선거인단 - Tātongnjǒng sǒnkǒ intan*) o nejméně 5000 členech. Členové kolegia měli být voleni občany ve všeobecných volbách a byly jim přiznány imunity podobné těm, jakých požívali poslanci Národního shromáždění. Po zvolení Prezidenta mělo být Volební kolegium rozpuštěno.¹¹⁵

Funkční období Prezidenta bylo nově stanoveno na 7 let bez možnosti znovuzvolení.¹¹⁶ Závěrečná ustanovení navíc prohlašovala neúčinnost ústavních dodatků týkajících se prodloužení funkčního období vůči prezidentu, za jehož úřadování byly tyto dodatky přijaty.¹¹⁷

Určitých změn doznala ustanovení čl. 51, která vymezovala prezidentovu pravomoc činit nouzová opatření za vyjimečných situací. Podobně jako podle Jusinské Ústavy měl Prezident v případě živelné pohromy, vážné finanční či hospodářské krize, nebo v případě nepřátelských akcí ohrožujících bezpečnost státu, pravomoc činit mimořádná opatření ve věcech veškerých státních záležitostech, včetně vnitřních i zahraničních věcí, věcech národní obrany, hospodářských, finančních i justičních záležitostí. Rozdíl oproti Ústavě 1972 spočíval v tom, že pokud Prezident nezískal souhlas Národního shromáždění s prováděnými opatřeními, pozbývají tyto další platnosti. Obdobně, pokud by Národní shromáždění většinou hlasů všech svých poslanců požádalo Prezidenta o zrušení přijatých opatření, byl tento povinen přijatá opatření zrušit. Podle odpovídajících ustanovení Jusinské

¹¹⁴ Čl. 4 závěrečných ustanovení Ústavy 1980.

¹¹⁵ Čl. 39-43 Ústavy 1980.

¹¹⁶ Čl. 45 *tamtéž*.

¹¹⁷ Čl. 129 *tamtéž*.

Ústavy mělo Národní shromáždění pouze pravomoc doporučit Prezidentovi zrušení mimořádných opatření.¹¹⁸

Je třeba si uvědomit, že i tato pojistka proti svévolnému přijímání mimořádných opatření a omezování práv a svobod se stále mohla stát neúčinnou, a to v případě rozpuštění Národního shromáždění. Prezidentovi totiž zůstalo Jusinskou Ústavou zavedené právo rozpustit Národní shromáždění. Podle čl. 57 měl prezident napříště v případě nutnosti, v zájmu bezpečnosti státu, a s udáním důvodu, po konzultaci s předsedou Národního shromáždění a po poradě se Státní radou, právo rozpustit Národní shromáždění.¹¹⁹

Je ovšem otázkou nakolik by tato formální procedurální požadavky skutečně ztížily rozpuštění Národního shromáždění, pokud by se prezident k tomuto kroku skutečně odhodlal.

Ustanovení o dalších pravomocech prezidenta zůstala prakticky shodná s odpovídajícími ustanoveními Jusinské Ústavy.¹²⁰

Také úprava postavení dalších orgánů výkonné moci a vztahů mezi nimi podle Ústavy páté republiky se mnoho nelišila od úpravy Jusinské Ústavy. Nově byla stanovena pouze možnost ustavit Poradní výbor pro věci státních záležitostí (*angl. Advisory Council on State Affairs, kor. 국정자문회의 – Kukčong čamun hōui*) a Poradní výbor pro otázky mírového sjednocení (*angl. Advisory Council for Peaceful Unification Policy, kor. 평화통일정책자문회의 – Pchjŏnghua tongil čongčchek čamun hōui*), které měly pomáhat prezidentovi formovat politiku v těchto oblastech.¹²¹

Podle nových ustanovení hlavy IV. doznalo Národní shromáždění poměrně zásadních změn ve svém složení oproti předešlé Ústavě. Podle čl. 77

¹¹⁸ Srov. čl. 51 Ústavy 1980 a čl. 53 Ústavy 1972.

¹¹⁹ Čl. 57 Ústavy 1980, srov. s čl. 59 Ústavy 1972.

¹²⁰ Srov. čl. 47 a násl. Ústavy 1980 a čl. 43 a násl. Ústavy 1972.

¹²¹ Čl. 66 a 68 Ústavy 1980.

novelizované Ústavy měli být všichni členové Národního shromáždění voleni občany ve všeobecných volbách. Nepočítalo se již tedy s třetinou poslanců volených Národní radou pro sjednocení.¹²² Také minimální počet poslanců byl nově stanoven na 200.¹²³ Funkční období poslanců Národního shromáždění bylo stanoveno jednotně na 4 roky.¹²⁴

Pravomoci Národního shromáždění vůči moci výkonné zůstaly shodné s pravomocemi podle Jusinské Ústavy. Navíc byla Národnímu shromáždění přiznána pravomoc vyšetřovat určité státní záležitosti, v souvislosti s tímto vyšetřováním vyžadovat předložení relevantních dokumentů, provádět výslechy svědků a požadovat vysvětlení.

Ustanovení týkající se soudnictví, ústavního výboru a místní samosprávy nedoznala významnějších změn.¹²⁵

Do hlavy VII. upravující organizaci voleb bylo vloženo nové ustanovení, kterým byla volebním komisím přiznána pravomoc vydávat nezbytné pokyny týkající se organizace voleb správním orgánům, a odpovídající povinnost dotčených správních orgánů se těmito pokyny řídit.¹²⁶

V hlavě IX. věnované hospodářství se nově objevila ustanovení umožňující státní dozor nad monopolními a oligopolními praktikami, a také závazek státu podporovat hnutí na ochranu spotřebitelů.¹²⁷

Procedura přijímání ústavních dodatků upravená v hlavě X. Ústavy se změnila v souvislosti se zmíněnou eliminací role Národní rady pro sjednocení. Návrh ústavního dodatku měl právo podat Prezident nebo nadpoloviční většina všech poslanců Národního shromáždění. Ke schválení návrhu pak byla potřeba

¹²² Srov. čl. 40 Ústavy 1972.

¹²³ Čl. 77 odst. 2 Ústavy 1980, podle staré Ústavy z roku 1972 měl být tento počet určen zákonem, srov. čl. 76 odst. 2 Ústavy 1972.

¹²⁴ Srov. čl. 78 Ústavy 1980 a čl. 77 Ústavy 1972, podle které. bylo funkční období poslanců 3 a 6 let.

¹²⁵ Srov. čl. 100-111, 114-115 Ústavy 1972 a čl. 102-114, 118-119 Ústavy 1980.

¹²⁶ Čl. 116 Ústavy 1980.

¹²⁷ Čl. 120 odst. 3 a čl. 125 Ústavy 1980.

dvoutřetinové většiny hlasů všech poslanců Národního shromáždění. Poté mělo být o ústavním dodatku rozhodnuto v národním referendu nadpoloviční většinou hlasů, za účasti nejméně poloviny oprávněných voličů.¹²⁸

Po této analýze by se dalo dospět k závěru, že nová Ústava je v mnohém podobná Ústavě třetí republiky a je tudíž podstatně demokratičtější a liberálnější než Jusinská Ústava 4. republiky. Jak již bylo ovšem zmíněno dříve, měla závěrečná ustanovení Ústavy páté republiky zcela zásadní význam, a to i pro aplikaci ostatních jejích ustanovení

Podle čl. 1 závěrečných ustanovení měl nová Ústava vejít v platnost dnem svého vyhlášení. Tímto dnem mělo být také ukončeno funkční období poslanců tehdejšího Národního shromáždění a členů Národní rady pro sjednocení a měly být rozpuštěny všechny politické strany. Nové prezidentské volby a volby do Národního shromáždění měly proběhnout nejpozději do 30. června 1981.¹²⁹

Od doby vstoupení nové Ústavy v účinnost do doby voleb měla funkce Národního shromáždění vykonávat Legislativní rada pro národní bezpečnost (*angl. Legislative Council for National Security, kor. 국가보위입법회의 – Kukga poü ippöp höüi*).¹³⁰ Značně problematický je ale fakt, že sama Ústava, a to ani ve svých závěrečných ustanoveních, nestanovila nic konkrétního o vzniku nebo složení tohoto orgánu. V čl. 6 odst. 2 závěrečných ustanovení bylo pouze vágně řečeno, že Legislativní rada pro národní bezpečnost se má skládat ze „zástupců různých společenských vrstev“ a že její organizaci, činnost a další záležitosti upraví zákon. Další ustanovení čl. 6 ale přitom přikazovala, aby

¹²⁸ Čl. 129-131 Ústavy 1980.

¹²⁹ Čl. 1-5 závěrečných ustanovení Ústavy 1980.

¹³⁰ Čl. 6 závěrečných ustanovení Ústavy 1980.

zákony přijaté Legislativní radou zůstaly v platnosti i po vzniku řádného zákonodárského sboru.¹³¹

Všichni členové Legislativní rady pro bezpečnost byli nakonec pouhých několik dnů po vstupu nové Ústavy v platnost, jmenování prezidentem Čonem, který orgánu také předsedal. Tento orgán během 156 dnů svého působení, od 28. října 1980 do 10. dubna 1981 schválil celkem neuvěřitelných 215 zákonů a nařízení, z nichž některé měly obrovský význam.¹³²

7.2. Politický vývoj za páté republiky

V únoru 1981 Čon zvítězil v prezidentských volbách provedených podle nové Ústavy a tímto alespoň zdánlivě legitimoval své postavení. Ve volbách do Národního shromáždění získala převahu křesel nově utvořená vládní Demokratická strana spravedlnosti.¹³³ Úspěchy Čona i Demokratické strany spravedlnosti nepochybně souvisely s eliminací vůdců opozičních stran a omezeními politických aktivit v zemi v období před volbami.¹³⁴

Čon, podobně jako před ním Pak Čong-hüi, spoléhal na to, že pokud korejská ekonomika poroste, postačí k získání přízně veřejnosti provést dobré změny, které by přivodily zdání postupné liberalizace. I když oba režimy, t. j. jak Čonův tak i ten Pakův, získaly moc mimoústavní cestou, podstatný rozdíl byl v tom, že Pakův převrat proběhl bez krveprolití, kdežto ten Čonův si vyžádal stovky lidských životů. To bylo také hlavním důvodem proč Čon za celou dobu své vlády nedokázal získat širší podporu veřejnosti.¹³⁵

¹³¹ Zákony přijaté Legislativní radou měly zůstat v platnosti i po jejím rozpuštění, a jejich platnost nesměla být zpochybňována na základě dalších ustanovení této Ústavy či z jiných důvodů.

¹³² Např. Zákon o regulaci politických aktivit, Volební zákony, atd. více viz. Wikipedia Korea.

¹³³ ECKERT, C.J., 2001, s. 272, Hakjoon Kim, 1992, s. 38.

¹³⁴ Např. jeden z hlavních opozičních předáků Kim Tä-džung byl 17. září 1980 odsouzen k trestu smrti za údajnou velezradu a pobuřování. Nakonec byl trest smrti změněn na trest doživotního odnětí svobody, což ale nic nezměnilo na tom, že Kim byl po dobu Čonovy vlády zcela vyloučen z politického dění v zemi.

¹³⁵ ECKERT, C.J., 2001, s. 273-275.

V dalších volbách do Národního shromáždění v roce 1985 vládní Demokratická strana spravedlnosti sice ještě získala většinu křesel v Národním shromáždění, ale nově zformovaná Nová demokratická strana Koreje se ukázala silným a jednotným soupeřem, který rychle získával podporu veřejnosti.¹³⁶

Hlavním programovým bodem opozice bylo prosazení ústavního dodatku, který by umožnil přímé prezidentské volby v roce 1988. Kvůli zásadním neshodám mezi vládní Demokratickou stranou spravedlnosti a opoziční Novou demokratickou stranou Koreje se jednání o ústavním dodatku značně protahovala.

V dubnu 1987 nakonec Prezident Čon oznámil, že v zájmu zachování politické stability před plánovanými Olympijskými hrami 1988, které se měly uskutečnit v Soulu, by mělo být přenecháno řešení této otázky další vládě.

V této již značně napjaté atmosféře přispěl k další diskreditaci Čonova režimu incident, ve kterém byl při výslechu policií zabit student Soulské národní univerzity Čong Čchol, který se údajně podílel na organizaci protivládních studentských aktivit. Když poté 10. června 1987 vládní Demokratická strana spravedlnosti nominovala jako svého prezidentského kandidáta Čonova blízkého spolupracovníka Ro Tchä-ua, vyvolalo to široké pobouření veřejnosti. Během následujících dnů vypukly masové protivládání demonstrace doprovázené ostrými boji s policií prakticky ve všech větších městech republiky. Tyto občanské nepokoje pokračovaly po dalších několik týdnů a Čonova vláda tak stanula tváří v tvář podobné situaci jako I Süng-manův režim v předvečer svého pádu v dubnu 1960.

29. června 1987 vládní prezidentský kandidát Ro Tchä-u za účelem zklidnění situace nečekaně představil politický program reforem, který

¹³⁶ KIM, H.J., 1992, s. 38, NDSK byla později v roce 1987 přejmenována na Demokratickou stranu za sjednocení.

zahrnoval opoziční návrhy na prosazení přímé prezidentské volby, obnovení občanských práv opozičních politických vězňů, podporu politických stran a místní autonomie, a důsledné respektování lidských práv. Ro se také zavázal předložit návrh prezidentu Čonovi, a v případě, že jej ten nepřijme, k rezignaci na svou kandidaturu na prezidenta a na jakékoliv vládní posty. Prezident Čon v této situaci 31. června veřejně prohlásil, že s návrhy reforem souhlasí, což napomohlo k polevení protivládních demonstrací.

Během následujících měsíců Národní shromáždění připravilo návrh 9. ústavního dodatku, který byl následně 12. října Národním shromážděním schválen a 27. října potvrzen národním referendem.

8. Šestá republika

8.1. Devátý ústavní dodatek (1987)

Nejvýznamnějšími změnami, které přinesl 9. ústavní dodatek byl návrat k přímé volbě prezidenta, omezení některých jeho pravomocí, a naopak posílení pravomocí Národního shromáždění.

Ústava 1987 se podobně jako Ústava páté republiky skládá z preambule, 10 hlav, a závěrečných ustanovení. Názvy hlav jsou následující: Obecná ustanovení, Práva a povinnosti občanů, Národní shromáždění, Exekutiva (zahrnující oddíly Prezident a Výkonná moc – s pododdíly nazvanými Předseda vlády a Státní rada, Státní rada, Vládní ministerstva, a Kontrolní a vyšetřovací komise), Soudy, Ústavní soud, Organizace voleb, Místní samospráva, Hospodářství, Dodatky k Ústavě. Jak je tedy vidět, oproti Ústavě 5. republiky došlo v samé struktuře Ústavy ke změně v tom, že hlava upravující postavení a pravomoci Národního shromáždění byla posunuta před

hlavu upravující Exekutivu a v hlavě VI. se namísto dosavadního Ústavního výboru nově objevuje Ústavní soud.

Do preambule novelizované Ústavy se opět vrátil odkaz na demokratické ideály povstání 19. dubna 1960, který byl předešlým ústavním dodatkem vypuštěn.

Obecná ustanovení nedoznala větších změn. Nový čl. 4 pouze nově proklamoval, že Korejská republika má usilovat o mírové sjednocení cestou politiky založené na principech svobody a demokracie. Novelizované ustanovení o politických stranách pak svědilo kompetence ve věci rozhodování o rozpuštění politických stran nově Ústavnímu soudu.¹³⁷

Katalog ústavně garantovaných občanských práv a svobod byl 9. dodatkem dále rozšířen. K ustanovením upravujícím právo na spravedlivý proces byl přidán požadavek informovat o důvodech zatčení či zadržení a povinnost orgánů činných v trestním řízení poučít zatčeného či zadrženého o jeho právu na právní pomoc. Navíc mají být členové rodiny zadrženého či zatčeného a další zákonem stanovené osoby neprodleně informovány o důvodu, času a místě zatčení či zadržení.¹³⁸ Nově je také věnována pozornost právům obětí trestné činnosti. Podle příslušných ustanovení mají tyto osoby za podmínek stanovených zákonem právo vystupovat v řízení ve věci, která se jich týká, a v případě, že utrpěli újmu na zdraví nebo smrt v důsledku trestné činnosti jiného, mají za podmínek stanovených zákonem právo na pomoc od státu.¹³⁹

Rozšířením ustanovení o svobodě slova, tisku, shromažďování a sdružování byly dány nové ústavní garance těchto svobod. Čl. 21 odst. 2

¹³⁷ Srov. čl. 8 odst. 4 Ústavy 1987 a čl. 7 odst. 4 Ústavy 1980.

¹³⁸ Čl. 12 odst. 5 Ústavy 1980.

¹³⁹ Čl. 27 odst. 5 a čl. 30 Ústavy 1987. Co se týče nároku na pomoc v případě způsobení smrti je jak v originálním korejském znění Ústavy tak i v anglickém oficiálním překladu zcela nelogicky stanoveno, že přísluší obětem, takže lze asi jen interpretací dospět k názoru, že zákonodárce měl v tomto případě na mysli pozůstalé po oběti.

stanovil, že povolování či cenzura svobody slova či tisku jsou nepřipustné. Další větou tohoto odstavce byl pak také povolovací režim shromažďování a sdružování prohlášen za nepřipustný. Další ustanovení čl. 21 klade meze svobody slova a tisku tak, že stanoví, že výkon těchto svobod nesmí zasáhnout do cti a práv jiných osob nebo narušit veřejnou morálku nebo společenské mravy. V případě takovýchto neoprávněných zásahů je zaručena možnost domáhat se náhrady vzniklé újmy.

Rozšířena byla také sociální práva. Nově vložená ustanovení zavázala stát mimo jiné ke zvláštní péči o ženy, matky, mladistvé a seniory. Stát má podle nového znění Ústavy také usilovat o zajištění uspokojivého bydlení pro všechny občany prostřednictvím realizace politiky bytové výstavby. Poměrně rozsáhlá omezení práva na stávku známá z dřívějších ústav byla rozsahem redukována pouze na zaměstnance podniků důležitých pro národní obranu.¹⁴⁰

Jak již bylo naznačeno dříve, největších změn doznala ustanovení upravující postavení a pravomoci Prezidenta republiky. Podle novelizovaného znění Ústavy měl být prezident volen ve všeobecných, rovných, tajných a přímých volbách občany. Pro případ, že by dva či více prezidentských kandidátů získalo stejný největší počet hlasů Ústava stanovila, že se prezidentem má stát kandidát, který získá největší počet hlasů ve veřejném zasedání Národního shromáždění, kterého se zúčastnila nadpoloviční většina všech členů Národního shromáždění. Dále je stanoveno, že v případě, že by byl pouze jeden kandidát na prezidentský úřad, nesmí být tento zvolen, pokud neobdrží nejméně polovinu hlasů všech oprávněných voličů.¹⁴¹

Volební období Prezidenta bylo pak 9. ústavním dodatkem zkráceno ze 7 na 5 let, bez možnosti opětovného zvolení.¹⁴²

¹⁴⁰ Čl. 33-36 Ústavy 1987.

¹⁴¹ Čl. 67 Ústavy 1987, srov. s čl. 39 Ústavy 1980, podle kterého byl Prezident volen Prezidentským volebním kolegiem.

¹⁴² Čl. 70 Ústavy 1987, srov. s čl. 45 Ústavy 1980.

Došlo ke značnému omezení pravomocí Prezidenta v případě výjimečných situací. Nový čl. 76 rozlišuje dva typy výjimečných situací. Pod první typ spadají případy občanských nepokojů, vnějšího ohrožení, přírodní pohromy nebo vážné finanční či hospodářské krize. Za takovýchto okolností, pokud je nezbytné přijmout naléhavá opatření pro udržení národní bezpečnosti a veřejného pořádku, a není možné svolání zasedání Národního shromáždění, má Prezident pravomoc činit nezbytná finanční a hospodářská opatření nebo vydat nařízení se silou zákona.

Druhým typem výjimečných situací jsou podle Ústavy rozsáhlé nepřátelské akce ohrožující národní bezpečnost. V takovémto případě, pokud není možno svolat Národní shromáždění, a je to nezbytné pro udržení národní integrity, může Prezident vydávat nařízení se silou zákona.

V obou případech je Prezident povinen o přijatých opatřeních či vydaných nařízeních neprodleně informovat Národní shromáždění a získat jeho souhlas. Pokud Národní shromáždění takovýto souhlas neudělí, ztrácí tato opatření či nařízení další účinnost.¹⁴³ Možnost činit mimořádná opatření a vydávat nařízení se silou zákona je tedy oproti starému znění Ústavy omezena pouze na případy, kdy není možné svolat, respektive vyčkávat svolání, Národního shromáždění, a to při splnění dalších podmínek.¹⁴⁴

Dalším podstatným omezením prezidentských pravomocí oproti dřívějšímu znění Ústavy bylo vypuštění ustanovení, které umožňovalo prezidentovi rozpustit Národní shromáždění.¹⁴⁵

Ustanovení týkající se dalších orgánů výkonné moci nedoznala významnějších změn a jejich organizace a pravomoci se nezměnily.

¹⁴³ Čl. 76 Ústavy 1987.

¹⁴⁴ Srov. čl. 51 Ústavy 1980 a čl. 76 Ústavy 1987.

¹⁴⁵ Srov. čl. 57 Ústavy 1980.

Novelizací Ústavy 9. dodatkem došlo k oslabení vlivu Prezidenta na složení Nejvyššího soudu. Podle nových ustanovení čl. 104 měli být soudci Nejvyššího soudu jmenováni Prezidentem na návrh předsedy Nejvyššího soudu a se souhlasem Národního shromáždění. Dříve se tento souhlas nevyžadoval.

Soudci ostatních soudů měli být jmenováni Předsedou Nejvyššího soudu, nově se souhlasem Soudcovské rady nejvyššího soudu (*angl. Conference of Supreme Court Justice, kor. 대법관회의 – Tápöpkwan höüi*).¹⁴⁶ Účelem těchto změn byla nepochybně snaha zajistit větší nezávislost soudnictví na moci výkonné.

Strážcem ústavnosti se stal namísto dosavadního Ústavního výboru Ústavní soud, kterému je věnována hlava VI. Ústavy. Rozsah pravomocí tohoto nového nejvyššího orgánu ochrany ústavnosti byl oproti jeho předchůdci rozšířen. Podle čl. 111 Ústavnímu soudu přísluší rozhodovat ve věcech:

1. Přezkumu ústavnosti zákona na žádost obecného soudu;
2. Impeachmentu;
3. Rozpuštění politických stran;
4. Kompetenčních sporů mezi státními orgány navzájem, mezi státními orgány a orgány samosprávy a mezi orgány samosprávy navzájem;
5. Ústavní stížnosti podle zákona.

Nově je mu tedy svěřena pravomoc rozhodovat o kompetenčních sporech mezi státními orgány, mezi státními orgány a orgány samosprávy, a mezi orgány samosprávy navzájem a ve věcech ústavních stížností.

¹⁴⁶ Srov. čl. 104 Ústavy 1987 a čl. 105 Ústavy 1980.

Struktura organizace Ústavního soudu je v mnohém podobná struktuře dřívějšího Ústavního výboru. Ústavní soud se má skládat z 9 soudců jmenovaných Prezidentem. Z tohoto počtu mají být tři soudci jmenováni z osob navržených Národním shromážděním a tři z osob navržených Předsedou Nejvyššího soudu. Předseda Nejvyššího soudu má být podle Ústavy jmenován Prezidentem ze soudců Ústavního soudu, a to se souhlasem Národního shromáždění.¹⁴⁷

Ustanovení týkající se organizace voleb, místní samosprávy, hospodářství a procedury přijímání ústavních dodatků tentokrát nedoznala žádných podstatných změn.

Poměrně významným krokem směrem k demokratizaci bylo, že v závěrečných ustanoveních se již tentokrát neobjevil odkaz na jiné předpisy, které bývaly závěrečnými ustanoveními předešlých ústav často prohlašovány dokonce za nadřazené jiným ustanovením těchto ústav. Čl. 5 novelizované Ústavy výslovně prohlásil, že zákony, dekrety, nařízení a mezinárodní smlouvy, které jsou účinné ke dni účinnosti této Ústavy zůstávají v platnosti pouze pokud neodporují ustanovením Ústavy.

8.2. Současná situace

Lze konstatovat, že devátý, a zatím poslední dodatek k Ústavě Korejské republiky je, pokud jde o způsob přijetí, v mnohém legitimnější než dřívější ústavní dodatky. Poprvé v historii tohoto státu byl dodatek vypracován společným úsilím vládní strany a opozice a byl přijat v souladu s procedurou, kterou stanovila stávající Ústava, a to v prostředí politické svobody. Ústava šesté republiky je jistě zatím také dosud nejliberálnější a nejdemokratičtější ústavním dokumentem v historii Korejské republiky.

¹⁴⁷ Čl. 111 Ústavy 1987.

V prvních prezidentských volbách zorganizovaných podle této Ústavy, v prosinci 1987, byl překvapivě zvolen dříve veřejností zavržený vládní kandidát Ro Tchä-u.¹⁴⁸ V parlamentních volbách v květnu 1988 získala vládní Demokratická strana spravedlnosti pouze 125 křesel z celkových 289 a dostala se tak do menšinové pozice vůči opozici.¹⁴⁹ Ro Tchä-uovu pozici navíc komplikovalo jeho pouze těsné vítězství v prezidentských volbách a také jeho minulost spjatá s Čon Tu-hwanovým režimem. Právě z těchto pochopitelných důvodů nebyl Ro nakloněn rozsáhlejšími reformám, které by mohly ještě více oslabit jeho pozici. Nicméně významné je, že za vlády prezidenta Ro se po dlouhé době dostala ústavní teorie do souladu s ústavní praxí a nedocházelo již k excesům výkonné moci známým z předchozího období.

Během funkčních období následujících prezidentů Kim Jung-sama a Kim Tä-džunga došlo mimo jiné prostřednictvím četných novelizací odvětvových právních norem a činnosti Ústavního soudu k dalšímu zefektivnění naplňování ústavních ustanovení.¹⁵⁰

9. Závěr

Během téměř šesti desetiletí od svého vzniku byla Ústava Korejské republiky devětkrát novelizována. Tyto změny se všechny bez výjimky týkaly

¹⁴⁸ Ro Tchä-u zvítězil ve volbách s pouhými 37 procenty hlasů, když hlavní opoziční kandidáti Kim Jöng-sam a Kim Tä-džung získali 28 a 27 procent hlasů. Výhru Ro Tchä-uovi umožnily především stranické neshody a frakcionářství uvnitř opoziční Demokratické strany za sjednocení, které vedly k jejímu rozdrobení těsně před prezidentskými volbami.

¹⁴⁹ AHN, B.Y. *Korea's Democratization: Achievements and Issues*, In: *Koreana: A Quarterly on Korean Arts and Culture*, Summer 1999, s. 47.

¹⁵⁰ Viz např. legislativní úsilí pod heslem „budování nové Koreje“ za Kim Jung-sama, které zahrnovalo zprůhlednění veřejných financí, hospodářské reformy upevňující systém volného trhu, novelizace volebních zákonů a zákona o politických stranách, atd.

primárně státoprávního uspořádání ústavních orgánů. Korejská republika si od roku 1948 vyzkoušela rozličné formy vlády i jejich různé variace.

Největším problémem korejského ústavního vývoje byla nepochybně dalekosáhlá neúcta k tomuto základnímu dokumentu. Jak ukazují výše popsané okolnosti přijímání ústavních dodatků, byly téměř všechny dodatky pouze nástroji té či oné vlády nebo prezidenta pro udržení se u moci, popřípadě pro pokus o legitimizaci jejich postavení. S tím také souviselo, že všechny tyto ústavní dodatky, s výjimkou posledního, byly přijaty při porušení základních procesních pravidel, která byla pro jejich přijetí stanovena, a ve většině případů také bez jakékoliv účasti opozice na jejich projednávání; byly tudíž jednostranným projevem vůle vládnoucí strany. Tento fakt, spolu s častými změnami základního zákona a četnými případy porušování jeho ustanovení, musel nepochybně snižovat hodnotu Ústavy a důvěru v ní v celé společnosti.

Teprve poslední, 9. dodatek k Ústavě Korejské republiky byl výsledkem společného legislativního úsilí vládních i opozičních sil, a to v prostředí politické svobody. Proto také byl právě tento dodatek nejspíš nejvýznamnějším krokem k demokratizaci Korejské republiky.

Otázkou zůstává, proč byla cesta k demokratizaci Koreje tak dlouhá a složitá. Jedním z faktorů, který byl již výše zmíněn byla nepochybně nepřipravenost korejské společnosti na demokratické uspořádání státu po staletích dynastické monarchie a následné dlouhodobé okupaci. Dalším faktorem, významným především na počátku éry Pak Čong-hüiho, byly ekonomické reformy a rapidní zvyšování životní úrovně obyvatel, při které byli občané ochotni do určité míry tolerovat diktaturu. S tím souvisí názor některých autorů, podle kterého je dosažení a udržení opravdové demokracie

ve státě možné teprve po dosažení určité ekonomické úrovně a pevného zformování střední třídy.¹⁵¹

S výjimkou velmi krátkého období druhé republiky zná tedy Korejská republika demokracii teprve posledních necelých 20 let. Během těchto 20 let byly také, za přispění rozhodovací činnosti Ústavního soudu, ústavní teorie i praxe oproti předešlým obdobím udržovány v souladu. Podle současné situace se dá očekávat, že tento trend bude pokračovat i v budoucnu. Případná další rozsáhlá změna státoprávního uspořádání by mohla Korejskou republiku čekat v případě uskutečnění dlouhodobě usilovaného sjednocení s KLDR, ale o tom lze v současné době pouze spekulovat, neboť takovýto vývoj je zatím v nedohlednu.

¹⁵¹ Ahn, B.Y., 1999, s. 51.

10. Seznam použité literatury

Právní předpisy:

Ústava Korejské republiky 1948 ve znění jednotlivých dodatků.

Literatura:

CHOI, CH. K. *Law and Justice in Korea*. Seoul: Seoul National University Press, 2005.

ECKERT, C.J.; LEE, K.B.; YOUNG, I.L.; et. al. *Dějiny Koreje*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001.

LEE, C.S. *The Politics of Korean Nationalism*. Berkeley a Los Angeles: University of Kalifornia Press, 1965.

YOON, H.J. *Impact of the Student Demonstrations on the Constitutional Practice and Laws in Korea 1960-1970*. Chicago, Illinois, 1972.

SCHNABEL, J.F. *United States Army in the Korean War. Policy and Direction: The First Year*. Washington: Center of Military History US Army, 1992.

KIM, C. *Korean Law Study Guide*. San Diego: Cross-Cultural Associates, 1987.

Články:

KIM, H.J. *The Influence of American Constitution on South Korean Constitutional Development Since 1948*. In *Asian Perspective: A Journal of Regional And International Affairs*, Vol. 16, No.2, fall-winter 1992, pp. 25-41.

YOO, H.J.A. *Constitutional Chronology 1978-1980*. In: *Constitutions of the Countries of the World*, New York: Oceana Publications Inc., 1981, pp. 1-6.

TAI, Y.H. *Constitutional Development in Korea*. In: *Koreana Quarterly* Vol. 5, No.1, Spring 1963, pp. 45-55.

PARK, I.K. *Review of 14 years History of Korean Constitutional Government*. In: *Koreana Quarterly* Vol. 4, No.2, Winter 1962, pp. 23-35.

PAK, R.W. *Presidential Elections in the Republic of Korea*. In: *Koreana Quarterly* Vol. 1, No.1, Summer 1959, pp. 7-15.

KIM, K.B. *Revisions of the Korean Constitution I*. In: Korea Journal, July 1974, pp. 4-13.

KIM, K.B. *Revisions of the Korean Constitution II*. In: Korea Journal August 1974, pp. 18-25.

YOON, D.K. *The Constitutional Reforms in Korea*. In: Korean law in the Global Economy. Sang-Hyun Song, Seoul: Bak Young Sa Publishing Co., 1996, pp.197-207.

WEHRFRITZ, G.; LEE, B.J.; HIDEKO, T. *Ghosts of Cheju*. In: Newsweek, June 19, 2000.

PARK, C. H. *What Has Made Military Revolution Successful*. In: Koreana Quarterly Vol. 3, No. 1, Summer 1961, pp. 18-27.

AHN, B.Y. *Korea's Democratization: Achievements and Issues*, In: Koreana: A Quarterly on Korean Arts and Culture, Summer 1999, pp. 44-51.

Internet:

Ministry of Foreign Affairs of Japan Diplomatic Blue Book 1972 [online].
<<http://www.mofa.go.jp/policy/other/bluebook>>

Oficiální stránky prezidentské kanceláře KR [online].
<<http://english.president.go.kr>>

Cheju Uprising [online].
<http://en.wikipedia.org/wiki/Jeju_massacre>

Park Won Soon, *National Security and Constitutional Rights in Korea: National Security Law, Past and Present* [online].
<http://rspas.anu.edu.au/pah/human_rights/papers/2002/park.rtf>

Encyklopedie Wikipedia Korea [online].
<<http://ko.wikipedia.org>>

Encyklopedie Yahoo Korea [online].
<<http://kr.dictionary.search.yahoo.com/search/dictionaryp?subtype=enc>>

HEJJA, B.R. *Korean Legal Research Resources* [online].
<www.law.siu.edu/lib/korean-law>

11. Přílohy

Příloha č. 1: Ústava Korejské republiky ve znění dodatků

Příloha č. 2: Překlad Korejské Ústavy ve znění dodatků do češtiny

Příloha č. 3: Tabulka české vědecké transkripce korejštiny

Příloha č. 1: Ústava Korejské republiky ve znění dodatků

1987.10.29 헌법 제 10 호

전문

유구한 역사와 전통에 빛나는 우리 대한국민은 3·1 운동으로 건립된 대한민국임시정부의 법통과 불의에 항거한 4·19 민주이념을 계승하고, 조국의 민주개혁과 평화적 통일의 사명에 입각하여 정의·인도와 동포애로써 민족의 단결을 공고히 하고, 모든 사회적 폐습과 불의를 타파하며, 자율과 조화를 바탕으로 자유민주적 기본질서를 더욱 확고히 하여 정치·경제·사회·문화의 모든 영역에 있어서 각인의 기회를 균등히 하고, 능력을 최고도로 발휘하게 하며, 자유와 권리에 따르는 책임과 의무를 완수하게 하여, 안으로는 국민생활의 균등한 향상을 기하고 밖으로는 항구적인 세계평화와 인류공영에 이바지함으로써 우리들과 우리들의 자손의 안전과 자유와 행복을 영원히 확보할 것을 다짐하면서 1948년 7월 12일에 제정되고 8차에 걸쳐 개정된 헌법을 이제 국회의 의결을 거쳐 국민투표에 의하여 개정한다.

제 1 장 총강

제 1 조

- ①대한민국은 민주공화국이다.
- ②대한민국의 주권은 국민에게 있고, 모든 권력은 국민으로부터 나온다.

제 2 조

- ①대한민국의 국민이 되는 요건은 법률로 정한다.
- ②국가는 법률이 정하는 바에 의하여 재외국민을 보호할 의무를 진다.

제 3 조

대한민국의 영토는 한반도와 그 부속도서로 한다.

제 4 조

대한민국은 통일을 지향하며, 자유민주적 기본질서에 입각한 평화적 통일 정책을 수립하고 이를 추진한다.

제 5 조

- ①대한민국은 국제평화의 유지에 노력하고 침략적 전쟁을 부인한다.
- ②국군은 국가의 안전보장과 국토방위의 신성한 의무를 수행함을 사명으로 하며, 그 정치적 중립성은 준수된다.

제 6 조

- ①헌법에 의하여 체결·공포된 조약과 일반적으로 승인된 국제법규는 국내법과 같은 효력을 가진다.
- ②외국인은 국제법과 조약이 정하는 바에 의하여 그 지위가 보장된다.

제 7 조

- ①공무원은 국민전체에 대한 봉사자이며, 국민에 대하여 책임을 진다.
- ②공무원의 신분과 정치적 중립성은 법률이 정하는 바에 의하여 보장된다.

제 8 조

- ①정당의 설립은 자유이며, 복수정당제는 보장된다.

- ②정당은 그 목적·조직과 활동이 민주적이어야 하며, 국민의 정치적 의사형성에 참여하는데 필요한 조직을 가져야 한다.
- ③정당은 법률이 정하는 바에 의하여 국가의 보호를 받으며, 국가는 법률이 정하는 바에 의하여 정당운영에 필요한 자금을 보조할 수 있다.
- ④정당의 목적이나 활동이 민주적 기본질서에 위배될 때에는 정부는 헌법재판소에 그 해산을 제소할 수 있고, 정당은 헌법재판소의 심판에 의하여 해산된다.

제 9 조

국가는 전통문화의 계승·발전과 민족문화의 창달에 노력하여야 한다.

제 2 장 국민의 권리와 의무

제 10 조

모든 국민은 인간으로서의 존엄과 가치를 가지며, 행복을 추구할 권리를 가진다. 국가는 개인이 가지는 불가침의 기본적 인권을 확인하고 이를 보장할 의무를 진다.

제 11 조

- ①모든 국민은 법 앞에 평등하다. 누구든지 성별·종교 또는 사회적 신분에 의하여 정치적·경제적·사회적·문화적 생활의 모든 영역에 있어서 차별을 받지 아니한다.
- ②사회적 특수계급의 제도는 인정되지 아니하며, 어떠한 형태로도 이를 창설할 수 없다.
- ③훈장등의 영전은 이를 받은 자에게만 효력이 있고, 어떠한 특권도 이에 따르지 아니한다.

제 12 조

- ①모든 국민은 신체의 자유를 가진다. 누구든지 법률에 의하지 아니하고는 체포·구속·압수·수색 또는 심문을 받지 아니하며, 법률과 적법한 절차에 의하지 아니하고는 처벌·보안처분 또는 강제노역을 받지 아니한다.
- ②모든 국민은 고문을 받지 아니하며, 형사상 자기에게 불리한 진술을 강요당하지 아니한다.
- ③체포·구속·압수 또는 수색을 할 때에는 적법한 절차에 따라 검사의 신청에 의하여 법관이 발부한 영장을 제시하여야 한다. 다만, 현행범인인 경우와 장기 3년 이상의 형에 해당하는 죄를 범하고 도피 또는 증거인멸의 염려가 있을 때에는 사후에 영장을 청구할 수 있다.
- ④누구든지 체포 또는 구속을 당한 때에는 즉시 변호인의 조력을 받을 권리를 가진다. 다만, 형사피고인이 스스로 변호인을 구할 수 없을 때에는 법률이 정하는 바에 의하여 국가가 변호인을 붙인다.
- ⑤누구든지 체포 또는 구속의 이유와 변호인의 조력을 받을 권리가 있음을 고지받지 아니하고는 체포 또는 구속을 당하지 아니한다. 체포 또는 구속을 당한 자의 가족등 법률이 정하는 자에게는 그 이유와 일시·장소가 지체없이 통지되어야 한다.
- ⑥누구든지 체포 또는 구속을 당한 때에는 적부의 심사를 법원에 청구할 권리를 가진다.
- ⑦피고인의 자백이 고문·폭행·협박·구속의 부당한 장기화 또는 기망 기타의 방법에 의하여 자의로 진술된 것이 아니라고 인정될 때 또는 정식재판에 있어서 피고인의 자백이 그에게 불리한 유일한 증거일 때에는 이를 유죄의 증거로 삼거나 이를 이유로 처벌할 수 없다.

제 13 조

- ①모든 국민은 행위시의 법률에 의하여 범죄를 구성하지 아니하는 행위로 소추되지 아니하며, 동일한 범죄에 대하여 거듭 처벌받지 아니한다.
- ②모든 국민은 소급입법에 의하여 참정권의 제한을 받거나 재산권을 박탈당하지 아니한다.
- ③모든 국민은 자기의 행위가 아닌 친족의 행위로 인하여 불이익한 처우를 받지 아니한다.

제 14 조

모든 국민은 거주·이전의 자유를 가진다.

제 15 조

모든 국민은 직업선택의 자유를 가진다.

제 16 조

모든 국민은 주거의 자유를 침해받지 아니한다. 주거에 대한 압수나 수색을 할 때에는 검사의 신청에 의하여 법관이 발부한 영장을 제시하여야 한다.

제 17 조

모든 국민은 사생활의 비밀과 자유를 침해받지 아니한다.

제 18 조

모든 국민은 통신의 비밀을 침해받지 아니한다.

제 19 조

모든 국민은 양심의 자유를 가진다.

제 20 조

- ①모든 국민은 종교의 자유를 가진다.
- ②국교는 인정되지 아니하며, 종교와 정치는 분리된다.

제 21 조

- ①모든 국민은 언론·출판의 자유와 집회·결사의 자유를 가진다.
- ②언론·출판에 대한 허가나 검열과 집회·결사에 대한 허가는 인정되지 아니한다.
- ③통신·방송의 시설기준과 신문의 기능을 보장하기 위하여 필요한 사항은 법률로 정한다.
- ④언론·출판은 타인의 명예나 권리 또는 공중도덕이나 사회윤리를 침해하여서는 아니된다. 언론·출판이 타인의 명예나 권리를 침해한 때에는 피해자는 이에 대한 피해의 배상을 청구할 수 있다.

제 22 조

- ①모든 국민은 학문과 예술의 자유를 가진다.
- ②저작자·발명가·과학기술자와 예술가의 권리는 법률로써 보호한다.

제 23 조

- ①모든 국민의 재산권은 보장된다. 그 내용과 한계는 법률로 정한다.
- ②재산권의 행사는 공공복리에 적합하도록 하여야 한다.
- ③공공필요에 의한 재산권의 수용·사용 또는 제한 및 그에 대한 보상은 법률로써 하되, 정당한 보상을 지급하여야 한다.

제 24 조

모든 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 선거권을 가진다.

제 25 조

모든 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 공무담임권을 가진다.

제 26 조

- ①모든 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 국가기관에 문서로 청원할 권리를 가진다.

②국가는 청원에 대하여 심사할 의무를 진다.

제 27 조

- ①모든 국민은 헌법과 법률이 정한 법관에 의하여 법률에 의한 재판을 받을 권리를 가진다.
- ②군인 또는 군무원이 아닌 국민은 대한민국의 영역안에서는 중대한 군사상 기밀·초병·초소·유독음식물공급·포로·군용물에 관한 죄중 법률이 정한 경우와 비상계엄이 선포된 경우를 제외하고는 군사법원의 재판을 받지 아니한다.
- ③모든 국민은 신속한 재판을 받을 권리를 가진다. 형사피고인은 상당한 이유가 없는 한 지체없이 공개재판을 받을 권리를 가진다.
- ④형사피고인은 유죄의 판결이 확정될 때까지는 무죄로 추정된다.
- ⑤형사피해자는 법률이 정하는 바에 의하여 당해 사건의 재판절차에서 진술할 수 있다.

제 28 조

형사피의자 또는 형사피고인으로서 구금되었던 자가 법률이 정하는 불기소처분을 받거나 무죄판결을 받은 때에는 법률이 정하는 바에 의하여 국가에 정당한 보상을 청구할 수 있다.

제 29 조

- ①공무원의 직무상 불법행위로 손해를 받은 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 국가 또는 공공단체에 정당한 배상을 청구할 수 있다. 이 경우 공무원 자신의 책임은 면제되지 아니한다.
- ②군인·군무원·경찰공무원 기타 법률이 정하는 자가 전투·훈련등 직무집행과 관련하여 받은 손해에 대하여는 법률이 정하는 보상외에 국가 또는 공공단체에 공무원의 직무상 불법행위로 인한 배상은 청구할 수 없다.

제 30 조

타인의 범죄행위로 인하여 생명·신체에 대한 피해를 받은 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 국가로부터 구조를 받을 수 있다.

제 31 조

- ①모든 국민은 능력에 따라 균등하게 교육을 받을 권리를 가진다.
- ②모든 국민은 그 보호하는 자녀에게 적어도 초등교육과 법률이 정하는 교육을 받게 할 의무를 진다.
- ③의무교육은 무상으로 한다.
- ④교육의 자주성·전문성·정치적 중립성 및 대학의 자율성은 법률이 정하는 바에 의하여 보장된다.
- ⑤국가는 평생교육을 진흥하여야 한다.
- ⑥학교교육 및 평생교육을 포함한 교육제도와 그 운영, 교육재정 및 교원의 지위에 관한 기본적인 사항은 법률로 정한다.

제 32 조

- ①모든 국민은 근로의 권리를 가진다. 국가는 사회적·경제적 방법으로 근로자의 고용의 증진과 적정임금의 보장에 노력하여야 하며, 법률이 정하는 바에 의하여 최저임금제를 시행하여야 한다.
- ②모든 국민은 근로의 의무를 진다. 국가는 근로의 의무의 내용과 조건을 민주주의원칙에 따라 법률로 정한다.
- ③근로조건은 인간의 존엄성을 보장하도록 법률로 정한다.
- ④여자의 근로는 특별한 보호를 받으며, 고용·임금 및 근로조건에 있어서 부당한 차별을 받지 아니한다.
- ⑤연소자의 근로는 특별한 보호를 받는다.
- ⑥국가유공자·상이군경 및 전몰군경의 유가족은 법률이 정하는 바에 의하여 우선적으로 근로의 기회를 부여받는다.

제 33 조

- ①근로자는 근로조건의 향상을 위하여 자주적인 단결권·단체교섭권 및 단체행동권을 가진다.
- ②공무원인 근로자는 법률이 정하는 자에 한하여 단결권·단체교섭권 및 단체행동권을 가진다.
- ③법률이 정하는 주요방위산업체에 종사하는 근로자의 단체행동권은 법률이 정하는 바에 의하여 이를 제한하거나 인정하지 아니할 수 있다.

제 34 조

- ①모든 국민은 인간다운 생활을 할 권리를 가진다.
- ②국가는 사회보장·사회복지의 증진에 노력할 의무를 진다.
- ③국가는 여자의 복지와 권익의 향상을 위하여 노력하여야 한다.
- ④국가는 노인과 청소년의 복지향상을 위한 정책을 실시할 의무를 진다.
- ⑤신체장애자 및 질병·노령 기타의 사유로 생활능력이 없는 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 국가의 보호를 받는다.
- ⑥국가는 재해를 예방하고 그 위험으로부터 국민을 보호하기 위하여 노력하여야 한다.

제 35 조

- ①모든 국민은 건강하고 쾌적한 환경에서 생활할 권리를 가지며, 국가와 국민은 환경보전을 위하여 노력하여야 한다.
- ②환경권의 내용과 행사에 관하여는 법률로 정한다.
- ③국가는 주택개발정책등을 통하여 모든 국민이 쾌적한 주거생활을 할 수 있도록 노력하여야 한다.

제 36 조

- ①혼인과 가족생활은 개인의 존엄과 양성의 평등을 기초로 성립되고 유지되어야 하며, 국가는 이를 보장한다.
- ②국가는 모성의 보호를 위하여 노력하여야 한다.
- ③모든 국민은 보건에 관하여 국가의 보호를 받는다.

제 37 조

- ①국민의 자유와 권리는 헌법에 열거되지 아니한 이유로 경시되지 아니한다.
- ②국민의 모든 자유와 권리는 국가안전보장·질서유지 또는 공공복리를 위하여 필요한 경우에 한하여 법률로써 제한할 수 있으며, 제한하는 경우에도 자유와 권리의 본질적인 내용을 침해할 수 없다.

제 38 조

모든 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 납세의 의무를 진다.

제 39 조

- ①모든 국민은 법률이 정하는 바에 의하여 국방의 의무를 진다.
- ②누구든지 병역의무의 이행으로 인하여 불이익한 처우를 받지 아니한다.

제 3 장 국회

제 40 조

입법권은 국회에 속한다.

제 41 조

- ①국회는 국민의 보통·평등·직접·비밀선거에 의하여 선출된 국회의원으로 구성한다.

- ②국회의원의 수는 법률로 정하되, 200 인 이상으로 한다.
- ③국회의원의 선거구와 비례대표제 기타 선거에 관한 사항은 법률로 정한다.

제 42 조
국회의원의 임기는 4 년으로 한다.

제 43 조
국회의원은 법률이 정하는 직을 겸할 수 없다.

- 제 44 조**
- ①국회의원은 현행범인인 경우를 제외하고는 회기중 국회의 동의없이 체포 또는 구금되지 아니한다.
 - ②국회의원이 회기전에 체포 또는 구금된 때에는 현행범인이 아닌 한 국회의 요구가 있으면 회기중 석방된다.

제 45 조
국회의원은 국회에서 직무상 행한 발언과 표결에 관하여 국회외에서 책임을 지지 아니한다.

- 제 46 조**
- ①국회의원은 청렴의 의무가 있다.
 - ②국회의원은 국가이익을 우선하여 양심에 따라 직무를 행한다.
 - ③국회의원은 그 지위를 남용하여 국가·공공단체 또는 기업체와의 계약이나 그 처분에 의하여 재산상의 권리·이익 또는 직위를 취득하거나 타인을 위하여 그 취득을 알선할 수 없다.

- 제 47 조**
- ①국회의 정기회는 법률이 정하는 바에 의하여 매년 1 회 집회되며, 국회의 임시회는 대통령 또는 국회재적의원 4분의 1 이상의 요구에 의하여 집회된다.
 - ②정기회의 회기는 100 일을, 임시회의 회기는 30 일을 초과할 수 없다.
 - ③대통령이 임시회의 집회를 요구할 때에는 기간과 집회요구의 이유를 명시하여야 한다.

제 48 조
국회는 의장 1 인과 부의장 2 인을 선출한다.

제 49 조
국회는 헌법 또는 법률에 특별한 규정이 없는 한 재적의원 과반수의 출석과 출석의원 과반수의 찬성으로 의결한다. 가부동수인 때에는 부결된 것으로 본다.

- 제 50 조**
- ①국회의 회의는 공개한다. 다만, 출석의원 과반수의 찬성이 있거나 의장이 국가의 안전보장을 위하여 필요하다고 인정할 때에는 공개하지 아니할 수 있다.
 - ②공개하지 아니한 회의내용의 공표에 관하여는 법률이 정하는 바에 의한다.

제 51 조
국회에 제출된 법률안 기타의 의안은 회기중에 의결되지 못한 이유로 폐기되지 아니한다. 다만, 국회의원의 임기가 만료된 때에는 그러하지 아니하다.

제 52 조
국회의원과 정부는 법률안을 제출할 수 있다.

제 53 조

- ①국회에서 의결된 법률안은 정부에 이송되어 15일 이내에 대통령이 공포한다.
- ②법률안에 이의가 있을 때에는 대통령은 제 1항의 기간내에 어의서를 붙여 국회로 환부하고, 그 재의를 요구할 수 있다. 국회의 폐회중에도 또한 같다.
- ③대통령은 법률안의 일부에 대하여 또는 법률안을 수정하여 재의를 요구할 수 없다.
- ④재의의 요구가 있을 때에는 국회는 재의에 붙이고, 재적의원과반수의 출석과 출석의원 3분의 2 이상의 찬성으로 전과 같은 의결을 하면 그 법률안은 법률로서 확정된다.
- ⑤대통령이 제 1항의 기간내에 공포나 재의의 요구를 하지 아니한 때에도 그 법률안은 법률로서 확정된다.
- ⑥대통령은 제 4항과 제 5항의 규정에 의하여 확정된 법률을 지체없이 공포하여야 한다. 제 5항에 의하여 법률이 확정된 후 또는 제 4항에 의한 확정법률이 정부에 이송된 후 5일 이내에 대통령이 공포하지 아니할 때에는 국회의장이 이를 공포한다.
- ⑦법률은 특별한 규정이 없는 한 공포한 날로부터 20일을 경과함으로써 효력을 발생한다.

제 54 조

- ①국회는 국가의 예산안을 심의·확정한다.
- ②정부는 회계연도마다 예산안을 편성하여 회계연도 개시 90일전까지 국회에 제출하고, 국회는 회계연도 개시 30일전까지 이를 의결하여야 한다.
- ③새로운 회계연도가 개시될 때까지 예산안이 의결되지 못한 때에는 정부는 국회에서 예산안이 의결될 때까지 다음의 목적을 위한 경비는 전년도 예산에 준하여 집행할 수 있다.
 - 1. 헌법이나 법률에 의하여 설치된 기관 또는 시설의 유지·운영
 - 2. 법률상 지출의무의 이행
 - 3. 이미 예산으로 승인된 사업의 계속

제 55 조

- ①한 회계연도를 넘어 계속하여 지출할 필요가 있을 때에는 정부는 연한을 정하여 계속비로서 국회의 의결을 얻어야 한다.
- ②예비비는 총액으로 국회의 의결을 얻어야 한다. 예비비의 지출은 차기국회의 승인을 얻어야 한다.

제 56 조

정부는 예산에 변경을 가할 필요가 있을 때에는 추가경정예산안을 편성하여 국회에 제출할 수 있다.

제 57 조

국회는 정부의 동의없이 정부가 제출한 지출예산 각항의 금액을 증가하거나 새 비목을 설치할 수 없다.

제 58 조

국채를 모집하거나 예산외에 국가의 부담이 될 계약을 체결하려 할 때에는 정부는 미리 국회의 의결을 얻어야 한다.

제 59 조

조세의 종목과 세율은 법률로 정한다.

제 60 조

①국회는 상호원조 또는 안전보장에 관한 조약, 중요한 국제조직에 관한 조약, 우호통상항해조약, 주권의 제약에 관한 조약, 강화조약, 국가나 국민에게 중대한 재정적 부담을 지우는 조약 또는 입법사항에 관한 조약의 체결·비준에 대한 동의권을 가진다.

②국회는 선전포고, 국군의 외국에의 파견 또는 외국군대의 대한민국 영역안에서의 주류에 대한 동의권을 가진다.

제 61 조

- ①국회는 국정을 감사하거나 특정한 국정사안에 대하여 조사할 수 있으며, 이에 필요한 서류의 제출 또는 증인의 출석과 증언이나 의견의 진술을 요구할 수 있다.
- ②국정감사 및 조사에 관한 절차 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 62 조

- ①국무총리·국무위원 또는 정부위원은 국회나 그 위원회에 출석하여 국정처리상황을 보고하거나 의견을 진술하고 질문에 응답할 수 있다.
- ②국회나 그 위원회의 요구가 있을 때에는 국무총리·국무위원 또는 정부위원은 출석·답변하여야 하며, 국무총리 또는 국무위원이 출석요구를 받은 때에는 국무위원 또는 정부위원으로 하여금 출석·답변하게 할 수 있다.

제 63 조

- ①국회는 국무총리 또는 국무위원의 해임을 대통령에게 건의할 수 있다.
- ②제 1 항의 해임건의는 국회재적의원 3 분의 1 이상의 발의에 의하여 국회재적의원 과반수의 찬성이 있어야 한다.

제 64 조

- ①국회는 법률에 저촉되지 아니하는 범위안에서 의사와 내부규율에 관한 규칙을 제정할 수 있다.
- ②국회는 의원의 자격을 심사하며, 의원을 징계할 수 있다.
- ③의원을 제명하려면 국회재적의원 3 분의 2 이상의 찬성이 있어야 한다.
- ④제 2 항과 제 3 항의 처분에 대하여는 법원에 제소할 수 없다.

제 65 조

- ①대통령·국무총리·국무위원·행정각부의 장·헌법재판소 재판관·법관·중앙선거관리위원회 위원·감사원장·감사위원 기타 법률이 정한 공무원이 그 직무집행에 있어서 헌법이나 법률을 위배한 때에는 국회는 탄핵의 소추를 의결할 수 있다.
- ②제 1 항의 탄핵소추는 국회재적의원 3 분의 1 이상의 발의가 있어야 하며, 그 의결은 국회재적의원 과반수의 찬성이 있어야 한다. 다만, 대통령에 대한 탄핵소추는 국회재적의원 과반수의 발의와 국회재적의원 3 분의 2 이상의 찬성이 있어야 한다.
- ③탄핵소추의 의결을 받은 자는 탄핵심판이 있을 때까지 그 권한행사가 정지된다.
- ④탄핵결정은 공식으로부터 파면함에 그친다. 그러나, 이에 의하여 민사상이나 형사상의 책임이 면제되지는 아니한다.

제 4 장 정부

제 1 절 대통령

제 66 조

- ①대통령은 국가의 원수이며, 외국에 대하여 국가를 대표한다.
- ②대통령은 국가의 독립·영토의 보전·국가의 계속성과 헌법을 수호할 책무를 진다.
- ③대통령은 조국의 평화적 통일을 위한 성실한 의무를 진다.
- ④행정권은 대통령을 수반으로 하는 정부에 속한다.

제 67 조

- ①대통령은 국민의 보통·평등·직접·비밀선거에 의하여 선출한다.
- ②제 1 항의 선거에 있어서 최고득표자가 2 인 이상인 때에는 국회의 재적의원 과반수가 출석한 공개회의에서 다수표를 얻은 자를 당선자로 한다.
- ③대통령후보자가 1 인일 때에는 그 득표수가 선거권자 총수의 3 분의 1 이상이 아니면 대통령으로 당선될 수 없다.
- ④대통령으로 선거될 수 있는 자는 국회의원의 피선거권이 있고 선거일 현재 40 세에 달하여야 한다.
- ⑤대통령의 선거에 관한 사항은 법률로 정한다.

제 68 조

- ①대통령의 임기가 만료되는 때에는 임기만료 70 일 내지 40 일전에 후임자를 선거한다.
- ②대통령이 궐위된 때 또는 대통령 당선자가 사망하거나 판결 기타의 사유로 그 자격을 상실한 때에는 60 일 이내에 후임자를 선거한다.

제 69 조

대통령은 취임에 즈음하여 다음의 선서를 한다.
"나는 헌법을 준수하고 국가를 보위하며 조국의 평화적 통일과 국민의 자유와 복리의 증진 및 민족문화의 창달에 노력하여 대통령으로서의 직책을 성실히 수행할 것을 국민 앞에 엄숙히 선서합니다."

제 70 조

대통령의 임기는 5 년으로 하며, 중임할 수 없다.

제 71 조

대통령이 궐위되거나 사고로 인하여 직무를 수행할 수 없을 때에는 국무총리, 법률이 정한 국무위원의 순서로 그 권한을 대행한다.

제 72 조

대통령은 필요하다고 인정할 때에는 외교·국방·통일 기타 국가안위에 관한 중요정책을 국민투표에 붙일 수 있다.

제 73 조

대통령은 조약을 체결·비준하고, 외교사절을 신임·접수 또는 파견하며, 선전포고와 강화를 한다.

제 74 조

- ①대통령은 헌법과 법률이 정하는 바에 의하여 국군을 통수한다.
- ②국군의 조직과 편성은 법률로 정한다.

제 75 조

대통령은 법률에서 구체적으로 범위를 정하여 위임받은 사항과 법률을 집행하기 위하여 필요한 사항에 관하여 대통령령을 발할 수 있다.

제 76 조

①대통령은 내무·외환·천재·지변 또는 중대한 재정·경제상의 위기에 있어서 국가의 안전보장 또는 공공의 안녕질서를 유지하기 위하여 긴급한 조치가 필요하고 국회의 집회를 기다릴 여유가 없을 때에 한하여 최소한으로 필요한 재정·경제상의 처분을 하거나 이에 관하여 법률의 효력을 가지는 명령을 발할 수 있다.

- ②대통령은 국가의 안위에 관계되는 중대한 교전상태에 있어서 국가를 보위하기 위하여 긴급한 조치가 필요하고 국회의 집회가 불가능한 때에 한하여 법률의 효력을 가지는 명령을 발할 수 있다.
- ③대통령은 제 1 항과 제 2 항의 처분 또는 명령을 한 때에는 지체없이 국회에 보고하여 그 승인을 얻어야 한다.
- ④제 3 항의 승인을 얻지 못한 때에는 그 처분 또는 명령은 그때부터 효력을 상실한다. 이 경우 그 명령에 의하여 개정 또는 폐지되었던 법률은 그 명령이 승인을 얻지 못한 때부터 당연히 효력을 회복한다.
- ⑤대통령은 제 3 항과 제 4 항의 사유를 지체없이 공포하여야 한다.

제 77 조

- ①대통령은 전사·사변 또는 이에 준하는 국가비상사태에 있어서 병력으로써 군사상의 필요에 응하거나 공공의 안녕질서를 유지할 필요가 있을 때에는 법률이 정하는 바에 의하여 계엄을 선포할 수 있다.
- ②계엄은 비상계엄과 경비계엄으로 한다.
- ③비상계엄이 선포된 때에는 법률이 정하는 바에 의하여 영장제도, 언론·출판·집회·결사의 자유, 정부나 법원의 권한에 관하여 특별한 조치를 할 수 있다.
- ④계엄을 선포한 때에는 대통령은 지체없이 국회에 통고하여야 한다.
- ⑤국회가 재적의원 과반수의 찬성으로 계엄의 해제를 요구한 때에는 대통령은 이를 해제하여야 한다.

제 78 조

대통령은 헌법과 법률이 정하는 바에 의하여 공무원을 임명한다.

제 79 조

- ①대통령은 법률이 정하는 바에 의하여 사면·감형 또는 복권을 명할 수 있다.
- ②일반사면을 명하려면 국회의 동의를 얻어야 한다.
- ③사면·감형 및 복권에 관한 사항은 법률로 정한다.

제 80 조

대통령은 법률이 정하는 바에 의하여 훈장 기타의 영전을 수여한다.

제 81 조

대통령은 국회에 출석하여 발언하거나 서한으로 의견을 표시할 수 있다.

제 82 조

대통령의 국법상 행위는 문서로써 하며, 이 문서에는 국무총리와 관계 국무위원이 부서한다. 군사에 관한 것도 또한 같다.

제 83 조

대통령은 국무총리·국무위원·행정각부의 장 기타 법률이 정하는 공사의 직을 겸할 수 없다.

제 84 조

대통령은 내란 또는 외환의 죄를 범한 경우를 제외하고는 재직중 형사상의 소추를 받지 아니한다.

제 85 조

전직대통령의 신분과 예우에 관하여는 법률로 정한다.

제 2 절 행정부

제 1 관 국무총리와 국무위원

제 86 조

- ① 국무총리는 국회의 동의를 얻어 대통령이 임명한다.
- ② 국무총리는 대통령을 보좌하며, 행정에 관하여 대통령의 명을 받아 행정각부를 통할한다.
- ③ 군인은 현역을 면한 후가 아니면 국무총리로 임명될 수 없다.

제 87 조

- ① 국무위원은 국무총리의 제청으로 대통령이 임명한다.
- ② 국무위원은 국정에 관하여 대통령을 보좌하며, 국무회의의 구성원으로서 국정을 심의한다.
- ③ 국무총리는 국무위원의 해임을 대통령에게 건의할 수 있다.
- ④ 군인은 현역을 면한 후가 아니면 국무위원으로 임명될 수 없다.

제 2 관 국무회의

제 88 조

- ① 국무회의는 정부의 권한에 속하는 중요한 정책을 심의한다.
- ② 국무회의는 대통령·국무총리와 15 인 이상 30 인 이하의 국무위원으로 구성한다.
- ③ 대통령은 국무회의의 의장이 되고, 국무총리는 부의장이 된다.

제 89 조

다음 사항은 국무회의의 심의를 거쳐야 한다.

1. 국정의 기본계획과 정부의 일반정책
2. 선전·강화 기타 중요한 대외정책
3. 헌법개정안·국민투표안·조약안·법률안 및 대통령령안
4. 예산안·결산·국유재산처분의 기본계획·국가의 부담이 될 계약 기타 재정에 관한 중요사항
5. 대통령의 긴급명령·긴급재정경제처분 및 명령 또는 계엄과 그 해제
6. 군사에 관한 중요사항
7. 국회의 임시회 집회의 요구
8. 영전수여
9. 사면·감형과 복권
10. 행정각부간의 권한의 획정
11. 정부안의 권한의 위임 또는 배정에 관한 기본계획
12. 국정처리상황의 평가·분석
13. 행정각부의 중요한 정책의 수립과 조정
14. 정당해산의 취소
15. 정부에 제출 또는 회부된 정부의 정책에 관계되는 청원의 심사
16. 검찰총장·합동참모의장·각군참모총장·국립대학교총장·대사 기타 법률이 정한 공무원과 국영기업체관리자의 임명
17. 기타 대통령·국무총리 또는 국무위원이 제출한 사항

제 90 조

- ① 국정의 중요한 사항에 관한 대통령의 자문에 응하기 위하여 국가원로로 구성되는 국가원로자문회의를 둘 수 있다.
- ② 국가원로자문회의의 의장은 직전대통령이 된다. 다만, 직전대통령이 없을 때에는 대통령이 지명한다.
- ③ 국가원로자문회의의 조직·직무범위 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 91 조

- ① 국가안전보장에 관련되는 대외정책·군사정책과 국내정책의 수립에 관하여 국무회의의 심의에 앞서 대통령의 자문에 응하기 위하여 국가안전보장회의를 둔다.
- ② 국가안전보장회의는 대통령이 주재한다.
- ③ 국가안전보장회의의 조직·직무범위 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 92 조

- ① 평화통일정책의 수립에 관한 대통령의 자문에 응하기 위하여 민주평화통일자문회의를 둘 수 있다.
- ② 민주평화통일자문회의의 조직·직무범위 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 93 조

- ① 국민경제의 발전을 위한 중요정책의 수립에 관하여 대통령의 자문에 응하기 위하여 국민경제자문회의를 둘 수 있다.
- ② 국민경제자문회의의 조직·직무범위 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 3 관 행정각부

제 94 조

행정각부의 장은 국무위원 중에서 국무총리의 제청으로 대통령이 임명한다.

제 95 조

국무총리 또는 행정각부의 장은 소관사무에 관하여 법률이나 대통령령의 위임 또는 직권으로 총리령 또는 부령을 발할 수 있다.

제 96 조

행정각부의 설치·조직과 직무범위는 법률로 정한다.

제 4 관 감사원

제 97 조

국가의 세입·세출의 결산, 국가 및 법률이 정한 단체의 회계검사와 행정기관 및 공무원의 직무에 관한 감찰을 하기 위하여 대통령 소속하에 감사원을 둔다.

제 98 조

- ① 감사원은 원장을 포함한 5인 이상 11인 이하의 감사위원으로 구성한다.
- ② 원장은 국회의 동의를 얻어 대통령이 임명하고, 그 임기는 4년으로 하며, 1차에 한하여 중임할 수 있다.
- ③ 감사위원은 원장의 제청으로 대통령이 임명하고, 그 임기는 4년으로 하며, 1차에 한하여 중임할 수 있다.

제 99 조

감사원은 세입·세출의 결산을 매년 검사하여 대통령과 차년도국회에 그 결과를 보고하여야 한다.

제 100 조

감사원의 조직·직무범위·감사위원의 자격·감사대상공무원의 범위 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 5 장 법원

제 101 조

- ① 사법권은 법관으로 구성된 법원에 속한다.
- ② 법원은 최고법원인 대법원과 각급법원으로 조직된다.
- ③ 법관의 자격은 법률로 정한다.

제 102 조

- ① 대법원에 부를 둘 수 있다.
- ② 대법원에 대법관을 둔다. 다만, 법률이 정하는 바에 의하여 대법관이 아닌 법관을 둘 수 있다.
- ③ 대법원과 각급법원의 조직은 법률로 정한다.

제 103 조

법관은 헌법과 법률에 의하여 그 양심에 따라 독립하여 심판한다.

제 104 조

- ① 대법원장은 국회의 동의를 얻어 대통령이 임명한다.
- ② 대법관은 대법원장의 제청으로 국회의 동의를 얻어 대통령이 임명한다.
- ③ 대법원장과 대법관이 아닌 법관은 대법관회의의 동의를 얻어 대법원장이 임명한다.

제 105 조

- ① 대법원장의 임기는 6년으로 하며, 중임할 수 없다.
- ② 대법관의 임기는 6년으로 하며, 법률이 정하는 바에 의하여 연임할 수 있다.
- ③ 대법원장과 대법관이 아닌 법관의 임기는 10년으로 하며, 법률이 정하는 바에 의하여 연임할 수 있다.
- ④ 법관의 정년은 법률로 정한다.

제 106 조

- ① 법관은 탄핵 또는 금고 이상의 형의 선고에 의하지 아니하고는 파면되지 아니하며, 징계처분에 의하지 아니하고는 정직·감봉 기타 불리한 처분을 받지 아니한다.
- ② 법관이 중대한 심신상의 장애로 직무를 수행할 수 없을 때에는 법률이 정하는 바에 의하여 퇴직하게 할 수 있다.

제 107 조

- ① 법률이 헌법에 위반되는 여부가 재판의 전제가 된 경우에는 법원은 헌법재판소에 제청하여 그 심판에 의하여 재판한다.
- ② 명령·규칙 또는 처분이 헌법이나 법률에 위반되는 여부가 재판의 전제가 된 경우에는 대법원은 이를 최종적으로 심사할 권한을 가진다.
- ③ 재판의 전심절차로서 행정심판을 할 수 있다. 행정심판의 절차는 법률로 정하되, 사법절차가 준용되어야 한다.

제 108 조

대법원은 법률에서 저촉되지 아니하는 범위안에서 소송에 관한 절차, 법원의 내부규율과 사무처리에 관한 규칙을 제정할 수 있다.

제 109 조

재판의 심리와 판결은 공개한다. 다만, 심리는 국가의 안전보장 또는 안녕질서를 방해하거나 선량한 풍속을 해할 염려가 있을 때에는 법원의 결정으로 공개하지 아니할 수 있다.

제 110 조

- ① 군사재판을 관할하기 위하여 특별법원으로서 군사법원을 둘 수 있다.
- ② 군사법원의 상고심은 대법원에서 관할한다.
- ③ 군사법원의 조직·권한 및 재판관의 자격은 법률로 정한다.
- ④ 비상계엄하의 군사재판은 군인·군무원의 범죄나 군사에 관한 간첩죄의 경우와 초병·초소·유독음식물공급·포로에 관한 죄중 법률이 정한 경우에 한하여 단심으로 할 수 있다. 다만, 사형을 선고한 경우에는 그러하지 아니하다.

제 6 장 헌법재판소

제 111 조

- ① 헌법재판소는 다음 사항을 관장한다.
 - 1. 법원의 제청에 의한 법률의 위헌여부 심판
 - 2. 탄핵의 심판
 - 3. 정당의 해산 심판
 - 4. 국가기관 상호간, 국가기관과 지방자치단체간 및 지방자치단체 상호간의 권한쟁의에 관한 심판
 - 5. 법률이 정하는 헌법소원에 관한 심판
- ② 헌법재판소는 법관의 자격을 가진 9인의 재판관으로 구성하며, 재판관은 대통령이 임명한다.
- ③ 제 2 항의 재판관중 3 인은 국회에서 선출하는 자를, 3 인은 대법원장이 지명하는 자를 임명한다.
- ④ 헌법재판소의 장은 국회의 동의를 얻어 재판관중에서 대통령이 임명한다.

제 112 조

- ① 헌법재판소 재판관의 임기는 6 년으로 하며, 법률이 정하는 바에 의하여 연임할 수 있다.
- ② 헌법재판소 재판관은 정당에 가입하거나 정치에 관여할 수 없다.
- ③ 헌법재판소 재판관은 탄핵 또는 금고 이상의 형의 선고에 의하지 아니하고는 파면되지 아니한다.

제 113 조

- ① 헌법재판소에서 법률의 위헌결정, 탄핵의 결정, 정당해산의 결정 또는 헌법소원에 관한 인용결정을 할 때에는 재판관 6 인 이상의 찬성이 있어야 한다.
- ② 헌법재판소는 법률에 저촉되지 아니하는 범위안에서 심판에 관한 절차, 내부규율과 사무처리에 관한 규칙을 제정할 수 있다.
- ③ 헌법재판소의 조직과 운영 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 7 장 선거관리

제 114 조

- ① 선거와 국민투표의 공정한 관리 및 정당에 관한 사무를 처리하기 위하여 선거관리위원회를 둔다.
- ② 중앙선거관리위원회는 대통령이 임명하는 3 인, 국회에서 선출하는 3 인과 대법원장이 지명하는 3 인의 위원으로 구성한다. 위원장은 위원중에서 호선한다.
- ③ 위원의 임기는 6 년으로 한다.
- ④ 위원은 정당에 가입하거나 정치에 관여할 수 없다.
- ⑤ 위원은 탄핵 또는 금고 이상의 형의 선고에 의하지 아니하고는 파면되지 아니한다.

- ⑥중앙선거관리위원회는 법령의 범위안에서 선거관리·국민투표관리 또는 정당사무에 관한 규칙을 제정할 수 있으며, 법률에 저촉되지 아니하는 범위안에서 내부규율에 관한 규칙을 제정할 수 있다.
- ⑦각급 선거관리위원회의 조직·직무범위 기타 필요한 사항은 법률로 정한다.

제 115 조

- ①각급 선거관리위원회는 선거인명부의 작성등 선거사무와 국민투표사무에 관하여 관계 행정기관에 필요한 지시를 할 수 있다.
- ②제 1 항의 지시를 받은 당해 행정기관은 이에 응하여야 한다.

제 116 조

- ①선거운동은 각급 선거관리위원회의 관리하에 법률이 정하는 범위안에서 하되, 균등한 기회가 보장되어야 한다.
- ②선거에 관한 경비는 법률이 정하는 경우를 제외하고는 정당 또는 후보자에게 부담시킬 수 없다.

제 8 장 지방자치

제 117 조

- ①지방자치단체는 주민의 복리에 관한 사무를 처리하고 재산을 관리하며, 법령의 범위안에서 자치에 관한 규정을 제정할 수 있다.
- ②지방자치단체의 종류는 법률로 정한다.

제 118 조

- ①지방자치단체에 의회를 둔다.
- ②지방의회의 조직·권한·의원선거와 지방자치단체의 장의 선임방법 기타 지방자치단체의 조직과 운영에 관한 사항은 법률로 정한다.

제 9 장 경제

제 119 조

- ①대한민국의 경제질서는 개인과 기업의 경제상의 자유와 창의를 존중함을 기본으로 한다.
- ②국가는 균형있는 국민경제의 성장 및 안정과 적정한 소득의 분배를 유지하고, 시장의 지배와 경제력의 남용을 방지하며, 경제주체간의 조화를 통한 경제의 민주화를 위하여 경제에 관한 규제와 조정을 할 수 있다.

제 120 조

- ①광물 기타 중요한 지하자원·수산자원·수력과 경제상 이용할 수 있는 자연력은 법률이 정하는 바에 의하여 일정한 기간 그 채취·개발 또는 이용을 특허할 수 있다.
- ②국토와 자원은 국가의 보호를 받으며, 국가는 그 균형있는 개발과 이용을 위하여 필요한 계획을 수립한다.

제 121 조

- ①국가는 농지에 관하여 경자유전의 원칙이 달성될 수 있도록 노력하여야 하며, 농지의 소작제도는 금지된다.
- ②농업생산성의 제고와 농지의 합리적인 이용을 위하여거나 불가피한 사정으로 발생하는 농지의 임대차와 위탁경영은 법률이 정하는 바에 의하여 인정된다.

제 122 조

국가는 국민 모두의 생산 및 생활의 기반이 되는 국토의 효율적이고 균형있는 이용·개발과 보전을 위하여 법률이 정하는 바에 의하여 그에 관한 필요한 제한과 의무를 과할 수 있다.

제 123 조

- ① 국가는 농업 및 어업을 보호·육성하기 위하여 농·어촌종합개발과 그 지원등 필요한 계획을 수립·시행하여야 한다.
- ② 국가는 지역간의 균형있는 발전을 위하여 지역경제를 육성할 의무를 진다.
- ③ 국가는 중소기업을 보호·육성하여야 한다.
- ④ 국가는 농수산물의 수급균형과 유통구조의 개선에 노력하여 가격안정을 도모함으로써 농·어민의 이익을 보호한다.
- ⑤ 국가는 농·어민과 중소기업의 자조조직을 육성하여야 하며, 그 자율적 활동과 발전을 보장한다.

제 124 조

국가는 건전한 소비행위를 계도하고 생산품의 품질향상을 촉구하기 위한 소비자보호운동을 법률이 정하는 바에 의하여 보장한다.

제 125 조

국가는 대외무역을 육성하며, 이를 규제·조정할 수 있다.

제 126 조

국방상 또는 국민경제상 긴절한 필요로 인하여 법률이 정하는 경우를 제외하고는, 사영기업을 국유 또는 공유로 이전하거나 그 경영을 통제 또는 관리할 수 없다.

제 127 조

- ① 국가는 과학기술의 혁신과 정보 및 인력의 개발을 통하여 국민경제의 발전에 노력하여야 한다.
- ② 국가는 국가표준제도를 확립한다.
- ③ 대통령은 제 1 항의 목적을 달성하기 위하여 필요한 자문기구를 둘 수 있다.

제 10 장 헌법개정

제 128 조

- ① 헌법개정은 국회재적의원 과반수 또는 대통령의 발의로 제안된다.
- ② 대통령의 임기연장 또는 중임변경을 위한 헌법개정은 그 헌법개정 제안 당시의 대통령에 대하여는 효력이 없다.

제 129 조

제안된 헌법개정안은 대통령이 20 일 이상의 기간 이를 공고하여야 한다.

제 130 조

- ① 국회는 헌법개정안이 공고된 날로부터 60 일 이내에 의결하여야 하며, 국회의 의결은 재적의원 3분의 2 이상의 찬성을 얻어야 한다.
- ② 헌법개정안은 국회가 의결한 후 30 일 이내에 국민투표에 붙여 국회의원선거권자 과반수의 투표와 투표자 과반수의 찬성을 얻어야 한다.
- ③ 헌법개정안이 제 2 항의 찬성을 얻은 때에는 헌법개정은 확정되며, 대통령은 즉시 이를 공포하여야 한다.

부칙 <제 10 호, 1987.10.29>

제 1 조

이 헌법은 1988년 2월 25일부터 시행한다. 다만, 이 헌법을 시행하기 위하여 필요한 법률의 제정·개정과 이 헌법에 의한 대통령 및 국회의원의 선거 기타 이 헌법시행에 관한 준비는 이 헌법시행 전에 할 수 있다.

제 2 조

- ① 이 헌법에 의한 최초의 대통령선거는 이 헌법시행일 40일 전까지 실시한다.
- ② 이 헌법에 의한 최초의 대통령의 임기는 이 헌법시행일로부터 개시한다.

제 3 조

- ① 이 헌법에 의한 최초의 국회의원선거는 이 헌법공포일로부터 6월 이내에 실시하며, 이 헌법에 의하여 선출된 최초의 국회의원의 임기는 국회의원선거후 이 헌법에 의한 국회의 최초의 집회일로부터 개시한다.
- ② 이 헌법공포 당시의 국회의원의 임기는 제 1 항에 의한 국회의 최초의 집회일 전일까지로 한다.

제 4 조

- ① 이 헌법시행 당시의 공무원과 정부가 임명한 기업체의 임원은 이 헌법에 의하여 임명된 것으로 본다. 다만, 이 헌법에 의하여 선임방법이나 임명권자가 변경된 공무원과 대법원장 및 감사원장은 이 헌법에 의하여 후임자가 선임될 때까지 그 직무를 행하며, 이 경우 전임자인 공무원의 임기는 후임자가 선임되는 전일까지로 한다.
- ② 이 헌법시행 당시의 대법원장과 대법원판사가 아닌 법관은 제 1 항 단서의 규정에 불구하고 이 헌법에 의하여 임명된 것으로 본다.
- ③ 이 헌법중 공무원의 임기 또는 중임제한에 관한 규정은 이 헌법에 의하여 그 공무원이 최초로 선출 또는 임명된 때로부터 적용한다.

제 5 조

이 헌법시행 당시의 법령과 조약은 이 헌법에 위배되지 아니하는 한 그 효력을 지속한다.

제 6 조

이 헌법시행 당시에 이 헌법에 의하여 새로 설치될 기관의 권한에 속하는 직무를 행하고 있는 기관은 이 헌법에 의하여 새로운 기관이 설치될 때까지 존속하며 그 직무를 행한다.

Příloha č. 2: Překlad Korejské Ústavy ve znění dodatků do češtiny

ÚSTAVA KOREJSKÉ REPUBLIKY

17. července 1948

ve znění dodatků ze

7. července 1952,
29. listopadu 1954,
15. června 1960,
29. listopadu 1960,
26. prosince 1962,
21. října 1969,
27. prosince 1972,
27. října 1980,
29. října 1987

PREAMBULE

My, občané Koreje, hrdí na skvoucí historii a tradice, které se datují od nepaměti, zastávající věc Prozatímní vlády Koreje, která se zrodila z Hnutí nezávislosti 1. března 1919, a demokratické ideály Povstání 19. dubna 1960 proti bezpráví, přijavše poslání demokratických reforem a mírového sjednocení naší vlasti, a rozhodnutí upevnit národní jednotu spravedlností, humanitářstvím a bratrskou láskou, a vymýtit veškeré společenské zlo a nespravedlnost, a poskytnout rovné příležitosti každému jednotlivci, a umožnit nejvyšší rozvoj schopností jednotlivce ve všech oblastech, včetně politického, hospodářského, sociálního a kulturního života dalším upevňováním základního svobodného a demokratického pořádku, prospěšného soukromé iniciativě a veřejné harmonii, a napomoci každému jednotlivci vykonávat povinnosti a zodpovědnost potřebnou pro uplatnění svobod a práv, zvýšit kvalitu života všech občanů a přispět k zachování trvalého světového míru a společné prosperity lidstva, a tím navždy zajistit bezpečnost, svobodu a štěstí nám všem i našim potomkům, tímto, prostřednictvím celonárodního referenda po rozhodnutí Národního shromáždění, doplňujeme Ústavu, ustanovenou dne 12. července roku páně 1948, a následně osmkrát novelizovanou.

HLAVA I. Základní ustanovení

Článek 1

- (1) Korejská republika je demokratickou republikou.
- (2) Svrchovanost Korejské republiky spočívá v lidu a veškerá státní moc vychází z lidu.

Článek 2

- (1) Občanství je v Korejské republice stanoveno zákonem.
- (2) Je povinností státu ochraňovat občany pobývající v cizině způsobem stanoveným zákonem.

Článek 3

Území Korejské republiky se skládá z Korejského poloostrova a přilehlých ostrovů.

Článek 4

Korejská republika usiluje o sjednocení a formuluje a uskutečňuje politiku mírového sjednocení založeného na principech svobody a demokracie.

Článek 5

- (1) Korejská republika usiluje o udržení světového míru a odmítá všechny útočné války.
- (2) Ozbrojené síly jsou pověřeny posvátným úkolem dbát o národní bezpečnost a obranu území a jejich politická nestrannost musí být zachována.

Článek 6

(1) Smlouvy řádně schválené a vyhlášené podle Ústavy a všeobecně uznávané normy mezinárodního práva mají stejnou sílu jako vnitrostátní právo Korejské republiky.

(2) Postavení cizinců je zaručeno podle ustanovení mezinárodního práva a úmluv.

Článek 7

(1) Všichni veřejní činitelé slouží všemu lidu a jsou lidu odpovědní.

(2) Postavení a politická nestrannost veřejných činitelů je zaručena zákonem.

Článek 8

(1) Vznik politických stran je svobodný a pluralitní systém je zaručen.

(2) Politické strany musí být demokratické ve svých cílech, organizaci a činnosti, a mít organizační uspořádání nezbytné pro to, aby se občané mohli podílet na utváření politické vůle.

(3) Politické strany jsou pod ochranou státu a za podmínek stanovených zákonem jim mohou být státem poskytnuty peněžní prostředky na jejich činnost.

(4) Jestliže jsou cíle nebo činnost politické strany v rozporu se základy demokratického zřízení, vláda může u Ústavního soudu podat žalobu na rozpuštění této strany, a podle rozhodnutí Ústavního soudu může být takováto politická strana rozpuštěna.

Článek 9

Stát usiluje o zachování a rozvoj kulturního dědictví a povznesení národní kultury.

HLAVA II. Práva a povinnosti občanů

Článek 10

Všem občanům je zaručena lidská důstojnost a čest a všichni občané mají právo usilovat o blahobyt. Je povinností státu zaručit základní a nedotknutelná práva jednotlivců.

Článek 11

(1) Všichni občané jsou si rovni před zákonem a nepřipouští se diskriminace v politické, hospodářské, sociální či kulturní oblasti, na základě pohlaví, náboženského vyznání nebo společenského postavení.

(2) Ustanovení nebo uznání privilegovaného stavu v jakékoliv formě je zakázáno.

(3) Udělení vyznamenání a čestných poct jakéhokoliv druhu je účinné pouze pro příjemce a nesmí z něho vznikat žádné zvláštní výhody.

Článek 12

(1) Všichni občané požívají osobní svobody. Nikdo nemůže být zatčen, zadržen, podroben prohlídce nebo výslechu jinak než na základě zákona. Nikdo *nemůže být potrestán*, podroben omezujícím opatřením nebo nuceným pracím jinak než na základě zákona a zákonným postupem.

(2) Žádný občan nesmí být mučen nebo nucen svědčit ve svůj neprospěch v trestních věcech.

(3) V případech zatčení, zadržení, konfiskace a prohlídky se vyžaduje prokázání příslušným příkazem k úkonu vydaným soudcem řádným postupem na žádost státního zástupce. V případech, kdy je podezřelý dopaden při činu, kdy podezřelému hrozí trest odnětí svobody na 3 a více let, nebo kdy hrozí nebezpečí, že se podezřelý pokusí o útěk nebo o zničení důkazů, mohou vyšetřující orgány požádat o příslušný příkaz až po provedení úkonu.

(4) Každý kdo byl zatčen či zadržen má právo na bezodkladnou pomoc obhájce. Jestliže si obviněný sám není schopen zajistit obhajobu, bude mu obhájce určen způsobem stanoveným zákonem.

(5) Nikdo nesmí být zatčen nebo zadržen aniž by byl poučen o důvodech zatčení nebo zadržení a o svém právu na pomoc obhájce. Rodinní příslušníci zatčeného nebo zadrženého a jiné osoby stanovené zákonem musí být bez odkladu vyzváni o důvodech, místě a času zatčení či zadržení.

(6) Každý kdo byl zatčen či zadržen má právo se obrátit na soud s požadavkem přezkumu zákonnosti zatčení či zadržení.

(7) V případech, kdy lze soudit, že přiznání obviněného bylo vynuceno proti jeho vůli mučením, násilím, výhrůžkami, příliš dlouhým zadržováním, lstí, apod., nebo kdy přiznání obviněného je v soudním procesu

jediným důkazem proti němu, se takovéto přiznání nepřipouští jako důkaz viny a obviněný na jeho základě nemůže být potrestán.

Článek 13

(1) Žádný občan nemůže být stíhán pro čin, který není trestný podle zákona platného v době, kdy byl spáchán, nebo pro čin, o kterém již bylo pravomocně rozhodnuto.

(2) Omezení politických práv občanů je nepřipustné. Omezení vlastnictví prostřednictvím retroaktivního zákonodárství je nepřipustné.

(3) Žádný občan nesmí být znevýhodněn na základě činu, který spáchal jeho příbuzný.

Článek 14

Všichni občané požívají svobody pobytu a pohybu.

Článek 15

Všichni občané požívají svobody povolání.

Článek 16

Nedotknutelnost obydlí je zaručena všem občanům. V případě domovní prohlídky musí být předložen příkaz k prohlídce vydaný soudcem na žádost státního zástupce.

Článek 17

Do soukromí občanů nesmí být zasahováno.

Článek 18

Do listovního tajemství občanů nesmí být zasahováno.

Článek 19

Občanům je zaručena svoboda svědomí.

Článek 20

(1) Všem občanům je zaručena svoboda vyznání.

(2) Nepřipouští se státní náboženství. Církev a stát jsou odděleny.

Článek 21

(1) Všichni občané požívají svobody slova a tisku, svobody shromažďování a sdružování.

(2) Povolování nebo cenzura slova a tisku či shromažďování a sdružování jsou nepřipustné.

(3) Pravidla provozování zpravodajství, vysílání a záležitosti nezbytné k zajištění fungování tisku jsou upraveny zákonem.

(4) Svoboda slova ani tisku nesmí zasáhnout do práva na čest či do práv jiných osob ani ohrozit veřejnou morálku nebo společenské mravy. Jestliže k takovému zásahu dojde, je možné se soudní cestou domáhat náhrady vzniklé újmy.

Článek 22

(1) Všichni občané požívají práva na vzdělání a uměleckou tvorbu.

(2) Autorská práva, práva k vynálezům, vědeckým, technickým a uměleckým dílům jsou chráněna zákonem.

Článek 23

(1) Právo všech občanů na soukromé vlastnictví je zaručeno. Obsah a omezení vlastnictví jsou stanoveny zákonem.

(2) Výkon vlastnického práva musí být v souladu s veřejným zájmem.

(3) Vyvlastnění, omezení vlastnictví nebo použití věci v soukromém vlastnictví v případě naléhavého veřejného zájmu a za náhradu je upraveno zákonem. V těchto případech musí být vyplacena spravedlivá kompenzace.

Článek 24

Všichni občané mají právo volit, za podmínek stanovených zákonem.

Článek 25

Všichni občané mají právo zastávat veřejné funkce, za podmínek stanovených zákonem.

Článek 26

(1) Všichni občané mají právo se obracet na na kterýkoliv orgán státní správy prostřednictvím petic, za podmínek stanovených zákonem.

(2) Stát má povinnost se takovýmito peticemi zabývat.

Článek 27

(1) Všichni občané mají právo být souzeni soudci způsobilými k výkonu své funkce podle Ústavy a zákona, za podmínek stanovených zákonem.

(2) Občané, kteří nejsou v aktivní vojenské službě a nejsou zaměstnanci složek ozbrojených sil nesmí být souzeni před vojenským soudem na území Korejské republiky, s výjimkou případů trestných činů vyjmenovaných zákonem a týkajících se důležitých utajovaných vojenských informací, vojenských hlídek, strážní služby, dodávek závadných potravin a nápojů, vojenských zajatců, vojenských zařízení a objektů, a v případě vyhlášení mimořádného stanného práva.

(3) Všichni občané mají právo na rychlý soudní proces. Obžalovaný má právo na bezodkladné a veřejné projednání věci, pokud zde nejsou ospravedlnitelné důvody, které by tomu bránily.

(4) Obžalovaný je považován za nevinného pokud nebyla rozsudkem soudu jeho vina vyslovena.

(5) Oběť trestného činu má právo vystupovat během řízení ve věci, která se jí týká, za podmínek stanovených zákonem.

Článek 28

V případě, že osoba podezřelá nebo obviněná z trestného činu, která byla zadržována, není podle zákona obžalována nebo je soudem zproštěna viny, má právo na spravedlivé odškodnění ze strany státu, za podmínek stanovených zákonem.

Článek 29

(1) V případě, že osoba utrpěla škodu v souvislosti s protiprávním jednáním veřejného činitele při výkonu jeho služebních povinností, může tato osoba žádat o spravedlivé odškodnění od státu nebo veřejných organizací, za podmínek stanovených zákonem. V takovémto případě nesmí být dotčený veřejný činitel chráněn imunitou.

(2) V případě, že osoba v aktivní vojenské službě, zaměstnanec složek ozbrojených sil, policista nebo jiná osoba vyjmenovaná zákonem utrpí újmu v souvislosti s výkonem svých služebních povinností, v boji, při výcviku a podobně, nemůže se domáhat na státu nebo veřejné organizaci odškodnění na základě protiprávního jednání veřejných činitelů, ale má pouze právo na odškodnění stanovené zákonem.

Článek 30

Občané, kteří utrpěli újmu na zdraví nebo smrt v důsledku trestné činnosti jinými osobami mohou obdržet pomoc od státu, za podmínek stanovených zákonem.

Článek 31

(1) Všichni občané mají rovné právo na vzdělání odpovídající jejich schopnostem.

(2) Všichni občané, kteří pečují o děti, nesou odpovědnost minimálně za jejich základní a další vzdělání za podmínek vymezených zákonem.

(3) Povinné vzdělání je bezplatné.

(4) Nezávislost, profesionalita, a politická nestrannost ve vzdělávání a nezávislost institucí vyššího vzdělávání jsou garantovány za podmínek stanovených zákonem.

(5) Stát podporuje celoživotní vzdělávání.

(6) Základní záležitosti týkající se systému vzdělávání, a zahrnující školní a celoživotní vzdělávání, správu, financování systému a postavení vyučujících, jsou stanoveny zákonem.

Článek 32

(1) Všichni občané mají právo na práci. Stát usiluje o podporu zaměstnávání a o zaručení optimálních mezd prostřednictvím sociálních a ekonomických prostředků a prosazuje systém minimální mzdy, za podmínek stanovených zákonem.

(2) Všichni občané mají povinnost pracovat. Stát zákonem stanoví rozsah a podmínky pracovní povinnosti v souladu s demokratickými principy.

(3) Kritéria pracovních podmínek jsou stanovena zákonem tak, aby zaručovala lidskou důstojnost.

(4) Zvláštní ochrana náleží pracujícím ženám, které nesmějí být diskriminovány v oblastech zaměstnávání, mezd nebo pracovních podmínek.

(5) Zvláštní ochrana náleží pracujícím dětem.

(6) Pracovní příležitosti musí být, za podmínek stanovených zákonem, poskytnuty přednostně těm, kteří poskytli významné služby státu, zdravotně postiženým válečným veteránům a policistům, a pozůstalým po příslušnících ozbrojených sil a policistech, kteří byli zabití v akci.

Článek 33

(1) Za účelem zlepšení pracovních podmínek mají zaměstnanci právo na nezávislé sdružování, kolektivní vyjednávání a právo na stávkou.

(2) Pouze zákonem vyjmenovaní veřejní činitelé mají právo se sdružovat, kolektivně vyjednávat a stávkovat.

(3) Právo na stávkou zaměstnanců podniků důležitých pro národní obranu může být omezeno nebo vyloučeno, za podmínek stanovených zákonem.

Článek 34

(1) Všichni občané mají právo na důstojný lidský život.

(2) Stát má povinnost usilovat o podporu sociálního zabezpečení a sociálního blahobytu.

(3) Stát usiluje o podporu zvláštní sociální péče o ženy a práv žen.

(4) Povinností státu je přijmout opatření pro zajištění zvláštní sociální péče o seniory a mládež.

(5) Občané, kteří nejsou schopni si zajistit živobytí z důvodu zdravotního postižení, nemoci, stáří nebo z jiných důvodů, jsou pod ochranou státu, za podmínek stanovených zákonem.

(6) Stát usiluje o předcházení živelným pohromám a o ochranu občanů před nimi.

Článek 35

(1) Všichni občané mají právo na zdravé a příznivé životní prostředí. Stát a všichni občané usilují o ochranu životního prostředí.

(2) Podstata práva na příznivé životní prostředí je vymezena zákonem.

(3) Stát usiluje o zajištění uspokojivého bydlení pro všechny občany prostřednictvím realizace politiky bytové výstavby a dalších opatření.

Článek 36

(1) Uzavření manželství, jeho trvání a rodinný život probíhají na základě důstojnosti jednotlivce a rovnosti pohlaví, a stát má povinnost učinit vše co je v jeho moci pro dosažení tohoto cíle.

(2) Stát usiluje o ochranu matek.

(3) Zdraví všech občanů je pod ochranou státu.

Článek 37

(1) Svobody a práva občanů nesmí být opomíjeni s poukazem na to, že nejsou vyjmenovány v Ústavě.

(2) Svobody a práva občanů mohou být omezena zákonem pouze je-li to nutné v zájmu národní bezpečnosti, udržení práva a pořádku nebo veřejného blaha. I v případě, že budou takováto omezení zavedena, podstata žádné svobody nebo práva nesmí být porušena.

Článek 38

Všichni občané mají povinnost platit daně, podle podmínek stanovených zákonem.

Článek 39

(1) Všichni občané mají brannou povinnost, podle podmínek stanovených zákonem.

(2) Žádný občan nesmí být znevýhodněn z důvodu výkonu povinné vojenské služby.

HLAVA III. Národní shromáždění

Článek 40

Zákonodárná moc náleží Národnímu shromáždění.

Článek 41

(1) Národní shromáždění se skládá z členů zvolených občany na základě všeobecného, rovného, přímého a tajného hlasování.

(2) Počet členů Národního shromáždění je stanoven zákonem, ale nesmí být nižší než 200.

(3) Volební obvody členů Národního shromáždění, otázka poměrného zastoupení a jiné otázky týkající se voleb do Národního shromáždění jsou stanoveny zákonem.

Článek 42

Volební období členů Národního shromáždění trvá čtyři roky.

Článek 43

Členové Národního shromáždění nesmějí současně zastávat žádný z úřadů jmenovaných zákonem.

Článek 44

(1) Během zasedání Národního shromáždění nesmí být člen Národního shromáždění zatčen nebo zadržen bez souhlasu Národního shromáždění, s výjimkou případu, kdy byl dopaden při činu.

(2) V případě zatčení nebo zadržení člena Národního shromáždění před zahájením zasedání musí být tento člen na požádání Národního shromáždění na dobu zasedání propuštěn, s výjimkou případu, kdy byl dopaden při činu.

Článek 45

Žádný člen Národního shromáždění nemůže být mimo Národní shromáždění postihnut za své projevy nebo hlasování v Národním shromáždění.

Článek 46

(1) Členové Národního shromáždění mají povinnost zachovávat vysokou mravní integritu.

(2) Členové Národního shromáždění musí dávat přednost národním zájmům a musí vykonávat své povinnosti podle svého nejlepšího svědomí.

(3) Členové Národního shromáždění nesmějí zneužít svého postavení k nabytí práv, majetku nebo funkcí, nebo v takovém jednání napomáhat jiným, prostřednictvím uzavírání smluv se státními a veřejnými organizacemi či podniky, či dispozicemi s nimi.

Článek 47

(1) Řádné zasedání Národního shromáždění je svoláváno jednou za rok, za podmínek stanovených zákonem. Mimořádné zasedání Národního shromáždění bude svoláno na žádost Prezidenta nebo nejméně jedné čtvrtiny všech členů Národního shromáždění.

(2) Doba trvání řádných zasedání nesmí překročit 100 dní, a doba mimořádných zasedání 30 dní.

(3) Jestliže Prezident požádá o svolání mimořádného zasedání, musí jasně uvést důvody takovéto žádosti a délku trvání zasedání.

Článek 48

Národní shromáždění zvolí svého Předsedu a dva Místopředsedy.

Článek 49

S výjimkou případů stanovených Ústavou nebo zákonem se ke schválení v Národním shromáždění vyžaduje většina hlasů přítomných, za přítomnosti většiny členů Národního shromáždění. V případě rovnosti hlasů se věc považuje za zamítnutou.

Článek 50

(1) Zasedání Národního shromáždění jsou přístupná veřejnosti. Veřejnost může být vyloučena za

podmínky, že se pro to vysloví většina přítomných členů nebo když to Předseda Národního shromáždění považuje za nutné z důvodu národní bezpečnosti.

(2) Způsob zveřejnění obsahu jednání ze zasedání, ze kterých byla vyloučena veřejnost, stanoví zákon.

Článek 51

Od projednávání zákonů a jiných věcí předložených Národním shromáždění nesmí být upuštěno s poukazem na to, že se o nich nejednalo při zasedání při kterém byly předloženy, s výjimkou případu, kdy uplynulo volební období členů Národního shromáždění.

Článek 52

Návrhy zákonů mohou být předkládány Národním shromážděním nebo Vládou.

Článek 53

(1) Každý zákon schválený Národním shromážděním musí být předložen Vládě, a Prezident má 15 dnů na jeho promulgaci.

(2) V případě nesouhlasu se zákonem může Prezident v době uvedené v odst. 1 vrátit zákon Národním shromáždění s písemným odůvodněním svého nesouhlasu a žádostí o znovuprojednání. Stejně může Prezident postupovat v případě přerušení zasedání Národního shromáždění.

(3) Prezident nemá právo žádat Národní shromáždění o znovuprojednání jen části zákona, nebo navrhovaných změn.

(4) V případě žádosti o znovuprojednání zákona, Národní shromáždění zákon znovu projedná, a pokud návrh zákona znovu schválí v původním znění dvoutřetinovou většinou za přítomnosti více než poloviny všech členů, je návrh zákona přijat.

(5) Jestliže Prezident návrh zákona nepromulguje, nebo nepožádá Národní shromáždění o znovuprojednání v době stanovené v odstavci 1, je návrh zákona přijat.

(6) Prezident bezodkladně promulguje zákony přijaté podle odstavců 4 a 5. Pokud Prezident nepromulguje zákon do 5 dnů od doby, co byl přijat podle odstavce 5 nebo co byl vrácen vládě podle odstavce 4, promulguje ho Předseda Národního shromáždění.

(7) S výjimkou případů, kdy je stanoveno jinak, se zákon stává účinným uplynutím 20 dnů od promulgace.

Článek 54

(1) Národní shromáždění projednává a schvaluje zákon o státním rozpočtu.

(2) Vláda je povinna sestavit návrh zákona o státním rozpočtu pro každý rozpočtový rok a předložit jej Národním shromáždění do 90 dnů před počátkem rozpočtového roku. Národní shromáždění o něm musí rozhodnout do 30 dnů před počátkem rozpočtového roku.

(3) Jestliže návrh rozpočtového zákona nebude přijat do počátku rozpočtového roku, vláda může do doby než bude zákon Národním shromážděním přijat, podle rozpočtu z minulého rozpočtového roku použít prostředky k následujícím účelům:

1. Údržbě a provozu úřadů a zařízení zřízených Ústavou nebo zákonem,
2. Provádění zákonem předepsaných povinných výdajů, a
3. Pokračování v rozpočtem již schválených projektech.

Článek 55

(1) Je-li nutné pokračovat ve výdajích v období přesahujícím jeden rozpočtový rok, Exekutiva pro to musí získat souhlas Národního shromáždění na určenou dobu.

(2) Rezervní fond musí Národní shromáždění schválit jako celek. Pro výdaje z Rezervního fondu je nutné získat souhlas při nejbližším zasedání Národního shromáždění.

Článek 56

Je-li nutná změna rozpočtu Exekutiva může sestavit návrh dodatečného revidovaného rozpočtového zákona a předložit jej Národním shromáždění.

Článek 57

Národní shromáždění nemůže bez souhlasu Exekutivy zvýšit množství výdajových položek ani vytvořit nové výdajové položky v rozpočtu navrženém Exekutivou.

Článek 58

Plánuje-li Exekutiva vydat státní dluhopisy nebo uzavřít smlouvy, které by na stát uvalily finanční závazky mimo rozpočet, musí nejprve získat souhlas Národního shromáždění.

Článek 59

Druhy daní a míru daňového zatížení stanoví zákon.

Článek 60

(1) Národní shromáždění má pravomoc schvalovat a ratifikovat mezinárodní smlouvy, které se týkají vzájemné pomoci a bezpečnosti, důležitých mezinárodních organizací, přátelství, obchodu a navigace; smlouvy stanovující jakékoliv omezení suverenity, mírové smlouvy, smlouvy, které uvalují značné finanční břemeno na stát nebo občany a smlouvy zabývající se legislativními záležitostmi.

(2) Národní shromáždění má také pravomoc schvalovat vyhlášení války, vyslání ozbrojených sil do zahraničí a umístění cizích vojsk na území Korejské republiky.

Článek 61

(1) Národní shromáždění může zkoumat stav jednotlivých státních záležitostí nebo prověřovat konkrétní otázky a za tím účelem žádat o vydání potřebných dokumentů, výpovědi svědků nebo vysvětlení.

(2) Procesní postup a jiné záležitosti týkající se prověřování a vyšetřování státních záležitostí jsou stanoveny zákonem.

Článek 62

(1) Předseda vlády, členové Státní rady, či zástupci vlády se mohou účastnit zasedání Národního shromáždění a jeho výborů a podávat hlášení o státní správě, podávat vysvětlení a odpovídat na dotazy.

(2) V případě, že o to požádá Národní shromáždění nebo jeho výbory, Předseda vlády, členové Státní rady nebo členové vlády se zúčastní zasedání Národního shromáždění a budou odpovídat na vznesené dotazy. Pokud je takto o účast požádán Předseda vlády nebo člen Státní rady mohou za sebe delegovat jiného člena státní rady nebo vládního zástupce.

Článek 63

(1) Národní shromáždění může podat návrh na odvolání Předsedy vlády nebo člena Státní rady z funkce.

(2) Návrh na odvolání z funkce podle odstavce 1 musí být předložen nejméně jednou třetinou všech členů Národního shromáždění a schválen většinou všech členů Národního shromáždění.

Článek 64

(1) Národní shromáždění může, v souladu se zákonem, vydat jednací řád a upravit vnitřní záležitosti.

(2) Národní shromáždění může prověřovat způsobilost svých členů a má vůči nim disciplinární pravomoc.

(3) K vyloučení člena Národního shromáždění je třeba nejméně dvou třetin hlasů všech členů Národního shromáždění.

(4) Na rozhodnutí podle odstavců 2 a 3 se nepřípouští se žaloba u soudu.

Článek 65

(1) V případě, že Prezident, Předseda vlády, člen Státní rady, Ministr, soudce Ústavního nebo jiného soudu, člen Národní volební komise, předseda nebo člen Revizní a vyšetřovací komise, nebo jiní veřejní činitelé stanovení zákonem při výkonu veřejné moci poruší ustanovení Ústavy nebo zákona, Národní shromáždění může dát podnět k jejich impeachmentu.

(2) Podnět k impeachmentu podle odstavce 1 musí být předložen nejméně jednou třetinou všech členů Národního shromáždění a k jeho schválení se vyžaduje většina hlasů všech členů Národního shromáždění s výjimkou případu impeachmentu Prezidenta, kde se vyžaduje předložení návrhu nadpoloviční většinou všech členů Národního shromáždění a schválení nejméně dvou třetinovou většinou všech členů.

(3) Každý, vůči kterému byl schválen návrh na impeachment je tímto zbaven výkonu své pravomoci až do doby než bude ve věci rozhodnuto.

(4) Rozhodnutí impeachmentu nesmí jít nad rámec zbavení veřejné funkce. Toto rozhodnutí ovšem nezbavuje obžalovaného občanskoprávní a trestněprávní odpovědnosti.

HLAVA IV. MOC VÝKONNÁ

ODDÍL 1 Prezident

Článek 66

- (1) Prezident je hlavou státu a reprezentuje stát navenek.
- (2) Prezident má odpovědnost a povinnost pečovat o nezávislost, územní celistvost a kontinuitu státu a Ústavy.
- (3) Prezident má povinnost upřímně usilovat o mírové sjednocení vlasti.
- (4) Výkonná moc spočívá na Exekutivě v čele s Prezidentem.

Článek 67

- (1) Prezident je volen lidem ve všeobecných, rovných, přímých a tajných volbách.
- (2) V případě, že dva nebo více kandidátů obdrží stejný největší počet hlasů ve volbách podle odstavce 1, je zvolena osoba, která obdrží nejvíce hlasů během hlasování při veřejném zasedání Národního shromáždění, kterého se zúčastní většina ze všech členů Národního shromáždění.
- (3) Jestliže je pouze jeden kandidát na prezidentský úřad, nesmí být zvolen pokud neobdrží nejméně třetinu hlasů všech oprávněných voličů.
- (4) Prezidentem může být zvolen občan, který splňuje podmínky pro kandidaturu do Národního shromáždění a který dovršil věk 40 let k datu prezidentských voleb.
- (5) Záležitosti týkající se prezidentských voleb upravuje zákon.

Článek 68

- (1) Nový Prezident musí být zvolen v období 70 až 40 dnů před koncem volebního období úřadujícího prezidenta.
- (2) V případě uprázdnění prezidentského úřadu nebo v případě, že úřadující Prezident zemře, nebo je soudním rozhodnutím nebo z jakéhokoli jiného důvodu zbaven možnosti vykonávat úřad, musí být do 60 dnů zvolen nový Prezident.

Článek 69

Prezident se ujímá úřadu složením následujícího slibu: „Slavnostně před lidem slibuji, že budu v úřadu Prezidenta věrně a v souladu s Ústavou vykonávat své povinnosti, bránit vlast, usilovat o mírové sjednocení vlasti, prosazovat svobodu a blahobyt lidu a usilovat o rozvoj národní kultury“.

Článek 70

Volební období Prezidenta trvá 5 let. Prezident nemůže být opětovně zvolen.

Článek 71

V případě, že se prezidentský úřad uprázdní, nebo v případě, že Prezident z jakýchkoli důvodů není schopen vykonávat své povinnosti, přísluší výkon funkcí prezidenta Předsedovi vlády nebo členům Státní rady, v pořadí stanoveném zákonem.

Článek 72

Prezident může, pokud to považuje za nezbytné, předložit důležitá politická rozhodnutí týkající se diplomacie, národní obrany, sjednocení, a jiných záležitostí týkajících se osudu národa ke schválení v národním referendu.

Článek 73

Prezident sjednává a uzavírá mezinárodní smlouvy, pověřuje, vysílá a přijímá diplomatické zástupce, vyhláší válku a uzavírá mír.

Článek 74

- (1) Prezident je, za podmínek stanovených Ústavou a zákonem, vrchním velitelem ozbrojených sil.
- (2) Organizace a formování ozbrojených sil jsou stanoveny zákonem.

Článek 75

Prezident má pravomoc, v rozsahu zákonem stanoveném, vydávat prezidentské dekrety týkající se záležitostí, které mu byly specificky svěřeny zákonem, a také v záležitostech nezbytných pro prosazování zákonů.

Článek 76

(1) V případě občanských nepokojů, vnějšího ohrožení, přírodní katastrofy nebo vážné finanční či hospodářské krize má Prezident pravomoc učinit nezbytná finanční a hospodářská opatření nebo vydat nařízení se silou zákona, pouze je-li nezbytné přijmout naléhavá opatření pro udržení národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku a není čas vyčkávat na svolání Národního shromáždění.

(2) V případě rozsáhlých nepřátelských akcí ohrožujících národní bezpečnost má Prezident pravomoc vydávat nařízení se silou zákona pouze v případě, že je to nezbytné pro udržení integrity národa, a není možné svolat zasedání Národního shromáždění.

(3) V případě, že jsou provedena opatření nebo vydána nařízení podle odstavců 1 a 2, musí o tom Prezident bezodkladně informovat Národní shromáždění a obdržet jeho souhlas.

(4) V případě, že souhlas nebude udělen, ztrácejí tato opatření nebo nařízení účinnost. V takovém případě zákony, které byly pozměněny nebo zrušeny takovýmto nařízením získají původní účinnost od data, kdy souhlas nebyl udělen.

(5) Prezident má povinnost bezodkladně informovat veřejnost o skutečnostech podle odstavců 3 a 4.

Článek 77

(1) Pokud je to zapotřebí k zvládnutí vojenské krize, udržení veřejného pořádku a bezpečnosti, prostřednictvím mobilizace vojenských sil, v případě války, ozbrojeného konfliktu nebo podobného ohrožení, má Prezident, za podmínek stanovených zákonem, pravomoc vyhlásit stanné právo.

(2) Jsou dva typy stanného práva: výjimečné stanné právo a preventivní stanné právo.

(3) V případě vyhlášení výjimečného stanného práva mohou být přijímána zvláštní opatření týkající se potřeby vydávání příkazů k omezení osobní svobody, svobody slova, tisku, shromažďování a sdružování nebo pravomocí Vlády a soudů, za podmínek stanovených zákonem.

(4) V případě, že Prezident vyhlásil stanné právo, musí o tom bezodkladně informovat Národní shromáždění.

(5) V případě, že Národní shromáždění žádá o zrušení stanného práva většinou hlasů všech členů Národního shromáždění, Prezident se musí této žádosti podřídit.

Článek 78

Prezident jmenuje a odvolává z funkce veřejné funkcionáře za podmínek stanovených Ústavou a zákonem.

Článek 79

(1) Prezident má za podmínek stanovených zákonem, právo udělit amnestii, nařídít zmírnění trestu a navrácení práv.

(2) K vyhlášení všeobecné amnestie potřebuje Prezident souhlas Národního shromáždění.

(3) Záležitosti týkající se amnestie, zmírnění trestu, a navrácení práv upravuje zákon.

Článek 80

Prezident uděluje vyznamenání a jiné pocty za podmínek stanovených zákonem.

Článek 81

Prezident má právo účastnit se zasedání Národního shromáždění a vyjadřovat zde své názory ústně či písemně.

Článek 82

Rozhodnutí Prezidenta podle ustanovení zákona musí být vyhotovena písemně, a kontasignována Předsedou vlády a příslušnými členy Státní rady. Totéž platí v případě vojenských záležitostí.

Článek 83

Prezident nesmí současně vykonávat úřad Předsedy vlády, člena Státní rady, Ministra, či jiné veřejné či soukromé funkce vyjmenované zákonem.

Článek 84

Prezident nesmí být po dobu výkonu své funkce obviněn z trestného činu, s výjimkou trestných činů převratu a velezrady.

Článek 85

Záležitosti týkající se postavení a zvláštních výhod bývalých prezidentů stanoví zákon.

ODDÍL 2 Exekutiva

Pododdíl 1 Předseda vlády a členové Státní rady

Článek 86

- (1) Předseda vlády je jmenován Prezidentem se souhlasem Národního shromáždění.
- (2) Předseda vlády napomáhá Prezidentovi a podle příkazů Prezidenta řídí Vládní ministerstva.
- (3) Příslušník ozbrojených sil nesmí být jmenován Předsedou vlády, pokud neukončil aktivní službu.

Článek 87

- (1) Členové Státní rady jsou jmenováni Prezidentem na návrh Předsedy vlády.
- (2) Členové Státní rady napomáhají Prezidentovi v řízení státních záležitostí a jako členové Státní rady jednají o státních záležitostech.
- (3) Předseda vlády může Prezidentovi navrhnout odvolání člena Státní rady z funkce.
- (4) Příslušník ozbrojených sil nesmí být jmenován členem Státní rady, pokud neukončil aktivní službu.

Pododdíl 2 Státní rada

Článek 88

- (1) Státní rada projednává důležité záležitosti, které spadají do pravomoci Exekutivy.
- (2) Státní rada se skládá z Prezidenta, Předsedy vlády a dalších členů, jejichž počet nesmí být nižší než 15 a vyšší než 30.
- (3) Prezident předsedá Státní radě. Předseda vlády místopředsedá Státní radě.

Článek 89

Státní radě musí být k projednání předloženy následující záležitosti:
Základní plány týkající se státních záležitostí a obecné záměry Exekutivy;
Vyhlášení války, uzavření míru, a jiné podstatné záležitosti týkající se zahraniční politiky;
Návrhy ústavních dodatků, návrhy na provedení národního referenda, návrhy mezinárodních smluv, zákonů, a prezidentských dekretů;
Rozpočet, bilance státních financí, základní plány týkající se nakládání se státním majetkem, smlouvy uvalující finanční závazky na Stát, a jiné důležité finanční záležitosti;
Nouzová nařízení a nouzová finanční a hospodářská opatření Prezidenta, vyhlášení a odvolání státního práva;
Důležité vojenské záležitosti;
Žádosti o svolání mimořádného zasedání Národního shromáždění;
Udělování vyznamenání;
Udělování amnestie, zmírnění trestu a obnovení práv;
Vymezení kompetencí Vládních ministerstev;
Návrhy týkající se rozdělení a delegování pravomocí v rámci Exekutivy;
Vyhodnocení a analýza správy státních záležitostí;
Sestavení a koordinace důležitých záměrů každého Vládního ministerstva;

Žaloba na rozpuštění politické strany;
Přezkum petic týkajících se vládní politiky předložených Exekutivě;
Jmenování Nejvyššího státního zástupce, předsedy Sboru náčelníků štábů, náčelníků štábů každé z ozbrojených složek, rektorů státních vysokých škol, velvyslanců, a jiných zákonem vyjmenovaných veřejných funkcionářů, kterým bylo svěřeno vedení důležitých státních organizací; a
Jiné záležitosti předložené Prezidentem, Předsedou vlády, nebo členem Státní rady.

Článek 90

(1) Může být ustanoven Poradní sbor starších, skládající se ze starších politiků, který má za úkol pomáhat Prezidentovi při rozhodování o důležitých státních záležitostech.

(2) Poslední předešlý Prezident se stává Předsedou Poradního sboru starších. Pokud není poslední předešlý Prezident, který by se stal Předsedou Poradního sboru starších, jmenuje předsedu Prezident.

(3) Organizační uspořádání, činnost a jiné nezbytné záležitosti, týkající se Poradního sboru starších, stanoví zákon.

Článek 91

(1) Ustanovuje se Národní bezpečnostní rada, která má za úkol pomáhat Prezidentovi v utváření zahraniční, vojenské a domácí politiky týkající se národní bezpečnosti, před jejím projednáním ve Státní radě.

(2) Zasedání Národní bezpečnostní rady předsedá Prezident.

(3) Organizační uspořádání, činnost, a jiné nezbytné záležitosti, týkající se Národní bezpečnostní rady, stanoví zákon.

Článek 92

(1) Může být zřízen Poradní sbor pro demokratické a mírové sjednocení, jehož úkolem je pomáhat Prezidentovi při formulování politiky mírového sjednocení.

(2) Organizační uspořádání, činnost, a jiné nezbytné záležitosti, týkající se Poradního sboru pro mírové sjednocení, stanoví zákon.

Článek 93

(1) Může být zřízen Poradní sbor pro národní hospodářství, který má za úkol pomáhat Prezidentovi při formulování významných záměrů týkajících se rozvoje národního hospodářství.

(2) Organizační uspořádání, činnost, a jiné nezbytné záležitosti, týkající se Poradního sboru pro národní hospodářství, stanoví zákon.

Pododdíl 3 Vládní ministerstva

Článek 94

Ministři Vládních ministerstev jsou jmenováni Prezidentem z členů Státní rady, na návrh Předsedy vlády.

Článek 95

Předseda vlády nebo Ministr každého z Vládních ministerstev může, v souladu s pravomocemi svěřenými mu zákonem, prezidentským dekretem nebo ex officio, vydávat nařízení Předsedy vlády nebo nařízení Vládního ministerstva týkající se záležitostí, které jsou v jeho kompetenci.

Článek 96

Vznik, organizační uspořádání, a činnost každého Vládního ministerstva stanoví zákon.

Pododdíl 4 Revizní a vyšetřovací komise

Článek 97

Ustanovuje se Revizní a vyšetřovací komise, pod přímým dohledem Prezidenta, která má za úkol vyšetřovat a prověřovat zúčtování státních příjmů a výdajů, účty Státu a dalších organizací určených zákonem a efektivitu činnosti orgánů státní správy a veřejných úřadů.

Článek 98

(1) Revizní a vyšetřovací komise, včetně jejího Předsedy, se skládá z ne méně než 5 a ne více než 11 členů.

(2) Předsedu Revizní a vyšetřovací komise jmenuje Prezident, se souhlasem Národního shromáždění. Funkční období předsedy Revizní a vyšetřovací komise je čtyřleté. Předseda Revizní a vyšetřovací komise může být opětovně jmenován pouze jednou.

(3) Členy Komise jmenuje Prezident na návrh Předsedy. Funkční období člena Revizní a vyšetřovací komise je čtyřleté. Člen Revizní a vyšetřovací komise může být opětovně jmenován pouze jednou.

Článek 99

Revizní a vyšetřovací komise každoročně prověřuje účetní závěrky příjmů a v následujícím roce předkládá výsledky prověřování Prezidentovi a Národnímu shromáždění

Článek 100

Organizační uspořádání a činnost Revizní a vyšetřovací komise, předpoklady odborné způsobilosti jejích členů, okruh veřejných subjektů, podléhajících prověřování a jiné nezbytné záležitosti stanoví zákon.

HLAVA V. SOUDY

Článek 101

(1) Soudní moc náleží soudům, které se skládají ze soudců.

(2) Soudní soustava se sestává z Nejvyššího soudu, který je nejvyšší soudní instancí, a dalších soudů stanovených zákonem.

(3) Požadavky na způsobilost soudců jsou stanoveny zákonem.

Článek 102

(1) Nejvyšší soud může vytvářet oddělení.

(2) V Nejvyšším soudu působí soudci Nejvyššího soudu. Jiní soudci mohou být k Nejvyššímu soudu přiděleni za podmínek stanovených zákonem.

(3) Organizační uspořádání Nejvyššího soudu a soudů nižších instancí je stanoveno zákonem.

Článek 103

Soudci rozhodují nezávisle, v souladu se svým svědomím a v souladu s Ústavou a zákonem.

Článek 104

(1) Předsedu Nejvyššího soudu jmenuje Prezident se souhlasem Národního shromáždění.

(2) Soudce Nejvyššího soudu jmenuje Prezident na návrh Předsedy Nejvyššího soudu a se souhlasem Národního shromáždění.

(3) Ostatní soudce jmenuje Předseda Nejvyššího soudu se souhlasem Soudcovské rady Nejvyššího soudu.

Článek 105

(1) Funkční období Předsedy Nejvyššího soudu je 6 let. Předseda Nejvyššího soudu nesmí být opětovně jmenován do funkce.

(2) Funkční období soudců Nejvyššího soudu je 6 let. Soudci nejvyššího soudu mohou být opětovně jmenováni do funkce za podmínek stanovených zákonem.

(3) Funkční období ostatních soudců je 10 let; mohou být opětovně jmenováni do funkce za podmínek stanovených zákonem.

(4) Penzijní věk soudců je stanoven zákonem.

Článek 106

(1) Soudce nesmí být zbaven svého úřadu, s výjimkou případu impeachmentu, nebo odsouzení k trestu odnětí svobody bez pracovní povinnosti, nebo k těžšímu trestu. S výjimkou disciplinárních opatření nesmí být výkon funkce soudce pozastaven, soudcův plat snížen, nebo soudce jinak znevýhodněn.

(2) V případě, že soudce není schopen vykonávat své povinnosti z důvodu vážné psychické či fyzické poruchy, může být za podmínek stanovených zákonem odvolán z úřadu.

Článek 107

(1) Pokud se při projednávání věci řeší otázka ústavnosti zákona, musí soud požádat o rozhodnutí Ústavní soud a na základě takového rozhodnutí následně rozhodnout.

(2) Nejvyšší soud má pravomoc s definitivní platností rozhodovat o ústavnosti či legalitě správních nařízení, vyhlášek a rozhodnutí, pokud je jejich ústavnost či legalita předmětem jednání v řízení.

(3) Správní odvolání se může konat jako řízení před soudním řízením ve věci samé. Řízení o správním odvolání je upraveno zákonem a musí být v souladu se zásadami soudního řízení.

Článek 108

Nejvyšší soud může v rámci zákona vydávat předpisy upravující soudní řízení, vnitřní disciplinární řád a správní záležitosti soudu.

Článek 109

Soudní řízení a rozhodování je veřejné. Pokud hrozí nebezpečí ohrožení národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti či veřejného pořádku nebo veřejných mravů, může být rozhodnutím soudu veřejnost vyloučena.

Článek 110

(1) Vojenské soudy mohou být ustanoveny jako zvláštní soudy pro výkon pravomoci ve vojenských věcech.

(2) Nejvyšší soud má pravomoc přezkoumávat rozhodnutí Vojenských soudů.

(3) Organizace a pravomoc vojenských soudů, a požadavky na způsobilost jejich soudců, jsou stanoveny zákonem.

(4) V případě řízení před vojenskými soudy ve věcech trestných činů vojáků, zaměstnanců složek ozbrojených sil, příslušníků vojenské rozvědky, a trestných činů vyjmenovaných zákonem a týkajících se vojenských hlídek, strážní služby, dodávek závadných potravin a nápojů, a vojenských zajatců, za výjimečného stanného práva, není přípustné odvolání, s výjimkou případu odsouzení k trestu smrti.

HLAVA VI. ÚSTAVNÍ SOUD

Článek 111

(1) Ústavní soud má pravomoc v následujících věcech:

1. Přezkum ústavnosti zákona na žádost obecného soudu;

2. Impeachment;

3. Rozpuštění politické strany;

4. Kompetenční spory mezi Státními orgány, mezi státními orgány a orgány samosprávy, a mezi orgány samosprávy navzájem;

5. Ústavní stížnosti podle zákona.

(2) Ústavní soud se skládá z 9 soudců Ústavního soudu, kteří mají způsobilost být soudci obecných soudů. Soudce Ústavního soudu jmenuje Prezident.

(3) Ze soudců uvedených v odstavci 2, jsou tři jmenováni z kandidátů vybraných Národním shromážděním, a tři z kandidátů navržených Předsedou Nejvyššího soudu.

(4) Předsedu Ústavního soudu jmenuje Prezident ze soudců Ústavního soudu, se souhlasem Národního shromáždění.

Článek 112

(1) Funkční období Soudců Ústavního soudu je šestileté. Soudci Ústavního soudu mohou být opětovně jmenováni za podmínek stanovených zákonem.

(2) Soudci Ústavního soudu nesmí být členy žádné politické strany, a nesmí se účastnit politických aktivit.

(3) Soudce Ústavního soudu nesmí být zbaven svého úřadu, s výjimkou případu impeachmentu, nebo odsouzení k trestu odnětí svobody bez pracovní povinnosti nebo k těžšímu trestu.

Článek 113

(1) V případě, že Ústavní soud rozhoduje o protiústavnosti zákona, o impeachmentu, o rozpuštění politické strany, nebo o potvrzení oprávněnosti ústavní stížnosti, je k rozhodnutí třeba nejméně 6 hlasů soudců Ústavního soudu.

(2) Ústavní soud může svými předpisy, v rámci zákona, upravit věci týkající se jednání před ním, vnitřního řádu, a vnitřních správních záležitostí.

(3) Organizační uspořádání, činnost, a jiné nezbytné záležitosti Ústavního soudu jsou upraveny zákonem.

HLAVA VII. ORGANIZACE VOLEB

Článek 114

(1) Za účelem řádného provádění voleb a národního referenda, jakož i řešení správních záležitostí týkajících se politických stran, se zřizují Volební komise.

(2) Národní volební komise se skládá ze tří členů jmenovaných Prezidentem, tří členů zvolených Národním shromážděním, a tří členů jmenovaných Předsedou Nejvyššího soudu. Předseda Komise je volen z jejich členů.

(3) Funkční období členů Komise je 6 let.

(4) Členové Komise nesmějí být členy politických stran, a nesmějí se účastnit politických aktivit.

(5) Člen Komise nesmí být z Komise vyloučen, s výjimkou případu impeachmentu, nebo trestu odnětí svobody bez pracovní povinnosti nebo těžšího trestu.

(6) Národní volební komise může, v rozsahu stanoveném zákonem a dekrety, vydávat předpisy týkající se organizace voleb, národního referenda, a správních záležitostí, týkajících se politických stran, a může také v rámci stanoveném zákonem vydat vnitřní disciplinární řád.

(7) Organizační uspořádání, činnost, a jiné nezbytné záležitosti Volebních komisí všech stupňů jsou stanoveny zákonem.

Článek 115

(1) Volební komise na každém stupni mohou dávat správním úřadům, které mají na starosti zajištění správních záležitostí v souvislosti s volbami a národním referendem, jako je například příprava volebních seznamů, nezbytné pokyny.

(2) Dotčené správní úřady jsou povinny se těmito pokyny řídit.

Článek 116

(1) Volební kampaně probíhají pod vedením Volebních komisí na každém stupni v rozsahu vymezeném zákonem. Rovné příležitosti jsou garantovány.

(2) Výdaje spojené s volbami nesmějí být uvaleny na politické strany nebo kandidáty, s výjimkou případů stanovených zákonem.

HLAVA VIII. MÍSTNÍ SAMOSPRÁVA

Článek 117

(1) Místní správa se zabývá správními záležitostmi týkajícími se místního obyvatelstva, spravuje nemovitosti, a může v rámci vymezeném zákonem a předpisy nižší právní síly, vydávat předpisy týkající se místní samosprávy.

(2) Druhy místní správy stanoví zákon.

Článek 118

(1) Místní správa má zastupitelstvo.

(2) Organizační uspořádání a pravomoci místních zastupitelstev, volby jejich členů a předsedů, a jiné záležitosti týkající se organizace a činnosti místní správy, jsou stanoveny zákonem.

HLAVA IX. HOSPODÁŘSTVÍ

Článek 119

(1) Hospodářské uspořádání v Korejské republice se zakládá na účtě ke svobodě a tvůrčí iniciativě podniků a jednotlivců v ekonomických záležitostech.

(2) Stát může regulovat a koordinovat ekonomické záležitosti za účelem zachování vyváženého růstu a stability národního hospodářství, zajištění vhodného rozdělení příjmů, zamezení dominantnímu postavení na trhu a zneužívání ekonomické síly a za účelem demokratizace hospodářství prostřednictvím vyváženosti ekonomických činitelů.

Článek 120

(1) Licence k vydobývání, zpracovávání a využívání nerostů a jiných významných podzemních zdrojů, mořského bohatství, vodních zdrojů, a přírodních sil využitelných v hospodářství mohou být uděleny na určitou dobu za podmínek stanovených zákonem.

(2) Půda a přírodní zdroje jsou chráněny státem a Stát má povinnost zavést plán jejich vyváženého rozvoje a využití.

Článek 121

(1) Stát usiluje o realizaci principu "půda rolníkům", pokud se jedná o zemědělskou půdu. Pachtýřské zemědělství se nepřipouští.

(2) Za účelem zvýšení zemědělské produktivity a zajištění racionálního využití zemědělské půdy, nebo z nevyhnutelných důvodů je, za podmínek stanovených zákonem, přípustný pronájem zemědělské půdy a konsignační správa zemědělské půdy.

Článek 122

Stát může, za podmínek stanovených zákonem, zavést omezení nebo povinnosti nezbytné pro efektivní a vyvážené využití, rozvoj a zachování národní půdy, která je základem pro výrobní činnost a každodenní život všech občanů.

Článek 123

(1) Stát vypracuje a bude realizovat plán komplexního rozvoje a podpory zemědělských a rybářských komunit, za účelem ochrany a podpory zemědělství a rybolovu.

(2) Stát má povinnost podporovat regionální hospodářství za účelem zajištění vyváženého rozvoje všech regionů.

(3) Stát chrání a podporuje malé a střední podnikání.

(4) Za účelem ochrany zájmů zemědělců a rybářů stát usiluje o stabilizaci cen zemědělských a rybných výrobků prostřednictvím udržování rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou těchto výrobků a zlepšováním jejich marketingových a distribučních systémů.

(5) Stát podporuje organizace zemědělců, rybářů a podnikatelů v sektoru malého a středního průmyslu, založené v duchu svépomoci a garantuje jim nezávislou činnost a rozvoj.

Článek 124

Stát, za podmínek stanovených zákonem, garantuje činnost hnutí ochrany spotřebitelů, zaměřeného na propagaci rozumné spotřeby a zvýšení kvality výrobků.

Článek 125

Stát podporuje zahraniční obchod. Stát může řídit a koordinovat zahraniční obchod.

Článek 126

Soukromé podniky nesmí být znárodněny, převedeny do vlastnictví místní správy, jejich řízení nesmí být kontrolováno či spravováno státem, s výjimkou případů stanovených zákonem za účelem zvládnutí naléhavých případů nouze v národní obraně nebo národním hospodářství.

Článek 127

(1) Stát usiluje o rozvoj národní ekonomiky prostřednictvím vývoje vědy a technologie, informačních a lidských zdrojů, a podpory inovace.

(2) Stát vytváří systém národních norem.

(3) Prezident může zřídit poradní orgány nezbytné k dosažení cílů stanovených v odstavci 1.

HLAVA X. ÚSTAVNÍ DODATKY

Článek 128

(1) Návrh ústavního dodatku může být předložen buď většinou všech členů Národního shromáždění nebo Prezidentem.

(2) Ústavní dodatky zavádějící prodloužení funkčního období Prezidenta, nebo změn připouštějících opětovné zvolení Prezidenta nejsou účinné pro Prezidenta, zastávajícího úřad v době předložení návrhu těchto dodatků.

Článek 129

Návrhy ústavních dodatků musí být předloženy veřejnosti a Prezidentovi nejméně 20 dnů předem.

Článek 130

(1) Národní shromáždění rozhodne o návrhu ústavního dodatku do 60 dnů od jeho zveřejnění. Schválení návrhu ústavního dodatku vyžaduje hlasy nejméně dvou třetin všech členů Národního shromáždění.

(2) Návrhy ústavních dodatků musí být předloženy ke schválení v národním referendu nejpozději do 30 dnů po schválení Národním shromážděním. Schválení ústavního dodatku v národním referendu vyžaduje minimálně polovinu hlasů při účasti nejméně poloviny voličů oprávněných volit ve volbách do Národního shromáždění.

(3) Pokud návrhy ústavních dodatků obdrží většinu hlasů stanovenou v odstavci 2, jsou schváleny a Prezident je bezodkladně promulguje.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Tato Ústava je účinná od 25. února, roku páně 1988. Zákony nutné pro implementaci této Ústavy, prezidentské volby, a volby do Národního shromáždění podle této Ústavy, jakož i jiné činnosti potřebné pro implementaci této Ústavy, mohou být připraveny před účinností této Ústavy.

Článek 2

(1) První prezidentské volby podle této Ústavy se musí konat nejpozději 40 dnů před účinností této Ústavy.

(2) Funkční období prvního Prezidenta podle této Ústavy začne dnem účinnosti této Ústavy.

Článek 3

(1) První volby do Národního shromáždění podle této Ústavy se budou konat do 6 měsíců od promulgace Ústavy. Funkční období členů prvního Národního shromáždění podle této Ústavy začne svoláním prvního zasedání Národního shromáždění podle této Ústavy.

(2) Funkční období členů Národního shromáždění, kteří zastávali funkci v době přijetí této Ústavy, zanikne den před svoláním prvního zasedání Národního shromáždění podle odstavce 1.

Článek 4

(1) Na veřejné činitele a úředníky vládních institucí, kteří zastávají úřad v době vstupu této Ústavy v účinnost se hledí jakoby byli ustaveni podle této Ústavy, s tím, že veřejní činitelé, jejichž způsob ustanovování do úřadu byl změněn podle této Ústavy, Předseda Nejvyššího soudu a předseda Revizní a vyšetřovací komise zůstanou ve funkci do doby, než budou ustaveni jejich nástupci podle této Ústavy, a jejich funkční období skončí den předtím než do funkce nastoupí jejich nástupci.

(2) Soudci přidělení k Nejvyššímu soudu, mimo Předsedy a Soudců Nejvyššího soudu, kteří zastávají funkci v době vstupu této Ústavy v účinnost se považují za ustanovené podle této Ústavy nehledě na ustanovení odstavce 1.

(3) Ustanovení této Ústavy, která stanoví délku funkčních období, nebo omezují počet funkčních období po které může veřejný činitel zastávat svůj úřad, se stávají účinnými prvními volbami nebo ustanovením do funkce podle této Ústavy.

Článek 5

Zákony, dekrety, nařízení a mezinárodní smlouvy, které jsou účinné ke dni účinnosti této Ústavy, zůstávají v platnosti, pokud neodporují této Ústavě

Článek 6

Instituce existující v době, kdy tato Ústava vešla v účinnost, které dosud vykonávaly pravomoci náležející podle této Ústavy nově ustanoveným institucím pokračují ve své činnosti do doby vzniku nových institucí podle této Ústavy.

Příloha č 3 Tabulka české vědecké transkripce korejštiny

Tabulka české vědecké transkripce korejštiny

Korejské znakové písmo Hangül	Česká vědecká transkripce
ㄱ	k/g
ㄲ	kk
ㄴ	n
ㄷ	t/d
ㄸ	tt
ㄹ	l/r
ㅁ	m
ㅂ	p/b
ㅃ	pp
ㅅ	s
ㅆ	ss
ㅇ	ng
ㅈ	č/dž
ㅉ	čč
ㅊ	čch
ㅋ	kch
ㅌ	tch
ㅍ	pch
ㅎ	h
ㅏ	a
ㅑ	ja
ㅓ	ö
ㅕ	jö
ㅗ	o
ㅛ	jo
ㅜ	u
ㅠ	ju
ㅡ	ü
ㅣ	i
ㅞ	a
ㅟ	jä
ㅠ	e
ㅡ	je
ㅢ	wa
ㅣ	wä
ㅤ	ö
ㅥ	wö
ㅦ	we
ㅧ	ü
ㅨ	üi